

Raport o Stanie Gminy TUSZYN

za rok 2022

I .Wstęp

Na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta Tuszyna, co roku do 31 maja przedstawia Radzie Miejskiej raport o stanie Gminy Tuszyn.

Raport za rok 2022 jest już kolejnym opracowaniem podsumowującym działalność samorządu gminnego. Zakres opracowanego dokumentu obejmuje przede wszystkim realizację polityk, programów, uchwał Rady Miejskiej w Tuszynie za rok 2022.

Raport zawiera analizę obszarów tematycznych Gminy w szczególności:

- gospodarki przestrzennej,
- finansów gminy,
- gospodarki komunalnej,
- infrastruktury technicznej,
- oświaty i edukacji,
- kultury,
- dróg publicznych gminnych,
- sportu i rekreacji,
- pomocy społecznej, w tym polityki prorodzinnej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej,
- ochrony środowiska i przyrody,
- gospodarki nieruchomościami,
- przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie posłużą mieszkańcom Gminy Tuszyn do zwiększenia wiedzy w zakresie funkcjonowania samorządu gminy.

II . Informacje ogólne

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Tuszyn jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej Polsce, w środkowej części województwa łódzkiego. Centralnym punktem i siedzibą gminy jest Miasto Tuszyn, które liczy wraz z gminą ponad 12 tysięcy mieszkańców. W Gminie funkcjonują 23 jednostki pomocnicze:

3 dzielnice i 20 sołectw. Gmina zajmuje powierzchnię ok. 130 km² i położona jest w odległości 20 km od Miasta Wojewódzkiego Łodzi przy drodze krajowej DK 12/91, w odległości 5 km od Węzła Tuszyn usytuowanego na autostradzie A1, na skrzyżowaniu z drogą krajową DK 12/91 oraz w odległości 4 km od skrzyżowania drogi ekspresowej S8 z drogą krajową DK 12/91 Węzeł Rzgów.

Atutem Gminy jest zrównoważony i stabilny rozwój, z dbałością o zachowanie walorów środowiskowych oraz o równomierny rozwój terenów zabudowy przemysłowej, usługowej oraz zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej. Bliskość Łodzi oraz doskonałe położenie Gminy Tuszyn pod względem układu komunikacyjnego stanowią bardzo dobrą lokalizację dla potencjalnych inwestorów. Najbliższe lotnisko obsługujące połączenia krajowe, jak również zagraniczne znajduje się w Łodzi.

Rozwój Gminy oparty jest przede wszystkim na wykorzystaniu położenia geograficznego w sąsiedztwie ważnych dróg krajowych: DK 12/91, A1 i S8, przygotowaniu obszarów pod działalność gospodarczą na terenach zlokalizowanych w obrębie węzła Tuszyn na A1 oraz wzdłuż nowych ciągów komunikacyjnych, sprzyjaniu rozwojowi rolnictwa w południowej części gminy oraz tworzeniu kolejnych kompleksów terenów pod budownictwo mieszkaniowe i letniskowe o cennych walorach krajobrazowych. To także atrakcyjne miejsce rekreacji, turystyki i wypoczynku dla mieszkańców województwa łódzkiego z dobrze rozwiniętą infrastrukturą rekreacyjno-sportową, obszarami leśnymi i zbiornikami wodnymi.

Gmina Tuszyn jest również ważnym ośrodkiem edukacyjnym w powiecie. Mieszkańcy mają dostęp do szerokiej oferty edukacyjnej na różnych poziomach nauczania. W Gminie Tuszyn w 2022 r. funkcjonowało 16 jednostek organizacyjnych pod nazwami: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie, Samorządowa Przychodnia Zdrowia w Tuszynie, Miejskie Centrum Kultury w Tuszynie, Miejskie Centrum Sportu i Wypoczynku w Tuszynie, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Tuszynie, Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie, Centrum Obsługi Administracyjno-Finansowej Szkół i Przedszkoli w Tuszynie, Dzienny Dom Senior-Wigor w Tuszynie, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Tuszyńku Majorackim, Zespół Przedszkolny w Tuszynie, w skład którego wchodzi: Przedszkole Miejskie Nr 1 w Tuszynie oraz Przedszkole Miejskie Nr 3 w Tuszynie wraz z oddziałami zamiejscowymi w Garbowie i Tuszynie, Przedszkole

Miejskie Nr 2 w Tuszynie, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Tuszynie, Szkoła Podstawowa Nr 2 w Tuszynie, Szkoła Podstawowa w Górkach Dużych z Oddziałem Przedszkolnym, Szkoła Podstawowa w Wodzinie Prywatnym z dwoma Oddziałami Przedszkolnymi, Liceum Ogólnokształcące w Tuszynie w formach organizacyjno-prawnych: 2 zakłady budżetowe, instytucja kultury, podmiot leczniczy, spółka prawa handlowego oraz 11 jednostek budżetowych.

2.2 Ludność Gminy

Na koniec roku 2022 w Gminie Tuszyn zameldowanych było 12126 osób, z czego 52,05% stanowiły kobiety, a 47,95% stanowili mężczyźni.

Szczegółowe dane przedstawiają poniższe tabele.

Stan ludności – porównanie lat 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022				
Rok	Liczba ludności zameldowanych w Gminie		Urodzenia dzieci, które są zameldowane na pobyt stały w Gminie	Zgony osób zameldowanych na pobyt stały w Gminie
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2017	12045	169	139	149
2018	12043	219	133	151
2019	12044	194	127	143
2020	12058	225	109	172
2021	12037	180	102	152
2022	12126	191	106	154

W 2022 r. zauważa się tendencję zwykłą osób zameldowanych na pobyt stały, jak również na

pobyt czasowy na terenie Gminy Tuszyn w porównaniu do 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r. i 2021 r.

Statystyka ludności wg płci na koniec 2022 r. (pobyt stały)			
Mężczyźni (M)		Kobiety (K)	
Wiek	Liczba	Wiek	Liczba
0-2	174	0-2	152
3	65	3	65
4-5	145	4-5	149
6	65	6	63
7	65	7	62
8-12	338	8-12	325
13-15	203	13-15	212
16-17	116	16-17	138
18	71	18	44
19-20	120	19-20	107
21-40	1553	21-40	1538
41-60	1704	41-59	1771
61-64	349	60-64	447
65-70	378	65-70	390
71-81	347	71-81	550
>81	122	>81	298
SUMA (M)	5815	SUMA (K)	6311
RAZEM M+K	12126		

Zameldowania osób na pobyt stały w Gminie w 2022 r.		
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania
342	106	116

W 2022 r. zarejestrowano 448 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 386 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosiło (+62). Gmina Tuszyn w 2022 r. posiadała ujemny przyrost naturalny wynoszący (-48).

Wymeldowania z pobytu stałego z Gminy w 2022 r.	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
116	154

2.3. Realizacja zadań z zakresu Urzędu Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności

Czynności wykonywane przez USC i Ewidencję Ludności	Ilość spraw
Sporządzanie aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa, zgony)	374
Śluby cywilne/ śluby konkordatowe	46/24
Wydawanie odpisów aktów stanu cywilnego	1857
Zameldowania, wymeldowania, zgłoszenia wyjazdu na pobyt: - czasowy, - stały oraz zgłoszenie powrotu z pobytu czasowego	587
Wydawanie dowodów osobistych	1206

III. Realizacja planów, programów i polityk

3.1. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został pierwotnie przyjęty Uchwałą Nr VII/43/15 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 12 marca 2015 r. Obecnie obowiązującym aktem jest zaktualizowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tuszyn podjęty Uchwałą Nr XVII/151/19 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 12 grudnia 2019 r.

Istotą przyjętego dokumentu jest osiągnięcie celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2022.

Działania określone w Planie doprowadzą do redukcji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza (w tym: CO₂, pyłów dwutlenku siarki oraz tlenków azotu). Zmniejszy się ilość emiterów szkodliwych substancji. Poprawie ulegnie zatem jakość powietrza na terenie Gminy Tuszyn.

Cel główny realizowany będzie poprzez cele strategiczne:

1. Ograniczenie emisji niskiej w Gminie, redukcja emisji gazów cieplarnianych,
2. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł ciepła w procesie produkcji energii,
3. Poprawa efektywności energetycznej budynków z obszaru gminy Tuszyn,
4. Promocja racjonalnego zużycia energii, rozwiązań podnoszących efektywność energetyczną oraz wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.

W ramach zadań ujętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej w roku 2022 zrealizowano:

- **Kompleksową termomodernizację budynku użyteczności publicznej w Gminie Tuszyn ul. Szpitalna 3** - całkowity koszt realizacji zadania 1 500 745,32 zł. Zadanie było współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, dofinansowanie w wysokości 942 306,85 zł, środki własne gminy- 558 438,47 zł. W ramach zadania zrealizowano: roboty budowlane, inspektor nadzoru, rachunek Urząd Dozoru Technicznego
- złożono wnioski o dofinansowanie projektu z Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa IV Gospodarka Niskoemisyjna z przeznaczeniem na inwestycję zadania pn.: „Budowa świetlicy wiejskiej w Zofiówce w standardzie budownictwa pasywnego”. Realizowany projekt ma na celu efektywną gospodarkę zasobami, przewiduje budowę świetlicy wiejskiej w miejscowości Zofiówka w standardzie budownictwa pasywnego. Przeprowadzenie prac w technologii budynku pasywnego spowoduje obniżenie energii na jego ogrzewanie (w odniesieniu do budownictwa tradycyjnego), a tym samym przyczyni się do obniżenia zużycia paliwa do ogrzewania obiektu, co z kolei zaowocuje bardziej efektywną gospodarką zasobami. Planowana wartość inwestycji- 897 887,33 zł, Inwestycja planowana do realizacji- 2023r.

3.2. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Tuszyn na lata 2018-2023

Na podstawie Uchwały Nr LXVII/489/18 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 5 października 2018 r. w sprawie **Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Tuszyn na lata 2018-2023** Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Tuszynie na przestrzeni roku 2022 realizował zadania z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowy w Tuszynie w szczególności w zakresie:

- opracowanie prognozy dotyczącej wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne,
- analizą potrzeb oraz planem remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata,
- planowaną sprzedażą lokali w kolejnych latach,
- zasadami polityki czynszowej oraz warunki obniżenia czynszu;
- sposobami i zasadami zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych lokalach,

- źródłami finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach,
- wysokością wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne,
- wdrażanie innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

3.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021

W Gminie Tuszynie nieprzerwanie od 2011 r. funkcjonuje powołany przez Burmistrza Miasta Tuszyna Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca współpracę, której celem jest udzielenie pomocy osobom lub rodzinom znajdujących się w kryzysie i dotkniętych przemocą w rodzinie. Ważnym i nieodłącznym elementem pracy Zespołu jest poradnictwo rodzinne i interwencja kryzysowa zarówno dla osób dotkniętych przemocą jak i osób przemoc stosujących, oraz świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej w szerokim ujęciu jak i pomocy psychologicznej oraz typowo terapeutycznej. Celem głównym Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie poprzez :

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. Do zadań Zespołu

Interdyscyplinarnego należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia planu przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych. Prace są prowadzone w zależności od potrzeb oraz wpływu informacji i formularzy cz. A rozpoczynających Procedurę Niebieska Karta. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się w siedzibie Ośrodka Pomocy. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. są zapewnione warunki poszanowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Procedurą Niebieska Karta w 2022 r. objętych było **12** rodzin.

- Liczba ogółem Niebieskich Kart - **12**:

* założonych przez Policję – **11**

* założonych przez inny podmiot - **1**

- Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w 2022 r. z lat poprzednich jeszcze nie zamkniętych wyniosła - **7**

- Liczba Niebieskich Kart zakończonych w 2022 r. -**14**

- Liczba posiedzeń ZI - **9**

Reasumując coraz bardziej zwiększa się świadomość społeczna złej kondycji psychicznej dzieci w rodzinach. Konflikty małżeńskie eskalują do aktów przemocy. Zauważa się także znaczny wzrost osób stosujących przemoc pod wpływem narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych.

Jednocześnie zauważalna jest nieumiejętność i bezsilność w wprowadzeniu jakiegokolwiek zmiany wewnętrznej i sytuacji życiowej w rodzinach dotkniętych przemocą – tym samym uniemożliwia to w pełni zrealizować planu działania i pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.

Karta Dużej Rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie w Tuszynie realizuje zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, jakim jest ogólnopolska Karta Dużej Rodziny. Program ten uprawnia rodziny wielodzietne do systemu zniżek i ulg, które są oferowane zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Z Kartą można m.in. kupić tańsze bilety na przejazdy kolejowe, seanse filmowe i teatralne, wstępy do parków narodowych. To również zniżki na zakup żywności, ubrań, obuwia, kosmetyków, książek oraz niższe opłaty paszportowe. Kartę Dużej Rodziny honoruje dzisiaj zarówno duże ogólnopolskie sieci, jak i mali lokali przedsiębiorcy. Lista partnerów, którzy oferują zniżki, cały czas się poszerza. Od początku funkcjonowania idei rządowego działania na rzecz rodzin 3+ w gminie Tuszyn korzysta z programu **już ponad 330 rodzin**. Rozszerzenie z początkiem 2019 r. dostępności KDR dla **wszystkich rodziców, którzy kiedykolwiek wychowywali co najmniej troje dzieci**, cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lokalnej społeczności. **Ma ono odzwierciedlenie w ilości składanych wniosków – w 2022 r. spośród 62 rodzin, które uzyskały Kartę Dużej Rodziny, 27 wniosków dotyczyło rodziców dorosłych już dzieci**. Ponadto miniony rok należy do rekordowych pod względem wydanych Kart. W porównaniu z 2021 r. podwoiła się wówczas liczba nowych beneficjentów programu. Dotychczas więcej uprawnionych złożyło wniosek jedynie w pierwszym roku funkcjonowania poszerzonego katalogu odbiorców Karty Dużej Rodziny, tj. w 2019 r. - 85 rodzin.

3.4. Roczny program współpracy Gminy Tuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r.

Realizacja rocznego programu współpracy Gminy Tuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r. odbywała się w następującym zakresie:

- 1) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym - poprzez prowadzenie działań w zakresie pobudzania aktywności życiowej i integracji seniorów;

2) działalności wspomagającej rozwój społeczności lokalnej - poprzez organizację imprez i przedsięwzięć na rzecz pobudzania lokalnej świadomości wspólnotowej mieszkańców oraz ich integracji;

3) działalności na rzecz dzieci i młodzieży - poprzez organizację wypoczynku dzieci i młodzieży w formie obozów i kolonii w czasie letnich wakacji;

4) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - poprzez prowadzenie zajęć i innych działań terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.

W budżecie Gminy na 2022 r. zaplanowana kwota dotacji na realizację zadań publicznych została rozdysponowana w następującym zakresie:

1. Na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym – poprzez prowadzenie działań pobudzających aktywność życiową i integrację seniorów przeznaczono dotację w kwocie 8.800,00 zł.

Dotację otrzymały:

1) Koło Nr 10 w Tuszynie-Lesie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów przy Oddziale Okręgowym w Łodzi - kwota dotacji: 2 901,10 zł (wykorzystano 100,00%);

2) Koło Nr 11 „Marzenie” w Tuszynie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów przy Oddziale Okręgowym w Łodzi - kwota dotacji: 4 206,60 zł (wykorzystano: 100%);

3) Koło Nr 13 w Tuszynie Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów przy Oddziale Okręgowym w Łodzi - kwota dotacji: 1 692,30,60 zł (wykorzystano: 100%);

2. Na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności wspomagającej rozwój społeczności lokalnej – poprzez organizację imprez i przedsięwzięć na rzecz pobudzania lokalnej świadomości wspólnotowej mieszkańców oraz ich integracji przeznaczono dotację w kwocie 4 500,00 zł.

Dotację otrzymały:

1) Stowarzyszenie na Rzecz Ekorozwoju i Aktywizacji Wsi „Dolina Dobrzyńki” - kwota dotacji:

2 500,00 zł (wykorzystano: 100 %);

2) Stowarzyszenie Kocham Tuszyn - kwota dotacji: 2 000,00 zł. (wykorzystano: 100 %);

3. Na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży - poprzez organizację wycieczek dzieci i młodzieży w formie obozów i kolonii w okresie letnich wakacji przeznaczono dotację w kwocie 25 000,00 zł.

Dotację otrzymały:

1) Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Tuszyn” - kwota dotacji: 11 600,00,00 zł (wykorzystano 100 %);

2) Miejski Klub Sportowy „Jagiellonia Tuszyn” - kwota dotacji: 13 400,00 zł (wykorzystano 100 %);

4. Na wsparcie realizacji zadania publicznego w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym - poprzez prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin przeznaczono dotację w kwocie 17 000.00 zł. Dotację otrzymało:

Stowarzyszenie „Krokus” Abstynencki Klub Wzajemnej Pomocy - kwota dotacja: 17 000,00 zł (wykorzystano 100,00%).

3.5. Współpraca Gminy Tuszyn z klubami sportowymi w 2022 r. na podstawie Uchwały NR XX/115/11 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego, polegającego na tworzeniu warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu na terenie Gminy Tuszyn oraz wskazania celu publicznego z zakresu sportu jaki gmina zamierza osiągnąć

W budżecie na 2022 r. zaplanowana kwota dotacji dla działających na terenie Gminy klubów sportowych wynosiła 135 000,00 zł.

Dotację otrzymały następujące kluby sportowe:

1) Miejski Klub Sportowy „Jagiellonia Tuszyn”. - kwota dotacji: 80 000,00 zł (wykorzystano 100 %);

2) Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy „Tuszyn” - kwota dotacji: 45 000,00 zł (wykorzystano

100 %);

3) Klub Sportowy „Fenix Team” - kwota dotacji: 1 000,00 zł (wykorzystano 100 %);

4) Stowarzyszenie Klub Judo Saru- kwota dotacji: 4 000,00 zł (wykorzystano 100 %).

5 000,00 zł nie zostało wykorzystane.

3.6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na lata 2022-2025

Celami głównymi Programu są:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z uzależnieniami i przemocą w rodzinie, zmniejszanie tych, które aktualnie występują oraz zwiększanie możliwości radzenia sobie z tymi problemami;
- 2) zapobieganie spożywaniu alkoholu, narkotyków i substancji psychoaktywnych przez osoby nieletnie, promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz postaw społecznych mających znaczenie dla profilaktyki w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:
 - realizację w szkołach programów profilaktycznych,
 - edukację nauczycieli, rodziców, sprzedawców alkoholu, pracowników służb publicznych oraz mieszkańców miasta i gminy Tuszyn,
 - uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia od alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych;
 - organizowanie różnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez zajęcia sportowe i świetlicowe. Tworzenie odpowiednich warunków do prowadzenia tych zajęć, uwzględniających realizację programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych.
- 3) zmniejszenie śmiertelności i degradacji psychofizycznej osób uzależnionych poprzez:
 - zwiększenie dostępności do niezbędnych oddziaływań terapeutycznych,

- poprawa skuteczności terapii uzależnień i innych usług leczniczych,
 - wspieranie działalności grup wzajemnej pomocy.
- 4) zmniejszenie rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem alkoholu, używaniem narkotyków i środków psychoaktywnych poprzez edukacje społeczną na temat sytuacji i czynników ryzyka związanych z piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków i środków psychoaktywnych oraz sposobów zapobiegania zagrożeniom;
- 5) zmniejszenie ilości zaburzeń życia rodzinnego w szczególności przemocy i zaniedbań wobec dzieci poprzez:
- zwiększenie skuteczności interwencji administracyjno - prawnych wobec przemocy i innych zaburzeń w rodzinie spowodowanych przez nadużywanie alkoholu, zażywanie narkotyków oraz uzależnienia behawioralne w tych rodzinach,
 - zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej, prawnej i społecznej dla członków tych rodzin w szczególności dla dzieci i młodzieży,
 - inicjowanie i wspieranie środowisk społecznej pomocy dla sprawców i ofiar przemocy domowej.
- 6) działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie opóźniania inicjacji narkotykowej oraz zmniejszenia ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych;
- 7) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w zakresie obrotu i spożywania alkoholu poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży alkoholu;
- 8) ograniczanie spożycia napojów alkoholowych stanowi jedno z najważniejszych zadań zarówno organów administracji rządowej, jak i jednostek samorządu terytorialnego. Ograniczanie dostępności alkoholu na szczeblu lokalnym odbywać się będzie poprzez:
- nie sytuowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych w bezpośrednim sąsiedztwie szkół, placówek oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych, obiektów sportowych, basenów, placówek opieki zdrowotnej, obiektów kultu religijnego oraz miejsc masowych

zgromadzeń,

- nie przekraczanie oraz nie zwiększanie ustalonego limitu punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta i gminy Tuszyn,

- zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

8) zmniejszenie wypadków oraz strat ekonomicznych i społecznych spowodowanych nietrzeźwością w miejscu pracy;

9) wspomaganie działalności instytucji, organizacji i grup samopomocy, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.

W ramach realizacji programu zostały podjęte następujące działania:

1) prowadzenie świetlicy środowiskowej z dożywianiem dla dzieci i młodzieży;

- zakupiono upominki i słodycze do paczek świątecznych dla dzieci i młodzieży,

- zakupiono artykuły żywnościowe, które zostały wykorzystane do przygotowania posiłków dla dzieci korzystających ze świetlicy. Koszt zakupu produktów ogółem 14 034,28 zł,

2) realizacja pomocy psychologiczno-terapeutycznej dla dzieci, młodzieży, osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla osób uwikłanych w przemoc domową;

- prowadzenie pomocy w formie dyżurów psychologa oraz grupowych zajęć, terapeutycznych, koszt zadania 30 002,00 zł,

3) organizacja obozów socjoterapeutycznych;

- zorganizowano obóz zimowy dla dzieci i młodzieży, liczba uczestników 20 osób, koszt 22 000,00 zł,

- zorganizowano obóz wakacyjny dla dzieci i młodzieży, liczba uczestników 45 osób, koszt 66 060,00 zł,

4) koszty sądowe od wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, koszt 100,00 zł,

- 5) realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, łączna wydana kwota 197 944,00 zł.

3.7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuszyn w 2022 r.

Ze środków finansowych Gminy Tuszyn zapewniono opiekę 21 szt. bezdomnych zwierząt. Umowa na zapewnienie opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz ich wyłapywanie w 2022 roku zawarta była z Mariuszem Jurczykiem, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo Usługowa Mariusz Jurczyk z siedzibą 42-400 Zawiercie ul. Strumień Wierczki 27. W ramach programu zostały również wykonane zabiegi kastracji oraz sterylizacji bezdomnych kotów z terenu Gminy Tuszyn w następujących ilościach: 124 sterylizacji kocic i 39 kastracji kotów. Koszt realizacji całego zadania wynosił 63 906,98 zł. Poprzez podejmowane w szerokim zakresie działania pracowników urzędu oraz wolontariuszy, znaczna część zwierząt została oddana do adopcji. Na koniec roku 2022 w schronisku przebywało 16 psów.

3.8. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuszyn na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w roku 2019 w dniu 30 grudnia Uchwałą XVIII/167/19 Rady Miejskiej W Tuszynie przyjęto „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuszyn na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko” program definiuje cele i zadania na najbliższe lata, monitoring realizacji programu oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń programu. Działania ujęte w Programie mają na celu osiągnięcie trwałego i zrównoważonego rozwoju Gminy Tuszyn oraz poprawę jej atrakcyjności poprzez działania społeczne i inwestycyjne w zakresie ochrony środowiska, a także poprawę świadomości mieszkańców gminy w zakresie zachowań proekologicznych.

3.9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tuszyn na lata 2019-2032 oraz Prognoza oddziaływania na środowisko Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tuszyn na lata 2019-2032.

W roku 2019 przyjęto „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tuszyn na lata 2019-2023” oraz „Prognozy usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tuszyn na lata 2019-2032” uchwałą XVIII/162/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku.

Koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest zgodnie z założeniami Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na 2009 – 2032 powinny być finansowane przez środki własne właścicieli – zarządców obiektów budowlanych, środki własne inwestorów prywatnych, środki funduszy ochrony środowiska, środki pomocowe Unii Europejskiej, środki własne jednostek samorządowych oraz kredyty. Inicjatywy samorządu terytorialnego, zmierzające do sukcesywnego usuwania wyrobów azbestowych i likwidacji skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska dają możliwości dofinansowania powyższych działań z funduszy jednostek samorządowych, środków celowych funduszy ekologicznych, a także ze środków funduszy Unii Europejskiej.

Obecnie na terenie Gminy Tuszyn zinwentaryzowano: 4 589 847,00 Mg łącznie wszystkich wyrobów zawierających azbest, w tym u osób fizycznych: 4 532 595,00 Mg oraz 57 251,00 Mg u osób prawnych:

W latach 2016-2022 unieszkodliwiono 105 748,00 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym od osób fizycznych: 86 083,00 Mg i 19 665,00 Mg od osób prawnych; (dane aktualizowane na podstawie informacji przekazywanych przez mieszkańców a następnie uaktualniane w bazie azbestowej).

Pozostało do unieszkodliwienia łącznie 4 484 099,00 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym u osób fizycznych: 4 446 513,00 Mg i 37 586,00 Mg u osób prawnych.

Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia przedstawia się następująco:

1. W01 – płyty azbestowo-cementowe płaskie – 77 064,00 Mg
2. W01 – płyty azbestowo-cementowe faliste – 4 396 035,00 Mg

3. W03 – rury i złącza azbestowo-cementowe – 11 000,00 Mg

IV. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Tuszynie

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Burmistrz Miasta Tuszyna jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej w Tuszynie.

W 2022 r. Rada Miejska obradowała na 19 sesjach i 56 posiedzeniach komisji oraz podjęła 115 uchwał, w tym 31 uchwały stanowiące akty prawa miejscowego. Wszystkie podjęte przez Radę Miejską uchwały zostały przekazane do organów nadzoru, którymi są w zakresie zgodności z prawem Wojewoda Łódzki oraz w zakresie spraw finansowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi. Ponadto wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

V. Obszary Tematyczne

5.1. Gospodarka Przestrzenna

Gospodarka przestrzenna ma na celu kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Do dnia 25 kwietnia 2019 r. obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn uchwalone Uchwałą Nr XXXII/241/16 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 listopada 2016 r. zmienione Uchwałą Nr L/364/17 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 31 października 2017 r.

W dniu 25 kwietnia 2019 r. zostało uchwalone obecnie obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn uchwalone Uchwałą Nr VII/63/19 Rady Miejskiej w Tuszynie.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywają całą powierzchnię Gminy Tuszyn.

Ogólnie było uchwalonych 59 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 7 uchwalono w 2022 r. Zmiany planów zagospodarowania przestrzennego w roku 2022:

- Uchwała nr LVII/421/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej część terenu działki 63/6 przy ul. Starościańskiej w Tuszyńku Majorackim,
- Uchwała nr LXII/449/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 28 września 2022 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Tuszyna, obejmującej teren działek nr ewid. 240, 241 obr.14 przy ul. Stodolnianej w Tuszynie,
- Uchwała nr LXII/450/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 28 września 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Tuszyn obejmującej teren działek nr ew. 36 i 37 w Wodzinie Prywatnym,
- Uchwała nr LXVI/475/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej teren dz. nr ewid. 260/5, 261/2, 262/2 w Modlicy,
- Uchwała nr LXVI/476/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej część wsi Garbów,
- Uchwała nr LXVI/477/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej część terenu wsi Głuchów po wschodniej stronie autostrady A1,
- Uchwała nr LXVI/478/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn obejmującej część terenu wsi Głuchów. Podstawę określenia sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu stanowią 2 plany obowiązujące od 2004r. Jest to:
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Tuszyn uchwalony Uchwałą Nr XVIII/115/04 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 18 czerwca 2004r.
 - miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Tuszyn uchwalony Uchwałą Nr XVIII/116/04 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 18 czerwca 2004r. Pozostałe 50 planów stanowią zmiany do ww planów zagospodarowania miasta i gminy, i zostały opracowane i uchwalone od 2012 do 2021r. Opracowywanie zmian studium i planów miejscowych było przede wszystkim odpowiedzią na prośby i wnioski mieszkańców, właścicieli gruntów i potencjalnych inwestorów.

5.2. Finanse Gminy

Budżet Gminy Tuszyn na 2022 rok przyjęty został uchwałą Nr XLIX/377/2022 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 31 stycznia 2022 roku. W 2022 roku w planie budżetu dokonywano 24 zmian, w tym 10 na podstawie Uchwał Rady Miejskiej w Tuszynie oraz 14 na podstawie Zarządzeń Burmistrza Miasta Tuszyna.

ŹRÓDŁA DOCHODÓW

Poniższa tabela przedstawia źródła dochodów według planu po zmianach oraz wykonanie za 2022 rok z uwzględnieniem poziomu wykonania oraz struktury poszczególnych źródeł w łącznej kwocie wykonanych dochodów.

Wyszczególnienie	Budżet po zmianach	Wykonanie	% Wykonania	Struktura
1	3	4	5	6
DOCHODY OGÓŁEM	89 701 528,53	87 519 791,29	97,57%	100,00%
dochody majątkowe	6 314 554,98	5 707 632,96	90,39%	6,52%
dochody bieżące	83 386 973,55	81 812 158,33	98,11%	93,48%
I. Dochody własne	46 321 026,69	45 922 502,01	99,14%	52,47%
I.1 Dochody podatkowe, opłaty lokalne i pozostałe, w tym:	20 754 853,93	20 763 007,98	100,04%	23,72%
- podatek od nieruchomości od osób fizycznych	6 320 000,00	6 277 493,88	99,33%	7,17%
- podatek od nieruchomości od osób prawnych	6 472 000,00	6 533 778,21	100,95%	7,47%
I.2 Dochody z majątku gminy	2 689 540,00	2 325 965,34	86,48%	2,66%
I.3 Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	15 253 045,57	15 253 045,57	100,00%	17,43%
I.4 Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	495 740,00	495 740,00	100,00%	0,57%
I.5 Pozostałe dochody (dochody jednostek budżetowych)	5 161 096,89	5 136 847,76	99,53%	5,87%
I.6 Dochody z realizacji zadań z zakresu administracji rządowej	34 010,30	15 846,65	46,59%	0,02%
I.7 Dotacje z budżetów innych JST	1 932 740,00	1 932 048,71	99,96%	2,21%
II. Subwencja ogólna, w tym:	11 576 601,00	11 576 601,00	100,00%	13,23%
II.1 Część oświatowa	9 947 998,00	9 947 998,00	100,00%	11,37%
II.2 Część wyrównawcza	962 467,00	962 467,00	100,00%	1,10%
II.3. Część równoważąca	73 971,00	73 971,00	100,00%	0,08%
II.4 Rezerwa subwencji ogólnej	592 165,00	592 165,00	100,00%	10,37%
III. Dotacje celowe	14 295 132,92	14 228 205,89	99,53%	16,26%
III.1 Dotacje oraz środki na zadania własne gminy	2 461 761,56	2 425 518,22	98,53%	2,77%

III.2 Dotacje na zadania zlecone gminy, w tym:	11 833 371,36	11 802 687,67	99,74%	13,49%
- świadczenie wychowawcze	5 774 639,00	5 774 636,27	100,00%	6,60%
IV. Pozostałe dotacje i środki otrzymane na realizację zadań	15 783 652,35	14 143 792,21	89,61%	16,16%
V. Środki pochodzące z budżetu UE	1 725 115,57	1 648 690,18	95,57%	1,88%

Budżet po stronie dochodów wykonany został na poziomie 97,57% w stosunku do zakładanego planu, z czego dochody bieżące na poziomie 98,11%, a dochody majątkowe na poziomie 90,39% zakładanego planu. Największy udział w dochodach ma pozycja dochodów własnych stanowiąca 52,47% wykonanych dochodów, a kolejną znaczącą pozycję stanowią dotacje na zadania własne i zadania zlecone 16,26%. Zdecydowanie największą pozycję w dochodach własnych stanowi udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (17,43%). Na uwagę zasługuje również realizacja ponad plan podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych, która stanowi 14,64% wykonanych dochodów. Niski poziom wykonania dochodów z majątku gminy wynikał z braku zainteresowania oferowanymi do sprzedaży nieruchomościami. Dużą pozycją po stronie dochodów wykonanych są dotacje i środki otrzymane na realizację zadań, która to pozycja stanowi 16,16% dochodów zrealizowanych dochodów.

Dla pełniejszego zobrazowania realizacji dochodów w poniższej tabeli przedstawiono wykonane dochody według źródeł w 2022 roku w stosunku do wykonanych dochodów 2021 roku, co zobrazowano w kolumnie DYNAMIKA. Wskaźnik powyżej 100% dotyczy wyższego wykonania dochodów według źródeł w 2022 roku w stosunku do 2021 roku, a wskaźnik poniżej 100% pokazuje kierunek odwrotny.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2021	Wykonanie 2022	% Wykonania
DOCHODY OGÓŁEM	82 878 084,21	87 519 791,29	105,60%
dochody majątkowe	10 034 382,51	5 707 632,96	56,88%
dochody bieżące	72 843 701,70	81 812 158,33	112,31%
I. Dochody własne	40 890 079,74	45 922 502,01	112,31%
I.1 Dochody podatkowe, opłaty lokalne i pozostałe, w tym:	20 044 871,18	20 763 007,98	103,58%
- podatek od nieruchomości od osób fizycznych	5 259 109,75	6 277 493,88	119,36%
- podatek od nieruchomości od osób prawnych	5 714 425,07	6 533 778,21	114,34%
I.2 Dochody z majątku gminy	1 556 349,73	2 325 965,34	149,45%

I.3 Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	14 413 963,00	15 253 045,57	105,82%
I.4 Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	608 678,44	495 740,00	81,45%
I.5 Pozostałe dochody, w tym dochody jednostek budżetowych	3 151 751,65	5 136 847,76	162,98%
I.6 Dochody z realizacji zadań z zakresu administracji rządowej	29 643,75	15 846,65	53,46%
I.7 Dotacje z budżetów innych JST	1 084 821,99	1 932 048,71	178,10%
II. Subwencja ogólna, w tym:	10 270 558,00	11 576 601,00	112,72%
II.1 Część oświatowa	9 198 128,00	9 947 998,00	108,15%
II.2 Część wyrównawcza	987 676,00	962 467,00	97,45%
II.3. Część równoważąca	84 754,00	73 971,00	87,28%
II.4 Rezerwa subwencji ogólnej	0,00	592 165,00	592,165%
III. Dotacje celowe	21 034 669,23	14 228 205,89	67,64%
III.1 Dotacje na zadania własne gminy	2 395 534,44	2 425 518,22	101,25%
III.2 Dotacje na zadania zlecone gminy, w tym:	18 639 134,79	11 802 687,67	63,32%
- świadczenie wychowawcze	13 908 956,60	5 774 636,27	41,52%
IV. Pozostałe dotacje i środki otrzymane na realizację zadań	7 213 980,19	14 143 792,21	196,06%
V. Środki pochodzące z budżetu UE	3 468 797,05	1 648 690,18	47,53%

Dochody ogółem wykonane zostały na poziomie wyższym o 5,60% w stosunku do 2021 roku, w tym dochody bieżące o 12,31%. Dochody majątkowe za 2022 rok wykonane zostały o 56,88% dochodów za 2021 rok. Zdecydowanie wyższe wykonanie odnotowano we wpływach z majątku gminy, w dochodach z podatku od nieruchomości, dochodach z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego. Zdecydowanie największy wzrost zauważalny jest w pozycji pozostałych dotacji i innych środków otrzymanych na realizację zadań. W tej pozycji ujęte zostały m.in. dochody otrzymane na realizację zadań zleconych z Funduszu Pomocy Ukrainie w wysokości 2.829.221,19 zł oraz środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 9.052.645,52 zł na wypłatę dodatków węglowych oraz dodatków do innych źródeł ciepła. Obydwa zadania zostały powierzone do realizacji samorządom w całej Polsce i zdominowały ich działania w 2022 roku, a tym samym pochłonęły duże nakłady finansowe oraz zaangażowanie urzędników.

KIERUNKI REALIZOWANYCH WYDATKÓW

Poniższa tabela przedstawia wydatki w poszczególnych działach według planu po zmianach oraz wykonanie za 2022 rok z uwzględnieniem poziomu wykonania oraz struktury wydatków w poszczególnych działach w łącznej kwocie wykonanych wydatków.

RAPORT O STANIE GMINY TUSZYN ZA ROK 2022

Dział	Wyszczególnienie	Budżet po zmianach	Wykonanie	% Wykonania	Struktura
	WYDATKI OGÓŁEM	91 292 400,36	80 972 565,59	88,70%	100,00%
	wydatki majątkowe	10 064 653,72	8 069 461,08	80,18%	9,97%
	wydatki bieżące	81 227 746,64	72 903 104,51	89,75%	90,03%
010	Rolnictwo i łowiectwo	557 444,36	502 183,61	90,09	0,62%
020	Leśnictwo	17 000,00	11 828,80	69,58	0,01%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	505 401,93	192 771,67	50,61	0,24%
600	Transport i łączność	6 497 167,31	5 289 867,92	81,42	6,53%
700	Gospodarka mieszkaniowa	605 900,00	454 831,16	75,07	0,56%
710	Działalność usługowa	1 082 381,00	823 901,49	76,12	1,02%
750	Administracja publiczna	9 935 902,33	8 717 359,35	87,74	10,77%
751	Urzędy państwowe, prawo i sądy	2 448,00	2 448,00	100,00	0,00%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1 267 206,25	1 108 008,49	87,44	1,37%
757	Obsługa długu publicznego	230 000,00	224 989,63	97,82	0,28%
758	Różne rozliczenia	399 766,00	3,09	0,00	0,00%
801	Oświata i wychowanie	24 663 372,04	21 415 921,69	86,83	26,45%
851	Ochrona zdrowia	590 291,84	397 955,72	67,42	0,49%
852	Pomoc społeczna	6 771 936,01	6 410 298,75	67,42	7,92%
853	Pozostałe zadania polityki społecznej	12 324 077,00	11 121 282,88	94,66	13,73%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	88 963,00	58 059,16	90,24	0,07%
855	Rodzina	10 484 281,00	10 397 914,43	65,26	12,84%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8 531 202,44	7 317 655,38	99,18	12,84%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 029 581,35	3 004 115,90	85,78	9,04%
926	Kultura fizyczna	3 708 078,50	3 521 168,57	99,16	3,71%
SUMA		91 292 400,36	80 972 565,69	2 183,68	100,00%

Realizacja wydatków w 2022 roku wyniosła 88,70% zakładanego planu, a oszczędnie prowadzona gospodarka finansowa pozwoliła na uzyskanie oszczędności w wydatkach bieżących o kwotę 1.995.292,64 zł. Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie 80,18% i stanowiły 9,97% wydatków ogółem. Największy udział w łącznej kwocie zrealizowanych wydatków tj. 26,45% dotyczy wydatków sklasyfikowanych z dziale 801 Oświata i wychowanie, co związane jest z rozbudowaną siatką placówek oświatowych zarówno pod względem ilości jak i rodzajów placówek, począwszy od przedszkoli poprzez szkoły podstawowe, a skończywszy na liceum ogólnokształcącym. Drugim pod względem poziomu wydatków kierunkiem jest dział 853 Pozostałe

zadania polityki społecznej z uwagi na realizację zadań z zakresie pomocy obywatelom Ukrainy oraz zadań zleconych w zakresie wypłaty dodatku węglowego oraz dopłaty do dodatkowych źródeł ciepła. Wciąż dużą pozycję zajmują wydatki realizowane w rozdziale 855 Rodzina gdzie klasyfikowana jest wypłata świadczenia wychowawczego 500+, pomimo iż wypłata ta była zadaniem jednostek samorządu terytorialnego do połowy 2022 roku. Na brak wykonania wydatków majątkowych na zakładanym poziomie wpływ miał brak możliwości udzielenia pomocy finansowej na rzecz Powiatu łódzkiego Wschodniego na realizację zadania inwestycyjnego na poziomie 1.000.000,00 zł z uwagi na opóźnienie w realizacji ze strony Powiatu.

Dla pełniejszego zobrazowania realizacji wydatków w poniższej tabeli przedstawiono wykonane wydatki według działów w 2022 roku w stosunku do wykonanych wydatków 2021 roku, co zobrazowano w kolumnie DYNAMIKA. Wskaźnik powyżej 100% dotyczy wyższego wykonania wydatków według źródeł w 2022 roku w stosunku do 2021 roku, a wskaźnik poniżej 100% pokazuje kierunek odwrotny.

Dział	Nazwa działu	Wykonanie	Procentowy	Wykonanie	Procentowy	Dynamika
		wydatków	udział w wydatkach	wydatków	udział w wydatkach	
		2021 ROK		2022 ROK		
010	Rolnictwo i łowiectwo	463 906,53	0,57%	502 183,61	0,62%	108,25
020	Leśnictwo	14 440,00	0,02%	11 828,80	0,01%	81,92%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	0,00%	192 771,67	0,00%	192,77%
600	Transport i łączność	3 253 187,05	4,02%	5 289 867,92	6,53%	162,61%
700	Gospodarka mieszkaniowa	424 351,40	0,52%	454 831,16	0,56%	107,18%
710	Działalność usługowa	400 644,40	0,49%	823 901,49	1,02%	205,64%
750	Administracja publiczna	6 885 768,77	8,50%	8 717 359,35	10,77%	126,60%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 464,00	0,00%	2 448,00	0,00%	99,35%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	763 556,07	0,94%	1 108 008,49	1,37%	145,11%
757	Obsługa długu publicznego	118 822,42	0,15%	224 989,63	0,28%	189,35%
758	Różne rozliczenia	1 554,02	0,00%	3,09	0,00%	0,20%
801	Oświata i wychowanie	20 792 945,13	25,68%	21 415 921,69	26,45%	103,00%
851	Ochrona zdrowia	319 560,09	0,39%	397 955,72	0,49%	124,53%
852	Pomoc społeczna	4 828 379,58	5,96%	6 410 298,75	7,92%	132,76%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	13 300,00	0,00	11 121 282,88	13,73%	836,19
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	607 724,90	0,75%	58 059,16	0,07%	9,55%

RAPORT O STANIE GMINY TUSZYN ZA ROK 2022

855	Rodzina	18 370 429,90	22,69%	10 397 914,43	12,84%	56,60%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8 811 650,87	10,88%	7 317 655,38	9,04%	83,05%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 142 932,38	3,88%	3 004 115,90	3,71%	95,58%
926	Kultura fizyczna	2 925 450,85	3,61%	3 521 168,57	4,35%	120,36%
Suma		72 141 068,36	89,09%	80 972 565,69	100,00%	112,24%
Wydatki na realizację zadań z udziałem środków z budżetu UE		6 775 006,76	8,37%	1 982 132,11	2,45%	29,26%

Realizacja wydatków na przestrzeni dwóch lat wskazuje na utrwalony kierunek w wydatkach w działach 801 Oświata i Wychowanie i 855 Rodzina. Znaczna dynamika wydatków w działach 600 Transport i łączność, 710 Działalność usługowa oraz 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w stosunku do wydatków poniesionych w 2021 roku. Znaczący wzrost wynika odpowiednio z wyższych wydatków majątkowych na realizację dróg, znacznym wzrostem kosztów otrzymania targowisk gminnych oraz realizacji zadań zleconych w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy oraz zadań zleconych w zakresie wypłaty dodatku węglowego oraz dopłaty do dodatkowych źródeł ciepła. Zauważalny jest również wzrost wydatków na obsługę długu pomimo niskiego poziomu długu.

WYNIK BUDŻETU

Realizację budżetu 2020, 2021 oraz 2022 roku w celu porównania najważniejszych parametrów budżetu przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Wykonanie	Struktura	Wykonanie	Struktura	Wykonanie	Struktura
1	2020 ROK		2021 ROK		2022 ROK	2022 ROK
DOCHODY OGÓŁEM	71 843 552,89	100,00%	82 878 084,21	100,00%	87 519 791,29	100,00%
dochody majątkowe	6 170 171,95	8,59%	10 034 382,51	12,11%	5 707 632,96	6,52%
dochody bieżące	65 673 380,94	91,41%	72 843 701,70	87,89%	81 812 158,33	93,48%
WYDATKI OGÓŁEM	70 343 391,71	100,00%	72 141 068,36	100,00%	80 971 565,59	100,00%
wydatki majątkowe	9 212 913,50	13,10%	8 946 862,28	12,40%	8 069 461,08	9,97%
wydatki bieżące	61 130 478,21	86,90%	63 194 206,08	87,60%	72 902 104,51	90,03%
NADWYŻKA OPERACYJNA	4 542 902,73		9 649 495,62		8 910 053,82	
WYNIK BUDŻETU	1 500 161,18		10 737 015,85		6 548 225,70	

W latach 2020-2022 zrealizowano dodatki wyniku budżetu tj. nadwyżkę budżetową pomimo

planowanego deficytu jako różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami budżetowymi. Dochody bieżące zrealizowano na najwyższym poziomie od 2020 roku. Widoczny jest niestety również bardzo wyraźny wzrost wydatków bieżących w związku z wysoką inflacją oraz wzrostem płacy minimalnej. Spadek dynamiki w dochodach majątkowych i wydatkach majątkowych w 2022 roku wynika z przesunięcia terminu realizacji dużych inwestycji mających istotne znaczenie dla Gminy Tuszyn jak np. modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa licznych odcinków kanalizacji czy też budowa stadionu miejskiego na 2023 rok.

ZADŁUŻENIE GMINY

Dług Gminy Tuszyn na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosił 3.908.892,75 zł i był niższy w stosunku do początku roku o 2 004 460,44 zł. Struktura długu na koniec 2022 roku przedstawiała się następująco:

Wyszczególnienie	Kwota	Struktura
Kredyty	0,00	0,00%
Pożyczki z WFOŚiGW	1 303 892,75	33,40%
Obligacje	2 600 000,00	66,60%
Razem	3 903 892,75	100,00%

Największy udział w długu mają obligacje wyemitowane w 2017 roku, stanowiące 66,60% długu. Kwota pożyczek zaciągniętych w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi dotyczy pożyczek zaciągniętych w 2017 i 2019 roku oraz dwóch warunkowo umorzonych pożyczek na łączną kwotę 613.816,30 zł.

Spłata zadłużenia przewidziana jest w następujących latach i kwotach:

2023	2024	2025	2026	2027
2 103 816,30	1 473 638,00	90 000,00	90 000,00	146 438,45

Wskaźnik zadłużenia na dzień 31 grudnia 2020, 2021 i 2022 roku liczony jako iloraz kwoty długu i zrealizowanych dochodów był następujący:

	2020 ROK	2021 ROK	2022 ROK
Dług	8 073 643,19	5 908 353,19	3 903 892,75
Wykonane dochody	71 843 552,89	82 878 084,21	87 519 791,29
Wskaźnik	11,24	7,13	4,46

Wskazane wyżej dane obrazują zmniejszenie o 60,32% wskaźnika zadłużenia na koniec 2022 roku w stosunku do końca 2020 roku, co jest bardzo dobrą wiadomością biorąc pod uwagę duże planowane zapotrzebowanie na przychody zwrotne w 2023 roku w związku z realizacją w tym roku dużych inwestycji o znaczeniu strategicznym.

Osiągnięcie niższego wskaźnika zadłużenia w stosunku do dochodów związane jest z systematyczną redukcją kwoty długu i jednocześnie osiąganiem w każdym roku wyższych dochodów. Koszt obsługi długu w latach 2020-2022 wyniósł odpowiednio 226.106,80 zł, 104.544,88 zł oraz 224.989,63 zł. Pomimo stałego obniżania poziomu długu w 2022 roku widoczny jest wzrost kosztów jego obsługi z uwagi na wzrost stóp procentowych.

Sprawy targowiskowe

Realizacja wydatków budżetowych łącznie:

Plan 610 282,00 Wykonanie 557 591,24

Wydatki za 2022 r. w rozbiciu na poszczególne targowiska:

1. Targowisko Gminne	164 408,53
2. Giełda Rolna	94 673,75
3. targowisko „Mój Rynek”	31 813,26
4. targowisko Tuszyn-Las	3 591,31
5. targowiska prywatne	255 277,80
6. podatek VAT	7 826,59

Realizacja dochodów budżetowych łącznie:

Plan 363 282,00 Wykonanie 364 109,05

Realizacja dochodów z opłaty targowej w 2022 r.

Plan 1 301 250,00 Wykonanie 1 038 418,00

Fundusz sołecki

Zgodnie z Uchwałą LIV/413/14 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 20.03.2014 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki, wyodrębniono w budżecie Gminy Tuszyn środki stanowiące fundusz sołecki. Kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego na 2022 r. wyniosła **382 235,38 zł.**

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2022 r.:

Sołectwo Bądzyn – 7 646,96 zł

1. Budowa oświetlenia w dalszej części ul. Stanisławowskiej w Bądzyniu,
2. Zakup i montaż progu zwalniającego wraz z oznakowaniem pionowym oraz projektem organizacji ruchu na ul. Ks. Brzóska w Bądzyniu,
3. Zakup artykułów biurowych,
4. Zakup tłucznia do utwardzenia ul. Ks. Brzóska w Bądzyniu.

Sołectwo Dylew- 15 978,35 zł

1. Zakup materiałów malarskich na potrzeby odświeżenia bramy oraz świetlicy w Dylewie,
2. Organizacja wydarzeń kulturalnych w sołectwie - Dzień Dziecka,
3. Zakup tłucznia do utwardzenia drogi w Dylewie (działka nr 209),
4. Zakup lamp wraz z elementami montażowo-instalacyjnymi do wykonania oświetlenia w altanie ogrodowej, położonej na działce nr 199/2 w Dylewie,
5. Zakup kostki brukowej i obrzeży do wykonania utwardzenia terenu działki nr 199/2 w Dylewie,
6. Zakup piasku do wyrównania terenu działki nr 199/2 w Dylewie,
7. Zakup impregnatu do drewna,
8. Zakup nasadzeń ogrodowych,
9. Zakup rynien oraz elementów montażowych do świetlicy wiejskiej w Dylewie.

Sołectwo Garbów- 20 178,62 zł

1. Wykonanie dokumentacji oraz przebudowa placu zabaw w Garbowie ul. Kruszowska 13,
2. Poniesienie kosztów zużycia za energię elektryczną, gaz, wodę w świetlicy wiejskiej w Garbowie.

Sołectwo Głuchów 26 632,09 zł

1. Zakup materiałów remontowo-budowlanych do wykonania remontu podłogi w sali OSP w Głuchowie,
2. Wykonanie wylewki maszynowej podłogi w sali OSP w Głuchowie.

Sołectwo Górki Duże- 21 463,68 zł

1. Zakup tłucznia do utwardzenia ul. Zielonka w Górkach Dużych,
2. Zakup zestawu ratowniczego na wyposażenie OSP Górki Duże.

Sołectwo Górki Małe- 5 184,10 zł

1. Poniesienie kosztów zużycia energii elektrycznej oraz wody w świetlicy wiejskiej w Górkach Małych,
2. Zakup i montaż lampy solarnej w ul. Dylewskiej i ul. Dworskiej w Górkach Małych.

Sołectwo Jutroszew- 23 289,01 zł

1. Budowa budynku gospodarczego na działce nr 77/2 w Jutroszewie,
2. Zakup balustrady balkonowej wewnętrznej do sali OSP w Jutroszewie,
3. Zakup krzeseł do sali OSP w Jutroszewie.

Sołectwo Kruszów- 16 851,00 zł

1. Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania dotyczącego remontu drogi ul. Centralnej w Kruszowie.

Sołectwo Mąkoszyn- 20 080,00 zł

1. Wykonanie remontu podłogi w sali OSP w Mąkoszynie.

Sołectwo Modlica- 28 372,51 zł

1. Wykonanie remontu kuchni w sali OSP w Modlicy.

Sołectwo Rydzynki-26 413,23 zł

1. Zakup i montaż oraz wieszaka na działce nr 193/3 w Rydzynkach,
2. Zakup dwóch stołów do ping-ponga wraz z osprzętem,
3. Wykonanie projektu oraz budowa boiska do siatkówki plażowej,
4. Zakup węża ogrodowego wraz z osprzętem.,
5. Organizacja wydarzeń kulturalno-sportowych w sołectwie.

Sołectwo Syski- 19 442,32 zł

1. Zakup wiaty przystankowej dla dzieci dojeżdżających do szkoły,
2. Wykonanie remontu sali w budynku OSP Syski,
3. Zakup i montaż drzwi zewnętrznych do sali OSP Syski.

Sołectwo Szczukwin- 27 997,51 zł

1. Wykonanie w dalszej części ogrodzenia terenu wokół świetlicy wiejskiej w Szczukwinie,
2. Organizacja wydarzeń kulturalno-sportowych oraz zawodów sportowo-pożarniczych w sołectwie.

Sołectwo Tuszynek Majoracki- 10 983,90 zł

1. Zakup i montaż dwóch progów zwalniających wraz z oznakowaniem pionowym oraz projektem organizacji ruchu na ul. Garbowskiej w Tuszynku Majorackim,
2. Częściowe wykonanie oświetlenia na ul. Kwiatowej w Tuszynku Majorackim.

Sołectwo Wodzin Majoracki - 17 000,00 zł

1. Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania dotyczącego remontu drogi ul. Wodzińskiej w Wodzinie Majorackim- I etap.

Sołectwo Wodzin Prywatny- 4 738,10 zł

1. Zakup i montaż lampy solarnej na ul. Szkolnej w Wodzinie Prywatnym.

Sołectwo Wodzinek- 20 040,06 zł

1. Zakup sprzętu hydraulicznego dla jednostki OSP Wodzinek – zakup nożyc hydraulicznych,
2. Zakup sprzętu hydraulicznego dla jednostki OSP Wodzinek. ,
3. Zakup artykułów malarskich na potrzeby remontu pomieszczenia w budynku jednostki OSP Wodzinek.

Sołectwo Wola Kazubowa- 18 500,00 zł

1. Wykonanie dalszej części ogrodzenia frontowego placu przy budynku świetlicy wiejskiej w Woli Kazubowej.

Sołectwo Zofiówka- 26 052,08 zł

1. Wykonanie dokumentacji projektowej dla budowy świetlicy wiejskiej w Zofiówce.

Sołectwo Żeromin- 25 391,86 zł

1. Organizacja wydarzeń kulturalnych w sołectwie Żeromin,
2. Wykonanie ogrodzenia terenu należącego do świetlicy wiejskiej w Żerominie,
3. Zagospodarowanie terenu skalniaka znajdującego się przy ul. Tuszyńskiej w Żerominie.

Gmina Tuszyn w 2022 r. **otrzymała dotację z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego na realizację projektów „Sołectwo na plus”** dla czterech sołectw tj. Kruszów, Dylew, Wola Kazubowa oraz Szczukwin w wysokości po 12 000,00 zł brutto.

Realizacja projektów obejmowała:

- **Wola Kazubowa - Nazwa Projektu: „ Nasza Kuchnia”**. W ramach projektu zakupione zostały szafki kuchenne stojące i wiszące oraz stół roboczy do krojenia i krzesła, a także farby i elementy służące do montażu szafek. Realizacja projektu: 01.07.2022-30.11.2022. Wartość projektu 12 999,99 zł brutto, środki własne gminy 999,99 zł brutto, kwota dotacji 12 000,00 zł brutto,
- **Dylew- Nazwa Projektu: „ Zakup altany oraz wyposażenia wraz z grillem”**. W ramach projektu

zakupiona zostanie altana, grill, stoły i ławki, kostka brukowa, obrzeża, cement piach, a także materiały niezbędne do przygotowania podłoża. Realizacja projektu: 01.07.2022-30.11.2022. Wartość projektu 35.000,00 zł brutto, środki własne gminy: 23.000,00 zł brutto, kwota dotacji 12 000,00 zł brutto,

- **Kruszów- Nazwa Projektu: „ Utworzenie siłowni zewnętrznej w Kruszowie”.** W ramach projektu zamontowano urządzenia siłowni zewnętrznej tj. : biegacz, twister i orbitrek. Realizacja projektu: 01.07.2022- 30.11.2022. Wartość projektu: 12 000,00 zł brutto, kwota dotacji 12 000,00 zł brutto,

- **Szczukwin- Nazwa Projektu: „Przygotowanie kącika pamięci i tradycji”.** W ramach projektu zakupiono m. in.: projektor, gabloty, tablice ogłoszeniowe, tablice pamiątkowe, najem dmuchańców na wydarzenie kulturalne z okazji 100-lecia jednostki OSP Szczukwin, które odbyło się dnia 25.09.2022 r. na terenie jednostki OSP. Realizacja projektu: 01.07.2022- 30.11.2022. Wartość projektu 20 056,00 zł brutto, kwota dotacji 12 000,00 zł brutto, środki funduszu sołectkiego 8 056,00 zł brutto.

5.3. Gospodarka Komunalna

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie zaopatrzenia w wodę, kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych realizuje Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie, który jest jednostką organizacyjną Gminy Tuszyn, funkcjonującą w formie samorządowego zakładu budżetowego.

Stan ilościowy infrastruktury technicznej związanej z dostarczaniem wody i odprowadzaniem ścieków oraz zmiany w powyższym zakresie w roku 2022 przedstawia

poniższa tabela:

	Początek Roku 2022	Koniec Roku 2022	Zmiana w ciągu roku
Długość czynnej sieci wodociągowej	185,6 km	187,2 km	+1,6 km

Długość czynnej sieci wodociągowej (obszar wiejski)	132,7 km	133,4 km	+0,7 km
Długość czynnej sieci wodociągowej (obszar miejski)	52,9 km	53,8 km	+0,9 km
Liczba przyłączy sieci wodociągowej do budynków mieszkaniowych	3686	3717	31
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej (obszar wiejski)	1720	1739	19
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej (obszar miejski)	1966	1978	12
Liczba przyłączy wodociągowych do działek niezabudowanych	1093	1118	87
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	31,9 km	31,9 km	+0,00 km
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (obszar wiejski)	2,3 km	2,3 km	+0,0 km
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej (obszar miejski)	29,6 km	29,6 km	+0,0 km
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej	983	1022	39

Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej (obszar wiejski)	25	30	5
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej (obszar miejski)	958	992	34

Woda na potrzeby zaopatrzenia mieszkańców miasta i gminy Tuszyn w roku 2022 pozyskiwana była z 5 ujęć zlokalizowanych: w Tuszynie przy ul. 3-go Maja, w Tuszyńku Majorackim ul. Wschodnia, w Rydzynkach ul. Tęczowa, w Górkach Dużych ul. Zielonka, w Szczukwinie ul. Gliniana.

W ramach działalności z zakresu zaopatrzenia w wodę w 2022 r. Zakład wydobyl łącznie **826 612 m³ wody ze wszystkich ujęć**. Łączna ilość zafakturowanej do dnia 31.12.2022 r. (zużytej) wody przez mieszkańców oraz przedsiębiorstwa to **600 859 m³**. W większości woda wykorzystywana była na cele gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych (468 698 m³), cele produkcyjne 87 577 m³, pozostałe 44 594 m³. Po uwzględnieniu zużycia wody na cele technologiczne (118 500 m³), straty wody w 2022 r. wyniosły 107 300 m³ i to jest 13,0% względem wydobycia.

Ścieki z terenu gminy Tuszyn odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej Oczyszczalni zlokalizowanej w Tuszynie przy ul. Brzezińskiej 86A oraz do oczyszczalni w miejscowości Żeromin (ilość ścieków oczyszczonych 5 865 m³). **Łączna ilość ścieków przepływających przez oczyszczalnię w Tuszynie w roku 2022 wyniosła 300 149 m³**. Równocześnie ilość zafakturowanych (wytworzonych) ścieków dla Oczyszczalni w Tuszynie plasowała się na poziomie 147 227 m³ dla ścieków pochodzących z kanalizacji 53 503 m³ dla ścieków dowożonych.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie w ramach działalności polegającej na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych, w 2022 r. wykonał:

1) 934 zlecenia u odbiorców, w tym:

- a) wymianę i montaż wodomierzy głównych z nadajnikiem radiowym - 690 szt. (łącznie),
- b) oplombowanie 96 wodomierzy dodatkowych (podliczników lokalowych i podliczników wody

bezpowrotnie zużytej),

2) prace konserwacyjne i porządkowe oraz bieżące naprawy i wymiany sprzętu wg potrzeb na Stacjach Uzdatniania Wody w miejscowościach: Szczukwin, Górki Duże, Rydzynki, Tuszynek Majoracki, Tuszyn ul.3-go Maja, Tuszyn, ul. Brzezińska, w tym:

a) SUW Tuszynek Majoracki ul. Wschodnia – wymiana modułu sterowania przepustnic, wymiana zaworu bezpieczeństwa dla instalacji napowietrzającej,

b) SUW Rydzynki – częściowa wymiana ogrodzenia,

c) SUW Szczukwin – wypełnienie ubytków oraz malowanie zbiornika retencyjnego, modernizacja instalacji odpowietrzającej,

d) SUW Górki Duże – dalsze prace związane z wizualizacją pracy ujęcia wód podziemnych – program SCADA,

e) SUW Tuszyn 3-go Maja – wymiana zaworu bezpieczeństwa dla instalacji powietrznej, wymiana wodomierzy w studniach głębinowych oraz wodomierza na wyjściu na miasto, instalacja zdalnego odczytu wodomierzy umożliwiającą rejestrację danych w trybie ciągłym.

Ponadto przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie **zostały wykonane następujące prace:**

- przeprowadzono kontrole i pomiary rzędnych zwierciadła wody w studniach głębinowych na wszystkich ujęciach,
- wykonano kontrole szczelności sieci wodociągowej przy użyciu urządzeń specjalistycznych permalogów oraz korelatora,
- usunięto 15 awarii na przewodach wodociągowych i kanalizacyjnych,
- przeprowadzono płukania sieci wodociągowej w 23 lokalizacjach mające na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wody dostarczanej do odbiorców,
- dokonano wymiany hydrantów przeciwpożarowych na terenie miejscowości: Tuszyn ul. Żeromskiego – 2 szt, Tuszyn ul. Rzgowska, Tuszyn ul. Świętokrzyska, Tuszyn ul. 3 Maja, Tuszyn ul. Prusa, Tuszyn ul. Poprzeczna, Tuszyn ul. Kępica, Zofiówka ul. Kwiatowa, Rydzynki

ul. Śpiewna, Tuszynek Majoracki ul. Garbowska, Bądryń ul. Ks. Brzóska, Jutroszew, Kruszów
ul. Szkolna, Mąkoszyn ul. Wspólna,

- wykonano pomiary natężenia przepływu wody w hydrantach zewnętrznych,
- zamontowano zasuwy odcinające umożliwiające zamknięcie dopływu wody do przyłączy wodociągowych w miejscowościach: Tuszyn ul. Słoneczna – 1 szt, Tuszyn ul. Wąska – 1 szt, Tuszyn ul. Łódzka – 1 szt, Tuszyn ul. Tylna – 2 szt, Zofiówka ul. Główna – 1 szt, Kruszów ul. Centralna – 1 szt, Rydzynki ul. Mazurska – 1 szt, Modlica – 1 szt, Rydzynki ul. Miła – 1 szt, Mąkoszyn ul. Wspólna – 1 szt.

Wykonano odbiory:

- wymiana starych rur sieci wodociągowych na nowe w miejscowości: Tuszynek Majoracki ul. Królewska o długości 386,7 mb wraz z wymianą 3 szt hydrantów, wymianą nawiertów, zasuw; wymiana fragmentu sieci kanalizacji sanitarnej z rur kamionkowych na PCV w miejscowości Tuszyn ul. Wysoka o długości 55,5 mb.

Wykonano również odbiory:

1. sieci wodociągowej w ulicach:

- Tuszyn ul. Roberta Kocha – długość 189,99 mb,
- Tuszyn ul. Uzdrowska – długość 236,67 mb,
- Tuszyn ul. Roberta Kocha – długość 252,84 mb,
- Tuszyn ul. Roberta Kocha – długość 268,00 mb,
- Tuszynek Majoracki ul. Spacerowa – długość 38,19 mb,
- Tuszynek Majoracki ul. Spacerowa – długość 37,92 mb,
- Tuszynek Majoracki ul. Morelowa – długość 58,67 mb,
- Rydzynki ul. Sikorki – długość 35,25 mb,
- Bądryń ul. Ks. Brzóska – długość 203,91 mb,
- Dylew ul. Włociańska – długość 117,63 mb,

- Tuszyn ul. Wąska – długość 334,45 mb.
- 2. przyłączy wodociągowych na otwartym wykopie w ilości 108 szt,
- 3. przyłączy kanalizacyjnych na otwartym wykopie w ilości 37 szt,
- 4. wydano 116 warunków określających warunki przyłączenia do sieci wodociągowej, warunki przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej, warunki techniczne modernizacji istniejących przyłączy, warunki techniczne do celów projektowych i wykonania sieci wodociągowych oraz sieci kanalizacji sanitarnej,
- 5. uzgodniono 127 szt. dokumentacji projektowej dotyczącej przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych,
- 6. wykonano wymagane badania laboratoryjne wody uzdatnionej dostarczanej odbiorcom, które to badania potwierdziły przydatność wody do spożycia przez ludzi,
- 7. wykonano czyszczenia pompowni ścieków sanitarnych: Pompownia – Tuszyn ul. Świętokrzyska dz. nr 185 obręb 010, Pompownia Tuszyn ul. Pułaskiego dz. nr 242 obręb 007, Pompownia Tuszyn ul. Leśna dz. nr 75 obręb 010, Pompownia Tuszyn ul. Poddębina dz. nr 547 obręb 011 Rydzynki, Pompownia Tuszyn ul. Wyspiańskiego dz. nr 197/9 obręb 007, Pompownia Tuszyn ul. Tysiąclecia dz. nr 128 dz. nr 014, Pompownia Tuszyn ul. Żeromskiego dz. nr 73/1 obręb 014, Pompownia Tuszyn ul. Ogrodzonka dz. nr 381/1 obręb 014, Pompownia Tuszynek Majoracki ul. Owocowa dz. nr 158/2 obręb 014,
- 8. czyszczenie kanałów sanitarnych wraz z wykonaniem inspekcji CCTV,
- 9. przeprowadzono kontrole sieci i przyłączy kanalizacyjnych przy użyciu zadymiarki.
- 10. Czyszczenie wylotów wód technologicznych w lokalizacjach wskazanych w pozwoleniach wodnoprawnych,
- 11. prace konserwacyjne i porządkowe oraz bieżące naprawy i wymiany sprzętu wg potrzeb na terenie oczyszczalni ścieków sanitarnych w miejscowości Żeromin w tym: uzupełnienie fragmentu ogrodzenia i czyszczenie osadnika.

Dodatkowo wykonano niezbędne naprawy i przeglądy na oczyszczalni ścieków w Tuszynie:

- przeprowadzono systematyczne czyszczenie rowu odprowadzającego ścieki oczyszczone,
- czyszczenie stawu doczyszczającego,
- zaplanowano i wykonano wywóz osadu oraz skratki (zgodnie z obowiązującymi przepisami),
- wymiana pompy ścieków dowożonych,
- wymiana tablic informacyjnych i ostrzegawczych na terenie oczyszczalni,
- modernizacja systemu dozoru wizyjnego oczyszczalni,
- wymiana silnika wraz z motoreduktorem-stacja zlewna,
- wymiana oświetlenia na LED,
- wymiana sondy tlenowej w reaktorze biologicznym,
- naprawa aeratora w zbiorniku retencyjnym ścieków surowych,

Wykonano wszystkie wymagane badania laboratoryjne:

- a) wód technologicznych powstających podczas uzdatniania wody,
- b) ścieków surowych i oczyszczonych,
- c) ustabilizowanego osadu ściekowego,

W budynku socjalno – technicznym dokonano:

- wymiany oświetlenia na LED oraz montażu czujników ruchu,
- montażu sufitu podwieszanego AMSTRONG w części garażowo – technicznej,
- montażu oświetlenia wraz z czujnikami ruchu w części garażowo – technicznej,
- wymiany fragmentu ogrodzenia.

5.4. Gospodarka Mieszkaniowa

Mieszkaniowy zasób Gminy Tuszyn stanowią lokale położone w budynkach stanowiących w całości własność gminy - 53 budynki oraz lokale położone w budynkach stanowiących współwłasność gminy i osób fizycznych - 31 budynków, w których są wspólnoty mieszkaniowe. Budynki te w 95% zostały wybudowane przed 1945 r. Na dzień 01.01.2022 r. zasób mieszkaniowy gminy obejmował 568 lokali mieszkalnych natomiast na dzień 31.12.2022 r. liczba mieszkań wynosiła 554 o łącznej powierzchni 20 948,00 m². W tym 125 lokali znajdowało się w budynkach wspólnot mieszkaniowych. W 2022 r. gmina sprzedała 9 lokali.

Przeciętna powierzchnia lokalu mieszkalnego kształtowała się w granicach 38,00 m². W lokalach należących do mieszkaniowego zasobu Gminy Tuszyn zamieszkiwało 1306 osób na koniec roku 2022.

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w roku 2022 administrował 19 lokalami użytkowymi (stanowiącymi własność gminy), które były wynajmowane zgodnie z zapisami Uchwały Nr XXX/198/12 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wprowadzenia zasad gospodarowania lokalami użytkowymi stanowiącymi własność Gminy Tuszyn. Na koniec roku 2022 nie były wynajmowane 2 lokale użytkowe, w pozostałych były opłaty regulowane zgodnie z zawartymi umowami.

Lokale mieszkalne wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tuszyn wynajmowane były w oparciu o obowiązujące zapisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy, o zmianie Kodeksu cywilnego oraz zgodnie z Uchwałą Nr LVI/409/18 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 21 lutego 2018 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tuszyn. W roku 2022 rozpatrzono 29 wniosków o najem lokalu mieszkalnego. Każdy złożony wniosek o najem lokalu kierowany był na posiedzenie Komisji Mieszkaniowej Rady Miejskiej w Tuszynie, gdzie wydawana była opinia na temat zasadności przyznawania lokalu.

W 2022 r. na liście osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego znajdowały się: do lokalu mieszkalnego – 7 osób/rodzin, do lokalu socjalnego – 5 osób/rodzin, do lokalu zamiennego – 5 rodzin.

Lokale do zasiedlenia pozyskiwane były w wyniku rotacji tj. w wyniku przekazania lokalu

przez najemcę lub po śmierci najemcy, gdzie brak było osoby bliskiej do wstąpienia w najem .

W roku 2022 zawarto 21 umów najmu lokali mieszkalnych w tym: 3 umowy o najem lokalu mieszkalnego, 3 umowy o najem lokalu zamiennego, 9 umów o wstąpienie w najem po śmierci najemcy, 1 umowa przywrócenia tytułu prawnego do lokalu, 2 umowy w wyniku przekształcenia socjalnego lokalu na lokal mieszkalny oraz 1 umowa o przydział dodatkowego lokalu. Na przestrzeni opisywanego roku zawarto 10 umów o najem lokali socjalnych, w tym 9 dotyczyło lokali dotychczas zajmowanych.

Polityka czynszowa w roku 2022 realizowana była zgodnie Wieloletnim Programem gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Tuszyna na lata 2018-2023 oraz Zarządzeniem nr 159/2020 Burmistrza Miasta Tuszyna z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za lokale mieszkalne stanowiące mieszkaniowy zasób Gminy Tuszyn. Wysokość stawki bazowej za 1m² powierzchni użytkowej lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tuszyn stanowiła kwotę 2,70 zł miesięcznie, wysokość stawki czynszu najmu lokalu socjalnego za 1 m² powierzchni użytkowej lokali wynosiła 1,49 zł miesięcznie, zaś wysokość stawki czynszu najmu za 1 m² powierzchni użytkowej w lokalach mieszkalnych o powierzchni użytkowej przekraczającej 80 m² : za lokale nr 13 i 14 przy ul. Sienkiewicza 34 w Tuszynie (bez werand) stanowiła kwotę 5,79 zł, za werandy lokali 13 i 14 przy ul. Sienkiewicza 34 w Tuszynie stanowiła kwotę 4,82 zł, za lokal nr 4 przy ul. Starościańskiej 4 w Tuszynku Majorackim stanowiła kwotę 8,19 zł. Z dniem 01 kwietnia 2022 r. wysokość stawki bazowej za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Tuszyn wynosiła 2,98 zł miesięcznie, wysokość stawki czynszu najmu socjalnego za 1 m² powierzchni użytkowej lokali stanowiła kwotę 1,49 zł miesięcznie, wysokość stawki czynszu najmu za 1 m² powierzchni użytkowej w lokalach mieszkalnych o powierzchni użytkowej przekraczającej 80 m²: za lokale nr 13 i 14 przy ul. Sienkiewicza 34 w Tuszynie (bez werand), za werandy lokali 13 i 14 przy ul. Sienkiewicza 34 w Tuszynie, za lokal nr 4 przy ul. Starościańskiej 4 w Tuszynku Majorackim, pozostała bez zmian. Wpływy z czynszu są głównym źródłem finansowania utrzymania zasobu mieszkaniowego. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Tuszynie nie otrzymuje dotacji z Gminy.

Zaległości w opłatach za lokale będące w zasobie mieszkaniowym gminy Tuszyn na koniec 2022 r. wynosiły 203 135,76 zł i stanowiły 9 % należności rocznych, dla porównania w roku 2021

wynosiły one 219 049,83 zł, 11%, według tej analizy na przestrzeni dwóch lat, zadłużenie w opłatach za lokale ma tendencję spadkową. ZGM podejmował wiele działań windykacyjnych wobec osób uporczywie i długotrwale zalegających z opłatami za czynsze i opłatami eksploatacyjnymi za zajmowane lokale. W ramach czynności windykacyjnych 123 wzywania do lokatorów, którzy zalegają z opłatami za czynsz i media przez okres dłuższy niż 3 miesiące-wzwania zostały doręczone do dłużników, z większością przeprowadzono rozmowy, mające na celu uświadamianie o obowiązku regulowania należności oraz zadłużen i konsekwencjach dalszych zadłużen. Do wielu osób były one wysyłane kilkakrotnie, prowadzone były również rozmowy zarówno w siedzibie ZGM bezpośrednio z pracownikami, jak i dłużnicy byli wzywani na rozmowy na posiedzenia Komisji Mieszkaniowej. Względem lokatorów najbardziej opornych kierowane były sprawy na drogę postępowania sądowego. W wyniku postępowań sądowych uzyskano 1 nakaz zapłaty oraz nie został wydany żaden wyrok eksmisyjny w 2022 r., łącznie do wykonania pozostało 5 wyroków eksmisyjnych z zajmowanych lokali mieszkalnych. Nakazy te zostały skierowane do komorników, co niejednokrotnie pozwalało odzyskać zaległości. Problem istniał w roku poprzednim i ubiegłym z przeprowadzaniem eksmisji, gdyż pomimo propozycji lokalu socjalnego lub pomieszczenia tymczasowego przez gminę komornicy nie wykonywali eksmisji, z uwagi na istniejące przepisy zakazujące eksmisji w czasie epidemii.

Remonty budynków i lokali

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej zgodnie z art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane posiada obowiązek wykonywać coroczne przeglądy techniczne w zasobach mieszkaniowych Gminy Tuszyń, które są podstawą do stworzenia planu remontów na dany rok, a potem sukcesywną jego realizację.

ZGM wykonał prace remontowe i modernizacyjne w roku 2022 na kwotę 216 558,78 zł, w tym 125 778,00 zł przekazał na fundusze remontowe wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina Tuszyń posiada swoje udziały (lokale mieszkalne).

Zakres robót, które zostały wykonane w 2022 r. to m.in.:

- termomodernizacja ściany frontowej i szczytowej budynku mieszkalnego przy ul. Żeromskiego 2 w Tuszyń,
- remont (częściowy) dachu budynku przy ul. Parkowa 4, ul. Mickiewicza 19, ul. Chłopickiego

7 w Tuszynie,

- remont klatki schodowej w budynku przy ul. Krótkiej 7 w Tuszynie,
- przeprowadzono naprawy instalacji elektrycznej zgodnie ze wskazaniami przeprowadzającego kontrolę elektryka lub w wyniku zaistniałych awarii,
- wymieniono 21 szt. okien drewnianych na okna PCV w 9 lokalach mieszkalnych,
- wymieniono 3 szt. drzwi wejściowych w 2 lokalach mieszkalnych i wejściowe do budynku,
- pokryto papą termozgrzewalną 13 dachów komórek lokatorskich przynależnych do lokali mieszkalnych.

Gmina Tuszyn w imieniu, której działał ZGM angażowana była w prace remontowe oraz inwestycyjne w budynkach mieszkalnych położonych na terenie wspólnot mieszkaniowych m.in.:

- naprawiono ogniomur na budynku WM Brzezińska 21 oraz antenę zbiorczą w związku przejściem na inną sieć nadajnikową,
- wykonano docieplenie gzymsu we WM Kozińskiego 6,
- posesja WM Krótka 5 została podłączona do kanalizacji sanitarnej w ulicy,
- na posesji WM Krótka 12 wyrównano i utwardzono podwórkę kruszywem,
- w budynku WM Pl. Reymonta 1 zamontowano wkłady kominowe instalacji gazowej,
- wykonano obróbkę kominów i ogniomurów we WM Polna 28,
- wykonano projekt gazu dla całego budynku WM Pułaskiego 15 oraz wyrównano i utwardzono podwórkę kruszywem,
- we WM Pułaskiego 6 naprawiono świetlik dachowy w korytarzu oraz wykonano nowy pas podrynnowy,
- wykonano docieplenie bocznej ściany budynku wraz z wymianą rynien oraz kryciem i obróbką dachu we WM Sienkiewicza 12,
- we WM Szpitalna 1 wymieniono 8 sztuk okien, wymieniono antenę zbiorczą oraz wykonano

częściowe krycie dachu.

5.5. Inwestycje realizowane przez Gminę Tuszyn w 2022 r.

W 2022 r. na inwestycje związane z drogami wykorzystano środki w łącznej wysokości **3 083 121,35 zł**, w tym na drogi gminne **1 773 083,02 zł** i na drogi powiatowe **1 310 038,33 zł**.

W tym zakresie zrealizowano w 2022 r. następujące inwestycje:

1. **Przebudowa drogi powiatowej nr 1512E w Modlicy gm. Tuszyn**, w ramach zadania poniesiono koszty związane z pełnieniem nadzoru inwestorskiego, wartość robót budowlanych, całościowy koszt realizacji zadania wynosił 1 189 252,33 zł. Zadanie współfinansowane ze środków z budżetu Województwa Łódzkiego dotacji Powiatu Łódzkiego Wschodniego - 720 000,00 zł, środki własne gminy – 469 252,33 zł,
2. **Przebudowa ul. Kasztelańskiej w Tuszyńku Majorackim- II etap**. Na realizację przedmiotowego zadania poniesiono łączne środki w wysokości 607 802,38 zł, w tym – inspektor nadzoru, roboty budowlane. Zadanie finansowane ze środków własnych gminy,
3. **Remont odcinka ul. Aleksandrówek od posesji nr 60 do posesji nr 34 w Garbowie**, w ramach zadania wykonano aktualizację dokumentacji projektowej, pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego, wartość robót budowlanych, tablica informacyjna. łączny koszt realizacji zadania 415 977,61 zł. Zadanie współfinansowane ze środków Województwa Łódzkiego- kwota dotacji 112 230,00 zł, środki własne gminy- 303 747,61 zł,
4. **Rozbudowa ul. Niedas Leśny w Tuszynie od 0+000 km do 0+861,72 (II etap)**. łączny koszt realizacji zadania- 630 161,03 zł, w tym nadzór inwestorski, roboty budowlane, a także tablica informacyjna,
5. **Rozbudowa ul. Zielonka w Górkach Dużych gm. Tuszyn oraz przebudowa ul. Zielonej w Wodzinie Prywatnym gm. Tuszyn na działkach 263, 261, 167 obręb 17**. W ramach zadania wykonano aktualizację kosztorysu inwestorskiego na kwotę 615,00 zł.

Na przygotowaną przez gminę dokumentację projektową dla zadania: „ Modernizacja

odcinków dróg powiatowych nr 2900E, 2902E i 2904E na terenie Gminy Tuszyn” Powiat Łódzki Wschodni z Rządowego Programu Polski Ład otrzymał dofinansowanie w wysokości- 9 585 936,60 zł. Na całość zadania składają się trzy elementy:

- Element 1- obejmuje przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 2900E (ul. Żeromskiego w Tuszynie) długości 1 769 m polegającą na budowie chodników, zjazdów i ciągu pieszo-jezdnego wraz z rozbudową istniejącej kanalizacji deszczowej,
- Element 2- obejmuje przebudowę drogi powiatowej nr 2904E (ul. Ściegiennego w Tuszynie) na odcinku długości 1 621 m polegającą na budowie ciągu pieszo-jezdnego wraz z rozbudową kanalizacji deszczowej, a także wykonaniu nawierzchni twardej na długości 906 m – ul. Sadowa w Woli Kazubowej i budowie kanału technologicznego,
- Element 3- obejmuje przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 2902E (ul. Brzezińska, ul. Kępica w Tuszynie) długości 2 610 m polegającą na budowie chodników i ścieżki rowerowej oraz przebudowie dwóch przepustów w km 1+350 i km 3+145 i budowie jednego przepustu w km 2+200.

Inwestycja planowana do realizacji- 2023 r.

W 2022 r Gmina Tuszyn złożyła wniosek o **przyznanie pomocy na operacje typu: „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych” w ramach poddziałania: „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2014-2020.** Realizowana inwestycja pn.: „ Rozbudowa ul. Zielonka w Górkach Dużych gm. Tuszyn oraz przebudowa ulicy Zielonej w Wodzinie Prywatnym gm. Tuszyn” ma celu poprawę korzystania z drogi publicznej w miejscowości Górki Duże poprzez rozbudowę drogi gminnej przy ul. Zielonka (odcinek 1,134 km) oraz poprawa warunków użytkowania drogi publicznej przebudowę drogi gminnej przy ul. Zielonej w Wodzinie Prywatnym (odcinku 0,562 km).

Inwestycja planowana do realizacji- I Etap- 11.2023, II Etap- 11.2024. Przewidywana wartość inwestycji - 2 136 127,82 zł.

W 2022 r. Gmina Tuszyn złożyła do Urzędu Wojewódzkiego **wniosek o dofinansowanie w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg** dla zadania pn.: „ Remont nawierzchni ul.

Komarowej w Rydzynkach w gm. Tuszyn". Przedmiotowa droga (odcinek o dł. 1,36 km) znajduje się na obszarach wiejskich. Zakres robót remontowych obejmuje naprawę ubytków w nawierzchni bitumicznej poprzez łatanie ubytków oraz naprawę uszkodzonych krawędzi, a także wzmocnienie nawierzchni jezdni poprzez wykonanie warstwy wyrównawczej wiążącej oraz nakładki bitumicznej. Szerokość jezdni ma wynosić 5 m, spadek dwustronny daszkowy 2%. Pobocze dwustronne z kruszywa szer. 0,25m-0,5m i grubość min. 10 cm. W projekcie przewidziano zjazdy gruntowe, które będą utwardzone na szer. 0,5 m kruszywem z kamienia dostosowując wysokościowo do nowej wysokości jezdni. Przewidywana wartość Inwestycji- 1 351 938,00 zł. Planowany termin realizacji inwestycji- 2023 r.

Gmina Tuszyn 2022 r. złożyła wniosek o przyznanie środków budżetu Województwa Łódzkiego pochodzących z tytułu wyłączenia z produkcji gruntów rolnych na zadanie pod nazwą: „Remont odcinka ul. Aleksandrówek od posesji nr 60 do posesji nr 34 w Garbowie”, na dz. ewid. nr 168/1, obręb nr 3 w Garbowie.

Realizowana inwestycja ma na celu umożliwienie lokalnym rolnikom dojazd do gruntów rolnych, poprzez wykonanie nowej nawierzchni z mieszanek mineralno- bitumicznych asfaltowych na odcinku o dł. 0,323 km ulicy Aleksandrówek w Garbowie. Łączny koszt realizacji zadania - 415 977,61 zł. Zadanie współfinansowane ze środków Województwa Łódzkiego- kwota dotacji 112 230,00, środki własne gminy- 303 747,61 zł. Wartość Inwestycji- 415 977,61 zł. Termin realizacji inwestycji- 2022 r.

W roku 2022 gmina zleciła wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla poniższych zadań:

1. Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania dotyczącego remontu drogi ul. Centralnej w Kruszowie. Zadanie finansowane ze środków Funduszu Sołeckiego - 16 851,00 zł.
2. Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania dotyczącego remontu drogi ul. Wodzińskiej w Wodzinie Majorackim. Zadanie finansowane ze środków Funduszu Sołeckiego – 17 000,00 zł.
3. Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę drogi od skrzyżowania z ul. Gliniana

(przy OSP Szczukwin) do granicy działki nr 509. Koszt realizacji zadania - 26 691,00 zł,
środki własne gminy.

4. Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę ulicy Polnej w Tuszynie (odcinek od posesji nr 48 do skrzyżowania ul. Polnej (nr 106849E) i ul. Pszennej (nr 106852E) w Tuszynie, koszt realizacji zadania 34 000,00 zł, środki własne gminy,
5. Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę ulicy Południowej w Kruszowie (od drogi krajowej nr DK12/91 do dz. Nr 315). Umowa na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej została podpisana w 2022 r. Koszt realizacji zadania- 30.000,00 zł, środki własne gminy. Planowany termin realizacji: 2023 r.,
6. Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy ulicy Królewskiej w Tuszyńku Majorackim od ul. Garbowskiej do pasa drogowego drogi. Koszt realizacji zadania - 23 985,00, środki własne gminy,
7. Wykonanie dokumentacji projektowej na budowę ulicy Polnej w Tuszynie (odcinek od skrzyżowania ul. Polnej (nr 106849E) i ul. Pszennej (nr 106852E) w Tuszynie do pasa drogowego autostrady A1 oraz od pasa drogowego autostrady A1 9UI. Pszenna) do skrzyżowania z ul. Wielkopole (Nr 106873E) w Tuszynie, odcinek od skrzyżowania do ul. Wielkopole nr 5). Umowa na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej została podpisana w 2022 r. Koszt realizacji zadania- 30.000,00 zł, środki własne gminy. Planowany termin realizacji- 2023 r.

Ponadto na podstawie umów zawartych w 2021 r. gmina dokonała zapłaty i odbioru niżej wymienionych dokumentacji:

1. Wykonanie dokumentacji projektowo- kosztorysowej budowy chodników i ścieżek rowerowych w ciągu drogi powiatowej 2902 E od istniejącego chodnika w ul. Brzezińskiej, w ul. Kępica do ul. Kaczeńcowej. Wartość inwestycji 71 586,00 zł, w tym środki własne gminy 35 000,00 zł, dotacja Starostwo Powiatowe 36 586,00 zł. Umowa na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej została podpisana w 2021 r. Realizacja zadania- 2022 r.,
2. Wykonanie dokumentacji projektowo- kosztorysowej budowy nawierzchni bitumicznej drogi 2904E ul. Sadowa w Woli Kazubowej. Wartość inwestycji 49 200,00 zł, w tym środki własne

gminy 20 000,00 zł, dotacja Starostwo Powiatowe 29 200,00 zł. Umowa na wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej została podpisana w 2021 r. Realizacja zadania- 2022 r.

W 2022 r. w ramach rozwoju infrastruktury technicznej i komunalnej zrealizowano następujące inwestycje:

1. **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na ul. Owocowej w Tuszynku Majorackim oraz budowa stacji uzdatniania wody wraz z przebudową ujęć w miejscowości Modlica**, koszt realizacji zadania 37 392,00 zł, środki własne gminy. W ramach przedmiotowej inwestycji wykonano analizę efektywności kosztowej, aktualizację kosztorysów inwestorskich i przedmiarów robót, a także wykonano program funkcjonalno- użytkowy budowy stacji uzdatniania wody wraz z przebudową ujęć w miejscowości Modlica,
2. **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Ściegiennego, Cmentarnej, Góreckiej, Kocha, Poprzecznej, Świętokrzyskiej w Tuszynie**- w okresie sprawozdawczym na realizację zadania poniesiono wydatek w wysokości 3 075,00 zł za aktualizację kosztorysu inwestorskiego i przedmiaru robót, środki własne gminy. Ponadto w 2022 r. Gmina Tuszyń podpisała umowę z Wykonawcą robót budowlanych w ramach przedmiotowego zadania. Wartość robót budowlanych – 6.457.500,00 zł. Planowany termin realizacji zadania- 2023 r.,
3. **Poprawa stanu środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Tuszynie – Zad. 1 – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami do granic działek w ulicach Młynkowej i Sportowej w Tuszynie**, koszt realizacji zadania 612,24 zł. W okresie sprawozdawczym na realizację zadania poniesiono wydatek w wysokości za skanowanie map oraz wykonanie tablicy informacyjnej, środki własne gminy. Umowa na realizację inwestycji podpisana w 2022 r. Planowany termin realizacji zadania- 2023 r. Dofinansowanie z Programu Polski Ład- 10.450.000,00 zł (zad.1 i zad.2). Koszt realizacji inwestycji- 6.479.587,41 zł.
4. **Poprawa stanu środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Tuszynie – Zad. 2 – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami do granic działek w ulicach: Stefana Batorego, Zygmunta Starego, Kazimierza Wielkiego, Władysława Łokietka,**

Bolesława Chrobrego, Jana III Sobieskiego, Narutowicza, Karłowicza i Paderewskiego, Piotra Skargi, Fryderyka Chopina, Molenda w Tuszynie, koszt realizacji zadania 4 851,94 zł, środki własne gminy. W okresie sprawozdawczym na realizację zadania poniesiono wydatki na: wykonanie aktualizacji kosztorysu inwestorskiego i przedmiaru robót, skanowanie map wielkoformatowych dokumentacji projektowej, wykonanie tablicy informacyjnej. Umowa na realizację inwestycji podpisana w 2022 r. Dofinansowanie z Programu Polski Ład- 10 450 000,00 zł (zad.1 i zad.2). Koszt realizacji inwestycji- 8 034 915,35 zł. Planowany termin realizacji zadania- 2023 r.

5. **Modernizacja oczyszczalni ścieków w Tuszynie.** Gmina Tuszyn w 2022 r. dwukrotnie przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w zakresie realizacji zadania: „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Tuszynie”. Wykonawca nie został wyłoniony. Zadanie współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Ramach Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Umowa na dofinansowanie podpisana została w 2022 r. Wartość dofinansowania: 8 557 449,90 zł . Planowany termin realizacji zadania- 2023 r.
6. **Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania „Modernizacja oczyszczalni ścieków w Tuszynie”**, koszt realizacji zadania 25 867,36 , środki własne gminy,
7. **Wykup sieci kanalizacyjnej wybudowanych przez mieszkańców - umowy przedwstępne.** Na realizację zadania poniesiono wydatek w wysokości 3 990,00 zł wynikający z umowy przedwstępnej o przejęcie sieci wodociągowej, środki własne gminy,
8. **Wykup sieci wodociągowej wybudowanych przez mieszkańców w ramach umów przedwstępnych**, łączny koszt – 22 006,00 zł, środki własne gminy,
9. **Wykup sieci wodociągowej wybudowanych przez mieszkańców**, łączny koszt– 43 856,00 zł, środki własne gminy.

W roku 2022 gmina złożyła do Rządowego Programu Polski Ład- Program Inwestycji Strategicznych **wnioski o dofinansowanie z programu Polski Ład** w obszarze infrastruktura wodno kanalizacyjna na zadanie inwestycyjne pn.: „Poprawa stanu środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej do wsi Żeromin”. Inwestycja polega na budowie sieci kanalizacji

sanitarnej, grawitacyjnej i tłocznej wraz z przepompowniami oraz odejściami bocznymi do granic działek i odgałęzieniem bocznym w drodze osiedlowej, przeznaczonymi do podłączenia bloków zamieszkałych m.in. przez byłych mieszkańców PGR- Żeromin. Projektowana sieć zostanie włączona do istniejącej studni zlokalizowanej na działce o nr ewid. 381/3, obręb 14, Miasto Tuszyn (droga powiatowa o nr 2900E). Sieć będzie przebiegała od studzienki włączeniowej drogą powiatową o nr 2900E, następnie będzie przechodziła w pasie autostrady A1 istniejącym kanałem technologicznym i dalej drogą powiatową o nr 2900E do wsi Żeromin. Przewidywana wartość inwestycji: 2 857 132,00 zł. Inwestycja planowana do realizacji: 2023/2024. Na realizację inwestycji zostały przyznane środki w wysokości: 2 799 990,00 zł.

W 2022 r. w ramach zwiększenia poziomu bezpieczeństwa zrealizowano następujące inwestycje:

1. **Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Tuszyn - część II** - całkowity koszt realizacji zadania 17 787,45 zł. W ramach zadania wykonano aktualizacje kosztorysów i przedmiarów robót, skanowanie map, aktualizację i adaptację dokumentacji technicznej, a także zrealizowano umowy przyłączeniowe do sieci dystrybucyjnej PGE. Zadanie współfinansowane ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na zadania inwestycyjne dla Jednostek Samorządu Terytorialnego,
2. **Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Tuszyn - część I** (ul. Komarowa w Rydzynkach, ul. Nadrzeczna w Bądzyniu, ul. Stanisławowska w Bądzyniu, ul. Wczasowa w Tuszynie, ul. Antonówka w Tuszynie) - całkowity koszt realizacji zadania 872 393,61 zł. Zadanie współfinansowane ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na zadania inwestycyjne dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- 250 000,00 zł, środki własne gminy- 622 393,61 zł. W ramach zadania wykonano: aktualizacje kosztorysów i przedmiarów robót, rejestrację dziennika, roboty budowlane, sprawowanie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego, skanowanie wielkoformatowych map dokumentacji projektowej, wykonanie tablic informacyjnych,
3. **Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Tuszyn - część I** (ul. Wodzińska w Wodzinie Majorackim, ul. Szkolna i Zielona w Wodzinie Prywatnym/ Wodzinie Majorackim, ul. Ogrodzonka w Tuszynie, ul. Wschodnia, ul. Kwiatowa w Tuszynku Majorackim), całkowity

koszt realizacji zadania 874 285,11 zł. Zadanie współfinansowane ze środków z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na zadania inwestycyjne dla Jednostek Samorządu Terytorialnego- 250 000,00 zł, środki własne gminy- 624 285,11 zł. W ramach zadania wykonano: aktualizacje kosztorysów i przedmiarów robót, umowa przyłączeniowa do sieci dystrybucji PGE, rejestracja dziennika budowy, roboty budowlane, inspektor nadzoru inwestorskiego, skanowanie wielkoformatowych map dokumentacji projektowej, wykonanie tablic informacyjnych,

4. **Zakup i montaż lamp solarnych w ul. Dylewskiej i ul. Dworskiej w Górkach Małych**, koszt realizacji zadania 4 700,00 zł. zadanie zrealizowane ze środków Funduszu Sołectkiego,
5. **Zakup i montaż lamp solarnych w ul. Szkolnej w Wodzinie Prywatnym**, całkowity koszt realizacji zadania 4 738,10 zł. zadanie zrealizowane ze środków Funduszu Sołectkiego.

W roku 2022 w ramach oferty kulturalnej i rekreacyjno - sportowej na terenie gminy zrealizowano następującą inwestycję:

- **Przebudowa i rozbudowa Stadionu Miejskiego w Tuszynie wraz z budową budynku zaplecza szatniowo- sanitarnego.** Koszt realizacji zadania 6 088,50 zł. W związku z realizacją przedmiotowego zadania gmina dokonała aktualizacji dokumentacji projektowo- kosztorysowej. Zadanie sfinansowane ze środków własnych gminy. Gmina Tuszyn w 2022 r. czterokrotnie przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w zakresie realizacji zadania: „Przebudowa i rozbudowa Stadionu Miejskiego w Tuszynie wraz z budową budynku zaplecza szatniowo- sanitarnego”. Wykonawca nie został wyłoniony. Na realizację zadania **gmina pozyskała środki** z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na zadania inwestycyjne dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, a także z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2020. Inwestycja realizowana będzie w etapach.

Etap I- dotyczy:

- prac rozbiórkowych, wycinkę drzew, wykonanie budynku socjalnego, ogrodzenie całego terenu+ dodatkowy panel w miejsce portierni, monitoring całego obiektu, wykonanie instalacji po terenie

kanalizacyjnej sanitarnej i deszczowej, wodnej i gazowej, wprowadzanie instalacji nawadniania, elektrycznej i niskoprądowej do granicy opracowania I etapu i zaślepienie, zadaszenie trybuny z budynkiem obsługi, droga dojazdowa, parking i chodniki. Zadanie dofinansowane będzie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Kwota dofinansowania- rok 2023- 666 900,00 zł, rok 2024- 145 200,00 zł z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na zadania inwestycyjne dla jednostek Samorządu Terytorialnego – 3 800 000,00 zł. Koszt na realizację zadania- 7.289.130,00 zł. Planowany termin realizacji zadania -2023/2024 r.

W roku 2022 w ramach doskonalenia jakości usług edukacyjnych na terenie gminy zrealizowano następujące inwestycje:

1. **Budowa i wyposażenie placu zabaw na Osiedlu Tuszyn Szpital**, koszt realizacji zadania 89 989,96 zł , środki własne gminy. W ramach zadania wykonano geodezyjne wyznaczenie lokalizacji placu zabaw, usunięcie drzewa, roboty budowlane, pełnienie funkcji inspektor nadzoru,
2. **Budowa budynku gospodarczego na działce 77/2 w Jutroszewie**, koszt realizacji zadania 18 313,15 zł, środki Funduszu Sołeckiego,
3. **Wykonanie dalszej części ogrodzenia frontowego placu zabaw przy budynku świetlicy wiejskiej w Woli Kazubowej**, koszt realizacji zadania 18 500,00 zł, środki Funduszu Sołeckiego,
4. **Wykonanie dokumentacji oraz przebudowa placu zabaw w Garbowie ul. Kruszowska 13**, koszt realizacji zadania 18 900,00 zł, środki Funduszu Sołeckiego. W ramach zadania wykonano dokumentację projektowo- kosztorysowa, a także roboty budowlane,
5. **Wykonanie dokumentacji projektowej dla budowy świetlicy wiejskiej w Zofiówce**, łączna wartość zrealizowanego zadania 70 725,00 zł, zadanie współfinansowane ze środków Funduszu Sołeckiego 26 052,08 zł, środki własne gminy 44 672,92 zł. W ramach zadania wykonano studium wykonalności, wniosek o dofinansowanie, aktualizację PGN,
6. **Wykonanie ogrodzenia terenu należącego do świetlicy wiejskiej w Żerominie (działka nr 6/15)**, wartość zadania 15 300,00 zł, środki Funduszu Sołeckiego,

7. **Wykonanie projektu oraz budowa boiska do siatkówki plażowej (Rydzyński),** koszt realizacji zadania 13 921,24 zł, środki Funduszu Sołectkiego,
8. **Wykonanie w dalszej części ogrodzenia terenu wokół świetlicy wiejskiej w Szczukwinie,** koszt realizacji zadania 20 000,00 zł, środki Funduszu Sołectkiego,
9. **Zakup altany oraz wyposażenia wraz z grillem sołectwo Dylew,** łączny koszt realizacji zadania 35 000,00 zł. Zadanie zrealizowane przy udziale dotacji celowej z budżetu Województwa Łódzkiego- 12 000,00 zł, środki własne gminy 13 000,00 zł,
10. **Utworzenie siłowni zewnętrznej w Kruszowie,** łączny koszt realizacji zadania 12 000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane z dotacji celowej budżetu Województwa Łódzkiego. W ramach zadania wykonano dokumentację projektową, a także roboty budowlane,
11. **Zagospodarowanie terenu wiejskiego w sołectwie Kruszów- Wierzbowy raj-** łączny koszt realizacji zadania – 99 959,30 zł. W ramach zadania wykonano dokumentację projektową, wykonano nasadzenia roślinności wierzbowej, wyposażono plac zabaw, zakupiono tablicę informacyjną. Zadanie zrealizowane z dotacji celowej z budżetu Województwa Łódzkiego przeznaczonej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji projektów w sołectwach „Infrastruktura sołectka na plus”- 99 959,30 zł pomoc finansowa z budżetu Województwa Łódzkiego.

Remont odcinka ul. Aleksandrówek od posesji nr 60 do posesji nr 34 w Garbowie

Poprawa stanu środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Tuszynie- zad. 1- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami do granic działek w ulicach Młynkowej i Sportowej w Tuszynie

Poprawa stanu środowiska poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej w Tuszynie- zad. 2- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z odejściami do granic działek w ulicach: Stefana Batorego, Zygmunta Starego, Kazimierza Wielkiego, Władysława Łokietka, Bolesława Chrobrego, Jana III Sobieskiego, Narutowicza, Karłowicza i Paderewskiego, Piotra Skargi, Fryderyka Chopina , Molenda w Tuszynie.

Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Tuszyn- część I (ul. Wodzińska w Wodzinie Majorackim, ul. Szkolna i Zielona w Wodzinie Prywatnym/ Wodzinie Majorackim, ul. Ogrodzonka w Tuszynie, ul. Wschodnia, ul. Kwiatowa w Tuszunku Majorackim)

Budowa oświetlenia ulicznego w Gminie Tuszyn- część I (ul. Komarowa w Rydzynkach, ul. Nadrzeczna w Bądzyniu, ul. Stanisławowska w Bądzyniu, ul. Wczasowa w Tuszynie, ul. Antonówka w Tuszynie)

Budowa i wyposażenie placu zabaw na Osiedlu Tuszyn Szpital w Tuszynie

„Infrastruktura sołecka na plus ” Sołectwo Kruszów projekt pod nazwą: „Zagospodarowanie terenu wiejskiego w sołectwie Kruszów - Wierzbowy raj”

województwo ^Ł
łódzkie

dotacje
2022

**Projekt finansowany z budżetu
Samorządu Województwa łódzkiego**

infrastruktura sołecka na plus

„Sołectwo na plus”- Sołectwo Szczukwin projekt pod nazwą: „Zakup altany oraz wyposażenia wraz z grillem”

województwo łódzkie | dotacje 2022

współfinansowany
Iżetu Samorządu
wójstwa łódzkiego

ctwo na plus

„Sołectwo na plus”- Sołectwo Szczukwin projekt pod nazwą: „Przygotowanie kącika pamięci i tradycji”

województwo łódzkie dotacje 2022

współfinansowany
z budżetu Samorządu
województwa łódzkiego

Sołectwo na plus

„Sołectwo na plus” – Sołectwo Wola Kazubowa projekt pod nazwą: „Nasza Kuchnia”

województwo ^Ł | dotacje
łódzkie | 2022

współfinansowany
Iżetu Samorządu
Wództwa Łódzkiego

ctwo na plus

„Sołectwo na plus” – Sołectwo Kruszów projekt pod nazwą: „Utworzenie siłowni zewnętrznej w Kruszowie”

FUNDUSZ SOŁECKI

Sołectwo Dylew

Zakup tłucznia do utwardzenia drogi w Dylewie (działka nr 209)

Sołectwo Jutroszew

Zakup balustrady balkonowej wewnętrznej do sali OSP w Jutroszewie

Sołectwo Rydzynki

Wykonanie projektu oraz budowa boiska do siatkówki plażowej

Sołectwo Syski

Wykonanie remontu sali w budynku OSP Syski

Zakup i montaż drzwi zewnętrznych do sali OSP Syski

Sołectwo Szczukwin

Wykonanie w dalszej części ogrodzenia terenu wokół świetlicy wiejskiej w Szczukwinie

Sołectwo Garbów

Wykonanie dokumentacji oraz przebudowa placu zabaw w Garbowie ul. Kruszowska 13.

Sołectwo Tuszynek Majoracki

Zakup i montaż dwóch progów zwalniających wraz z oznakowaniem pionowym oraz projektem organizacji ruchu na ul. Garbowskiej w Tuszynku Majorackim

Sołectwo Wola Kazubowa

Wykonanie dalszej części ogrodzenia frontowego placu przy budynku świetlicy wiejskiej w Woli Kazubowej

Sołectwo Żeromin

Wykonanie ogrodzenia terenu należącego do świetlicy wiejskiej w Żerominie

Zagospodarowanie terenu skalniaka znajdującego się przy ul. Tuszyńskiej w Żerominie

Sołectwo Górki Duże

Zakup zestawu ratowniczego na wyposażenie OSP Górki Duże

Sołectwo Dylew

Zakup kostki brukowej do wyrównania terenu działki nr 199/2 w Dylewie

Zakup nasadzeń ogrodowych

Sołectwo Mąkoszyn

Wykonanie remontu podłogi w sali OSP w Mąkoszynie

5.6. Układ drogowy Miasta i Gminy Tuszyn

Tworzą drogi publiczne, droga ekspresowa S-8, autostrada A1, droga krajowa 12/91 oraz drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Drogi krajowe – przez obszar Miasta i Gminy Tuszyn przebiegają następujące drogi krajowe:

- odcinek autostrady A-1: w granicach Gminy Tuszyn przebiega 12 km drogi,
- droga ekspresowa S-8: w granicach Gminy Tuszyn przebiega 5 km drogi,
- droga krajowa 12/91 w granicy Gminy Tuszyn przebiega 12,5 km drogi.

Drogi powiatowe – przez obszar Miasta i Gminy Tuszyn przebiega 75,12 km dróg:

- Nr 1512E – Dalków - Wola Kutowa – Zofiówka – Leszczyny,
- Nr 2900E – Tuszyn ul. Zwierzyńskiego – ul. Żeromskiego - ul. Ogrodzonka – Żeromin,
- Nr 2901E – Tuszyn ul. 3 Maja,
- Nr 2902E – Tuszyn ul. Poddebina – Kaczeńcowa – Kępica – Brzezińska,
- Nr 2903E – Tuszyn ul. Narutowicza – Karłowicza – Słoneczna,
- Nr 2904E – Tuszyn ul. Króla Wł. Jagiełły – Ściegiennego – Czyżemin,
- Nr 2905E – Tuszyn ul. Leśna,
- Nr 2907E – Tuszyn ul. Poprzeczna,
- Nr 2908E – Tuszyn ul. Łowicka – Pl. Reymonta – Piotrkowska – Wschodnia,
- Nr 2910E – Tuszyn ul. Rzgowska,
- Nr 2928E – Zofiówka – Tuszyn,
- Nr 2929E – Tuszyn – Garbów – Szczukwin - Głuchów,
- Nr 2930E – Głuchów – Lubanów,
- Nr 2931E – Górki Duże – Rusociny,
- Nr 2932E – Mąkoszyn – Srock,

– Nr 3313E – Dłutów – Górki Duże – Garbów – Kruszów .

Drogi powiatowe - kwota przekazana przez Starostwo Powiatowe w Łodzi, w ramach podpisanego porozumienia na bieżące utrzymanie dróg wynosiła 886 724,00 zł, co daje kwotę **11 841,30 zł** na jeden kilometr drogi.

Drogi gminne - przez obszar Miasta i Gminy Tuszyn przebiega 98,42 km, w tym o nawierzchni twardej (bitumicznej, kostka betonowa) 49,21 km. Na terenie Miasta Tuszyna jest 55,33 km dróg gminnych natomiast 43,09 km stanowią drogi zamiejskie. Kwota wydatkowana w budżecie na bieżące utrzymanie dróg wynosiła 877 553,08 zł, co w przeliczeniu na jeden kilometr daje kwotę **8 916,41 zł**.

Zwiększenie kilometrów dróg gminnych związane było z podjęciem przez Radę Miejską uchwały o zaliczeniu do kategorii dróg gminnych 3 odcinków następujących dróg:

1. Rydzynki, ul. Komarowa,
2. Górki Duże, ul. Zielonka,
3. Wodzin Prywatny, ul. Zielona.

Wpływy z tytułu wydanych decyzji w 2022 r., na zajęcie pasa oraz umieszczenia urządzenia w pasie drogowym, dróg gminnych wyniosły **74 957,17 zł**.

5.7. Gospodarka Nieruchomościami

Gmina Tuszyn gospodaruje zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami racjonalnej gospodarki, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, uwzględniając w pierwszej kolejności potrzeby społeczności lokalnej i realizację zadań publicznych.

Grunty będące własnością gminy mogą być przedmiotem sprzedaży, zamiany, zrzeczenia się, oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, dzierżawę, najem, trwałą zarząd, użyczenie.

Wg. stanu na 31 grudnia 2022 r. łączna powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Tuszyn wynosiła : 406,3518 ha

Zestawienie powierzchni gminnego zasobu nieruchomości na dzień 31 grudnia 2022 r.

Zasób nieruchomości w ha	Powierzchnia w ha miasto	Powierzchnia w ha obszar wiejski	Powierzchnia razem
Grunty rolne	71,7364	40,2403	111,9767
Grunty szkolne	1,0656	1,3500	2,4156
Targowisko gminne z zapleczem	18,7383	0,0000	18,7383
Grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe	7,8688	2,5234	10,3922
Grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod usługi i handel	2,4064	0,0000	2,4064
Grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo letniskowe	0,0000	0,8500	0,8500
Grunty przeznaczone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod drogi, poszerzenia dróg, parki ,lasy	77,1043	116,0855	193,1898
Grunty zabudowane	19,2937	0,5241	19,8178
Nieruchomości administrowane przez ZGM	15,6346	1,9064	17,5410
Nieruchomości administrowane przez ZWiK		0,5176	0,5176
Nieruchomości użytkowane przez Samorządową Przychodnię Zdrowia	0,5620	0,0000	0,5620

Nieruchomości oddane w trwały zarząd na rzecz ZWiK		16,3496	16,3496
Nieruchomości oddane w użytkowanie na rzecz MCK	0,7702	0,0000	0,7702
Nieruchomości oddane w trwały zarząd MCSiW	4,5696	0,0000	4,5696
Nieruchomości oddane w trwały zarząd na rzecz Dzienny Dom „Senior Wigor”	0,2748	0,0000	0,2748
Nieruchomości oddane w trwały zarząd szkołom	4,5612	0,0000	4,5612
Nieruchomości będące w użytkowaniu wieczystym		1,4190	1,4190

Sprzedaż nieruchomości

Nieruchomości będące własnością Gminy Tuszyń były przedmiotem sprzedaży w formie:

- przetargów ustnych nieograniczonych, gdzie sprzedano ogółem 7 nieruchomości o łącznej powierzchni 3,5790 ha,
- bezprzetargowej w celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej sprzedano 7 działek o łącznej pow. 1,2552 ha,

Lokale mieszkalne będące własnością Gminy Tuszyń były przedmiotem sprzedaży w formie:

- przetargów ustnych nieograniczonych, gdzie sprzedano 1 lokal mieszkalny,
- bezprzetargowej sprzedano 7 lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców.

Łączna kwota z tytułu sprzedaży nieruchomości oraz lokali mieszkalnych wynosiła:

2 325 965,34 zł netto.

Nabywanie nieruchomości

Trwały zarząd

Grunty oddane w trwały zarząd na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy Tuszyn:

- Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie przekazano 10 nieruchomości o łącznej powierzchni 16,3496 ha,
- Miejskiemu Centrum Sportu i Wypoczynku w Tuszynie przekazano 12 nieruchomości o łącznej powierzchni 4,5696 ha,
- Dziennemu Domu „Senior Wigor” w Tuszynie przekazano część nieruchomości o powierzchni 0,2748 ha,

Wpływy z opłat za trwały zarząd wyniosły: 426,37 zł przy uwzględnieniu bonifikaty 99% od opłat rocznych,

- na rzecz placówek oświatowych przekazano 10 nieruchomości o łącznej powierzchni 4,5612 ha (ustawowo zwolnione z ponoszenia opłat z tytułu trwałego zarządu).

Użytkowanie

Grunty będące w użytkowaniu:

- Samorządowa Przychodnia Zdrowia w Tuszynie posiada przekazaną 1 nieruchomość o powierzchni 0,5620 ha,
- Miejskie Centrum Kultury w Tuszynie posiada przekazane 3 nieruchomości o łącznej powierzchni 0,7702 ha.

Użytkowanie wieczyste nieruchomości i przekształcenie

- w użytkowaniu wieczystym pozostało 39 nieruchomości stanowiących własność Gminy Tuszyn oddanych w użytkowanie wieczyste o łącznej powierzchni 6,1962 ha. Są to nieruchomości niezabudowane, rolne bądź zabudowane budynkami usługowymi lub o nieuregulowanym stanie prawnym nieruchomości, które nie spełniają warunków ustawy o przekształceniu (...). Wpływy z opłat rocznych za użytkowanie wieczyste w 2022 r. wyniosły 29 245,21 zł,
- na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania

wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów, w 2022 r. zostało wydane 1 zaświadczenia o przekształceniu ww. prawa użytkowania wieczystego dla działki nr 348/2 obr.10 o pow. 0,0033 ha. W 2022 r. z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności wpłynęła kwota 16 772,19 zł.

Dzierżawa gruntów i budynków

- pod kioski handlowe 6 kiosków handlowych o łącznej powierzchni 134,50 m², wpływy z tej dzierżawy wyniosły 16 179,39 zł,
- pod dzierżawę inną 31 nieruchomości (lub ich części) o łącznej powierzchni 12,3189 ha, wpływy z dzierżawy wyniosły 106 303,98 zł,
- pod dzierżawę rolną 22 nieruchomości o łącznej powierzchni 18,5325 ha, wpływy z dzierżawy rolnej wyniosły 9 354,79 zł.

Użyczenie nieruchomości

oddano w użyczenie 3 nieruchomości o łącznej powierzchni 0,7344 ha

Nabycie z mocy prawa własności nieruchomości na rzecz Gminy Tuszyn

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych oraz art. 73 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną Gmina Tuszyn nabyła z mocy prawa w 2022 r. własność następujących nieruchomości:

- działki ewidencyjne nr 141, 142, 229 położone w obr. 5 w Tuszynie,
- działki ewidencyjne nr 68, 77, 101, 173 położone w obr. 5 w Tuszynie,
- działki ewidencyjne nr 197/3, 197/4, 197/5, 197/6, 216/2 położone w obr. 7 przy Al. Jana Pawła II w Tuszynie,
- działki ewidencyjne nr 81, 12, 154 położone w obr. 14 w Tuszynie,
- działki ewidencyjne nr 342, 365 położone w obr. 10 w Tuszynie,
- działki ewidencyjne nr 27, 290, 128, 161 położone w obr. 12 w Szczukwinie,

- działki ewidencyjne nr 91/9, 132/4, 147/2, 264, 168/5, 168/7, 367, 233/4 położone w obr. 8 w Kruszowie;
- działki ewidencyjne nr 347/1, 348/1, 351/1, 352/1, 355/2, 356/3, położone w obr. 8 w Kruszowie, ul. Centralna,
- działki ewidencyjne nr 36, 114 położone w obr.16 w Wodzinie Majorackim, droga nr 106608E,
- działka ewidencyjna nr 221/5 położona w obr.4 w Głuchowie, droga nr 106607E.

Odszkodowania za działki przejęte z mocy prawa pod drogi gminne

Wypłacono 8 odszkodowań z tytułu nabycia z mocy prawa przez Gminę Tuszyn własności nieruchomości pod drogi publiczne gminne w trybie art. 98 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, o łącznej wartości 286 317,00 zł.

- działka nr 1/12, obr. Dylew o pow. 0,0412 ha, wartość odszkodowania **10 300,00 zł**,
- działka nr 191/6, obr. 14 m. Tuszyn o pow. 0,0551 ha, wartość odszkodowania **55 701,00 zł**,
- działka nr 124/6, obr. Rydzynki o pow. 0,0115 ha, wartość odszkodowania **2 875,00 zł**,
- działka nr 140/1, obr. 20 m. Tuszyn o pow. 0,0422 ha, wartość odszkodowania **10 128,00 zł**,
- działka nr 17/7, obr. Rydzynki o pow. 0,0288 ha, wartość odszkodowania **10 944,00 zł**,
- działka nr 108/1, obr. 17 m. Tuszyn o pow. 0,3237 ha, wartość odszkodowania **173 471,00 zł**,
- działka nr 212/4, obr. 5 m. Tuszyn o pow. 0,0245 ha, wartość odszkodowania **13 130,00 zł**.
- działki nr 87/1, 88/1, 87/8, 88/8, obr. 17 m. Tuszyn o łącznej pow. 0,0444 ha, wartość odszkodowania **9 768,00 zł**.

5.8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie, jako Instytucja Polityki Społecznej na terenie Gminy Tuszyn.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie, to samorządowa instytucja zajmująca się świadczeniem pomocy mieszkańcom gminy. Został on powołany do realizacji zadań pomocy społecznej i działa w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz inne akty

prawne komplementarne do niej. Misją Ośrodka jest dążenie do poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Tuszyn i poszukiwanie metod działania na rzecz wyłączenia społecznego. Stanowi ona podstawę do podejmowania interdyscyplinarnych i długofalowych działań w sferze życia społecznego oraz wdrażania systemowych rozwiązań zmierzających do minimalizacji trudności i problemów w życiu mieszkańców oraz do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Misją Ośrodka jest służenie profesjonalną, szanującą ludzką godność i skuteczną pomocą wszystkim mieszkańcom Gminy Tuszyn.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie w całym roku budżetowym 2022 wydatkował środki w formie:

1) dotacji celowej z budżetu państwa na zadania zlecone:	11 101 763,75 zł
2) dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne:	1 639 299,70 zł
3) dofinansowania ze środków własnych:	3 607 841,48 zł
4) dofinansowania środki z funduszu Przeciwdziałania „COVID-19”:	9 036 690,00 zł
5) dofinansowania ze środków Funduszu Pomocy:	3 607 841,48 zł

Główne zasady przyznawania pomocy społecznej

W 2022 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, świadczeń niepieniężnych, pracą socjalną, w formie usług opiekuńczych z różnych przyczyn objęto łącznie **308** rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wyniosła **477**. W roku 2022 z pomocy przyznawanej na podstawie ustawy o pomocy społecznej korzystały osoby i rodziny, które spełniały następujące kryteria dochodowe:

- 776 zł na osobę samotnie gospodarującą,
- 600 zł na osobę w rodzinie,
- przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego powodu wymienionego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej: ubóstwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i zdarzeń losowych.

Przed przyznaniem świadczenia pracownik socjalny przeprowadza w miejscu zamieszkania osoby, rodziny – rodzinny wywiad środowiskowy dając do wypełnienia osobie zainteresowanej druk oświadczenia o stanie majątkowym. W ramach systemu pomocy społecznej wydawano decyzje administracyjne kończące postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w 2022 r.

		liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
rodziny ogółem		308	477
Liczba osób w rodzinie	1	241	241
	2	23	46
	3	11	33
	4	18	72
	5	9	45
	6 i więcej	6	43
w tym: rodziny z dziećmi ogółem		41	180
Liczba osób w rodzinie	1	-	-
	2	-	-
	3	10	30
	4	15	60
	5	9	45
	6	3	18
	7 i więcej	2	14
rodziny niepełne ogółem		33	107
	1	-	-
	2	12	24
	3	10	30
	4 i więcej	11	53

rodziny emerytów i rencistów ogółem		81	108
Liczba osób w rodzinie	1	61	64
	2	11	22
	3	2	6
	4 i więcej	4	16

Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie w 2022 roku należały:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- usługi opiekuńcze,
- kierowanie i opłacanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej,
- kierowanie do ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych,
- sprawienie pogrzebu,
- składka na ubezpieczenie zdrowotne.

Najczęstsze powody przyznawania pomocy w 2022 r.

powód przyznania pomocy w 2022 r.	Ilość rodzin	Ilość osób
ubóstwo	48	52
bezdomność	9	9
potrzeba ochrony macierzyństwa	23	99
bezrobocie	128	244
niepełnosprawność	177	240

długotrwała lub ciężka choroba	164	237
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	49	189
przemoc w rodzinie	0	0
alkoholizm	13	22
narkomania	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7	8
Zdarzenie losowe	1	1

Populacja rodzin korzystających z pomocy społecznej jest zróżnicowana pod względem liczebności gospodarstw domowych, typu rodzin oraz problemów jakie je dotyczą. Z przedstawionych danych można zaobserwować, ogólny spadek rodzin korzystających z pomocy społecznej w stosunku do roku ubiegłego .

STRUKTURA WYDATKÓW Z WYSZCZEGÓLNIENIEM RODZAJÓW ŚWIADCZEŃ W ROKU 2022.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Zasiłki stałe art. 37 ustawy o pomocy społecznej	99	639 065,32
2.	Zasiłki okresowe art. 38 ustawy o pomocy społecznej	144	425 534,59
3.	Pomoc w zakresie dożywiania - realizacja		

	Programu „Posiłek w szkole i w domu”	258	383 495,00
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe, zakup odzieży, opału, leków art. 39 i 41 ustawy o pomocy społecznej	202	99 351,91
5.	Pokrywanie kosztów pobytu w Domach Pomocy Społecznej art. 54 ustawy o pomocy społecznej	38	1 450 260,87
6.	Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych art.176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	32	294 626,65
7.	Wspieranie rodziny asystenci rodziny art.176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach	29	294 626,65

	zastępczych		
8.	Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5903	4 127 791,75
9.	Pomoc państwa w wychowaniu dzieci Program Rodzina 500 plus	2290	5 755 644,20
10.	Dodatki mieszkaniowe	92 gospodarstwa	163 335,00
11.	Usługi opiekuńcze art. 50 – ustawy o pomocy społecznej	12	43 261,00
13.	Bezdomność	1	1584,00
14.	Karta Dużej Rodziny	62	980,00
15.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	12	1049,95

ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAWY O ŚWIADCZENIACH RODZINNYCH,

USTAWY O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW ORAZ USTAWY O POMOCY PAŃSTWA W WYCHOWYWANIU DZIECI

1. Charakterystyka systemu świadczeń rodzinnych

System świadczeń rodzinnych jest systemem poza ubezpieczeniowym, zorganizowanym na zasadzie zaopatrzeniowej, finansowanym z budżetu państwa. W Gminie Tuszyn realizacją świadczeń rodzinnych zajmuje się Ośrodek Pomocy Społecznej. Świadczenia rodzinne są udzielane na okresy zasiłkowe, które trwają od 1 listopada jednego roku do 31 października roku następnego. Ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadza następujące rodzaje świadczeń:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do świadczeń rodzinnych jest przeciętny miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie z roku kalendarzowego poprzedzającego okres zasiłkowy. Kryterium dochodowe dotyczy dochodu netto, tj. po odliczeniu podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne, od 1.11.2015 r. wynosi 674,00 zł i 764,00 zł, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Określone w ustawie kryterium dochodowe powinny spełniać rodziny ubiegające się o zasiłek rodzinny oraz dodatki do niego. Kryterium dochodowe obowiązuje również przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego (kryt. dochodowe 764,00 zł), a także jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka (kryt. dochodowe wynosi 1 922,00 zł). Pozostałe świadczenia są niezależnie od wysokości dochodu rodziny. W sytuacji gdy rodzina przekracza ustawowe kryterium istnieje możliwość przyznania tych świadczeń z zastosowaniem tzw. mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Obowiązuje zasada, że osobami w pierwszej kolejności zobowiązanymi do łożenia na utrzymanie dzieci są ich rodzice. W sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego

z rodziców. Zasiłek rodzinny przyznawany jest w zależności od wieku dziecka pozostającego na utrzymaniu osoby uprawnionej i wynosi od 1.11.2016 r.:

- a) 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- b) 124,00 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- c) 135,00 zł na dziecko powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- 1) urodzenia dziecka (1 000,00 zł na dziecko; jest to świadczenie jednorazowe),
- 2) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie),
- 3) samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie na dziecko, a na dziecko niepełnosprawne o 80,00 zł więcej. W rodzinie mogą być wypłacone nie więcej jednak niż dwa dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka 386,00 zł),
- 4) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dziecko uprawnione do zasiłku rodzinnego),
- 5) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do 5 lat; 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia),
- 6) rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł jednorazowo – na każde dziecko rozpoczynające naukę w szkole lub na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne),
- 7) podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na zamieszkanie w internacie lub 69,00 zł miesięcznie na dojazd do szkoły - wypłacany przez 10 miesięcy w roku).

Aby skorzystać z dodatków należy mieć prawo do zasiłku rodzinnego. Prawo do poszczególnych dodatków ustalane jest po spełnieniu warunków Ustawy. Poza zasiłkami rodzinnymi i przysługującymi do nich dodatkami, w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- 1) zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł miesięcznie)- świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia

o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Przeznaczone jest dla niepełnosprawnych dzieci i niepełnosprawnych osób dorosłych oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, które nabyły uprawnienie do dodatku pielęgnacyjnego wypłacanego przy emeryturze lub rencie ZUS,

2) świadczenie pielęgnacyjne (od 01.01.2017 roku 1300 zł, od 01.01.2019 roku 1 583,00 zł, od 01.01.2020 roku 1 830,00 zł, od 01.01.2021 roku 1 971,00 zł, a od 01.01.2022 roku 2 119,00 zł, od 01.01.2023 roku 2 458,00).

-przyznawane jest osobom, które rezygnują bądź nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, by opiekować się niepełnosprawnym członkiem rodziny wymagającym szczególnej opieki, na których ciąży obowiązek alimentacyjny. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18-go roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej jednak nie później niż do 25 roku życia,

3) specjalny zasiłek opiekuńczy (620,00 zł miesięcznie) przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnuje z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego zależne jest od dochodu rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę w rodzinie (tj. kwota 764 zł). Do ustalenia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, a po sześciu miesiącach aktualizację ww. wywiadu.

Do katalogu świadczeń rodzinnych zalicza się również zapomoga wypłacana w związku z urodzeniem dziecka: **jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000 zł**, jest zależna od dochodów rodziny (kryt. dochodowe wynosi 1922 zł), zapomoga ta finansowana jest ze środków budżetu państwa.

2. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego.

- Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego

- Wysokość świadczenia rodzicielskiego wynosi 1 000,00 zł miesięcznie.

O świadczenie rodzicielskie może ubiegać się:

a) matka lub ojciec dziecka (przy czym ojciec dziecka może ubiegać się o ww. świadczenie nie wcześniej niż po wykorzystaniu przez matkę dziecka 14 tygodni pobierania świadczenia lub wcześniej niż ww. terminie w przypadku śmierci matki dziecka lub porzucenia przez nią dziecka),

b) opiekun faktyczny dziecka (tj. osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do Sądu Rodzinnego o przysposobienie tego dziecka), a w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),

c) rodzina zastępcza (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej), w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia),

d) osoba, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia (a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia).

3. „Złotówka za złotówkę”

Od stycznia 2016 r. rodziny, które przekraczają kryterium dochodowe stanowiące podstawę do ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatku do zasiłku rodzinnego dzięki wprowadzeniu zasady „złotówka za złotówkę” nie tracą całkowicie prawa do świadczeń, ale otrzymują świadczenia obniżone o kwotę przekroczenia. Rozwiązanie to dotyczy zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego.

4. „Za życiem” - jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka Od 1 stycznia 2017 r. w związku z wejściem w życie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł. Świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód.

5. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego stanowią formę pomocy państwa dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, które nie mają możliwości wyegzekwowania alimentów od dłużnika. Świadczenia te przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie wyroku sądu, jeżeli egzekucja stała się bezskuteczna. Ustalenie prawa do świadczenia oraz jego wypłata następuje na wniosek osoby uprawnionej. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej:

- do ukończenia 18 roku życia,
- do ukończenia 25 roku życia w przypadku kontynuacji nauki,
- bezterminowo, jeżeli osoba uprawniona posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, - jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 800,00 zł, świadczenia wypłacane są w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie więcej niż 500,00 zł.

Nieodłącznym elementem realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest realizacja zadań w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami. Na dzień 31.12.2022 r. było aktualnych dłużników 164 oraz przebywających w Zakładzie Karnym 2, w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- wezwanie na wywiad alimentacyjny lub wysłanie wniosku o podjęcie działań,
- przeprowadzenie wywiadów alimentacyjnych,
- zobowiązanie do zarejestrowania się jako bezrobotny lub poszukujący pracy,
- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej,
- informacja do Komornika Sądowego o pozostającej w mocy decyzji uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożenie wniosku do starosty o zatrzymanie/zwrot prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,

poinformowanie komornika sądowego i organu właściwego wierzyciela o działaniach podjętych wobec dłużników.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych ma na celu odzyskanie wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Egzekucję alimentów prowadzi komornik sądowy.

6. Świadczenie wychowawcze

Od 01 stycznia 2022 r. realizację świadczeń wychowawczych przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie ustawy z dnia 17 września 2021 roku o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021r. poz. 1981). Ośrodek Pomocy Społecznej do dnia 31.05.2022 r. wypłacił 1461 rodzinom (w tym dzieci 2290) świadczenie wychowawcze przyznane informacjami z roku 2021. Ww. okresie kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych wyniosła 5 755 644,20 zł.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń / złotówka za złotówkę	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych/ złotówka za złotówkę
ZASIŁEK RODZINNY WRAZ Z DODATKAMI			
1.	Zasiłek rodzinny	5303	602 537,91
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	29	19 425,29
3	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	235	90 550,09
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	399	77 887,04
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	276	27 057,88
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia	319	31 835,66

	roku szkolnego		
7.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	988	91 982,88
8.	Pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	87	9 580,76
9.	Pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	738	49 048,18
ŚWIADCZENIA		OPIEKUŃCZE	
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	2493	538 952,48
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	758	1 600 999,50
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	112	69 440,00
JEDNORAZOWE	ZAPOMOGI Z TYTUŁU	URODZENIA SIĘ	DZIECKA
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	56	56 000,00
ZASIŁEK		DLA OPIEKUNA	
14.	Zasiłek dla opiekuna	12	7 440,00
SKŁADKI NA		UBEZPIECZENIE	EMERYTALNE
		I RENTOWE	
15.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	561	291 062,96
16.	Składki zdrowotne	298	45 166,00
17.	Świadczenie rodzicielskie	144	131 679,60

18.	„Za życiem”	2	8 000,00
-----	-------------	---	----------

FUNDUSZ PRZECIWDZIAŁANIA „COVID-19”:

1. Dodatek osłonowy

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie od dnia 10 stycznia 2022 r. działając z upoważnienia Burmistrza Miasta Tuszyna, realizował zadania związane z przyjmowaniem wniosków i wypłatą mieszkańcom dodatku osłonowego. Dodatek osłonowy przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętny dochód nie przekracza 2 100,00 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1 500,00 zł na osobę w rodzinie w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokość dodatku osłonowego wynosiła rocznie:
 - 400,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
 - 600,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
 - 850,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
 - 1 150,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.
- jeśli głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, pieco-kuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane węglem lub paliwami węglopochodnymi - można było otrzymać podwyższony dodatek osłonowy. Ale był jeden warunek. Takie źródło ogrzewania musiało być wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Wysokość podwyższonego dodatku osłonowego rocznie wynosił wówczas:
 - 500,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
 - 750,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
 - 1 062,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
 - 1 437,50 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób.

W roku 2022 złożono **1834** wnioski o ustalenie prawa do dodatku ostonowego. Łączna kwota zasiłków wyniosła **1 197 432,30 zł**.

2. Dodatek węglowy

Od dnia 12 sierpnia 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej był realizatorem ustawy o dodatku węglowym, który wspierała gospodarstwa domowe, których głównym źródłem ogrzewania jest węgiel lub paliwa węglopochodne. Dodatek węglowy – jako wsparcie w związku z rosnącymi cenami na rynku energii – przysługiwał gospodarstwom domowym, w którym głównym źródłem ogrzewania był:

- kocioł na paliwo stałe,
- kominek,
- koza,
- ogrzewacz powietrza,
- trzon kuchenny,
- piecokuchnia,
- kuchnia węglowa,
- piec kaflowy na paliwo stałe o ile są zasilane paliwami stałymi.

1. Przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku węglowego było uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Dodatek węglowy wynosił 3 000 zł jednorazowo. W okresie od sierpnia 2022 r. do 30 listopada 2022 r. złożono **3449** wniosków, z tego:

- rozpatrzono pozytywnie	2945
- pozostawiono bez rozpatrzenia	409
- wydano decyzji odmownych	95
- wniosków rozpatrzonych w styczniu – odmowy.	34

Łączna kwota wypłaconych dodatków wyniosła

8 820 000,00 zł

3. Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła

Od 20 września 2022 r. weszła w życie ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Był to jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych, gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego był:

1. kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
2. kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG (gaz ze zbiornika gazu skroplonego LPG używanego do celów grzewczych w kotle gazowym zasilanym tym gazem).

DODATKIEM NIE BYŁY OBJĘTE W SZCZEGÓLNOŚCI: GAZ ZIEMNY DYSTRYBUOWANY SIECIĄ GAZOWĄ (TZW. GAZ SIECIOWY) ORAZ GAZ LPG Z TZW. BUTLI GAZOWEJ.

3. kocioł olejowy

- zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561, 1576 i 1967), do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu
- w przypadku głównych źródeł ogrzewania zgłoszonych lub wpisanych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27g ust. 1 tej ustawy.

Kwoty dopłat zatwierdzono na następującym poziomie:

- 3000 zł – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego,
 - 1000 zł – gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilany drewnem kawałkowym,
- 500 zł – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym

gazem LPG,

- 2000 zł – w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

W okresie od września 2022 r. do 30 listopada 2022 r. złożono 566 wniosków, z tego:

- decyzji pozytywnie rozpatrzonych 542,

- decyzji odmownych 17.

Pelet i Biomasa 435 000,00 zł

Gaz 63 500,00 zł

Drewno kawałkowe 168 000,00 zł

Olej opałowy 198 000,00 zł

Całkowita kwota wydatkowana na inne źródła ciepła 864 500,00 zł

POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ IM. MARIUSZA CHOŁUJA W TUSZYNIE.

1. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołuja w Tuszynie wydawał skierowania na paczki żywnościowe w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2025 współfinansowanego z środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w podprogramie 2022. Pomocą żywnościową w ramach PO PŻ objęte były osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art.7 ustawy o pomocy społecznej, których dochód nie przekraczał 220% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej tj. **1 707,20 zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **1 320,00zł** dla osoby w rodzinie. W Tuszynie program realizowany był we współpracy z Bankiem Żywności im. Marka Edelmana w Łodzi, przy udziale i wsparciu Ochotniczej Straży Pożarnej w Tuszynie Lesie. Z tego programu skorzystały łącznie **433** osoby.

2. Wieloletni rządowy program "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU" na lata 2019-2023.

W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji programu „Posiłek w szkole

i w domu” na lata 2019-2023 uchwalonego Uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15.10.2018 r. Program realizowany na mocy porozumienia z Wojewodą Łódzkim oraz zgodnie uchwałą Nr III/34/18 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023. Program finansowany był ze środków własnych oraz dotacji Wojewody. W ramach programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, a w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.

Świadczenia realizowano w formie:

- posiłku,
- świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W 2022 r. programem "**Posiłek w szkole i w domu**" objęte zostały:

- rodziny, w tym dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym korzystające w placówkach edukacyjnych z posiłku w szkole, liczba posiłków: **61** w tym **15** z terenów wiejskich.
- z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności skorzystało **258** rodzin.

3. Wspieranie rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie w roku ubiegłym kontynuował realizację zadań w zakresie wspierania rodziny kierując się dobrem dziecka i rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka, przy współdziałaniu instytucji i organizacji pracujących z dzieckiem i rodziną. Wskazane zadania realizowane były w oparciu o założenia ustawowe.

W 2022 r. realizowane były następujące cele:

1. działania profilaktyczne na rzecz rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
2. poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych (w tym rodzin z małoletnimi dziećmi),

3. stała współpraca podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny oraz podnoszenie standardów pracy i kompetencji zawodowych osób zaangażowanych w pracę z rodziną,

4. umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodzin biologicznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie w ramach realizacji zadania w 2022 r. zatrudniał dwóch asystentów rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy, w łącznym wymiarze dwóch etatów. Asystent ma na celu niesienie pomocy rodzinom, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do jego głównych zadań należy pomoc w znalezieniu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej rodziny, korzystając z posiadanych przez rodzinę zasobów oraz zasobów środowiska społecznego. Istotą pracy asystenta rodziny jest zachowanie prawa rodziny do samostanowienia oraz pełnienie funkcji edukatora i informatora, a nie osoby wyręczającej rodziny. Asystent rodziny powinien być dla niej wsparciem. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę poziomu funkcjonowania, który umożliwi jej prawidłowe wypełnianie spoczywających na niej zadań, poprzez zmianę postaw i przekonań, kształtowanie nowych nawyków oraz rozwój sieci wsparcia społecznego. W 2022 r. wsparciem asystentów zostało objętych ogółem **29** rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zgodnie z art. 191 ust.9 i 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi następujące koszty:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% ww. wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% ww. wydatków w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej (w pozostałej części – 90%, 70%, 50% wskazane koszty ponosi powiat).

Na terenie gminy funkcjonowało w 2022 r.

- **13 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 16 dzieci,**
- 3 rodziny zastępcze niezawodowe, w których przebywało 3 dzieci,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa w której przebywało 4 dzieci,

- 2 zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego dla 8 dzieci.

W okresie od stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Ośrodek poniósł koszty umieszczenia 32 dzieci z terenu Gminy Tuszyn w pieczy zastępczej na łączną kwotę **294 626,65 zł.**

DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH, SAMOTNYCHI I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1) Usługi opiekuńcze

Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia usługi opiekuńcze na terenie Gminy Tuszyn. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym przyznawane osobom, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają pomocy innych osób, a są ich pozbawione z powodu samotności lub niemożności ich zapewnienia przez rodzinę. Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, w tym zapewnienie kontaktu z otoczeniem, podstawową opiekę higieniczną zaleconą przez lekarza, pielęgnację także przygotowanie posiłku. Realizacja powyższych usług została powierzona firmie Home Express z Warszawy w ramach rozstrzygnięcia postępowań ofertowych. Wszystkie czynności pielęgnacyjne wykonują zatrudnione tam opiekunki. Ogółem pomocą w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania w 2022 r. objętych zostało **12** osób, wydatki wyniosły **40 235,00 zł.** Osoby korzystające z tych świadczeń w zależności od swojej sytuacji materialnej ponoszą częściową lub całkowitą odpłatność za usługi zgodnie z zasadami ustalonymi uchwałą Rady Miejskiej w Tuszynie.

2) Domy Pomocy Społecznej

Domy Pomocy Społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązujących standardów dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie opłacał pobyt w Domu Pomocy Społecznej **37** osobom z terenu naszej gminy. Wydatki poniesione na dopłaty do pobytu w DPS w 2022 r. wyniosły **1 488 097,35 zł.**

3) Projekt: Centrum Usług Społecznych „Wisienka”

Gmina Tuszyn - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej im. Mariusza Chołujka w Tuszynie wraz z Liderem Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łodzi oraz Partnerami Gminą Andrespol - Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Andrespolu oraz ze Stowarzyszeniem Serc Jezusa i Maryi

z Koluszek od 1 lipca 2020 r. realizuje Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej IX Włączenie społeczne, Działania na Osi IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałania IX.2.1. Usługi społeczne i zdrowotne, pn. Centrum Usług Środowiskowych „WISIENKA-C.D”, Działanie to jest przykładem dobrych praktyk wdrażania środków unijnych w przewyżczeniu społecznych wyzwań, jakimi są skutki niepełnosprawności.

Do głównych zadań Projektu należą:

- a) usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- b) wsparcie przez asystenta,
- c) klub seniora,
- d) Dzienny Dom Pomocy,
- e) wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego,
- f) usługi wspierające dla opiekunów faktycznych, specjalistyczne poradnictwo grupowe i indywidualne,
- g) rozwój specjalistycznych usług dla osób zależnych – posiłki.

W 2022 r. kontynuowana była realizacja projektu **Centrum Usług Społecznych "Wisienka C. D." dla 10 osób** z terenu Gminy Tuszyn. W ramach projektu beneficjenci otrzymywali posiłki, tj. dwudaniowy obiad przez siedem dni w tygodniu. Tą formą pomocy zostały objęte osoby starsze, samotne, schorowane i niepełnosprawne.

W ramach projektu w 2022 r. wsparciem asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej zostało objętych **15 osób**. Usługi świadczone przez asystentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami umożliwiają stałe lub okresowe wsparcie tych osób i rodzin w wykonywaniu podstawowych czynności dnia codziennego, niezbędnych do ich aktywnego funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego. Realizacja ww. projektu jest dobrym przykładem deinstytucjonalizacji opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi. Od dłuższego czasu obserwujemy, iż setki tysięcy osób z różnymi

upośledzeniami fizycznymi i psychicznymi lub w podeszłym wieku, a także porzuconych lub zaniebanych dzieci, mieszka w dużych izolowanych placówkach. Z założenia instytucje te miały zapewniać opiekę, wyżywienie i schronienie, jednak zebrane przez lata dowody wskazują, iż nie są w stanie zapewnić usług skoncentrowanych na dobru podopiecznych ani wsparcia gwarantującego pełne włączenie społeczne. W związku z czym wszelkie działania pomocowe winny być skupione w miejscu zamieszkania osoby wymagającej wsparcia.

PRACA SOCJALNA

Ustawa o pomocy społecznej kładzie nacisk szczególnie na pracę socjalną, która jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie diagnozy na podstawie, której konstruowany jest plan pracy z rodziną. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmocnienie potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. Kluczowymi elementami pracy socjalnej są: relacja, komunikacja i motywowanie. Podstawą nawiązywania i budowania relacji, są w szczególności zasada podmiotowości, zasada obiektywizmu, zasada poufności. W 2022 r. pracą socjalną objętych zostało **308** rodzin, liczba osób w tych rodzinach wyniosła **477**. W roku 2022 praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych obejmowała:

- udzielenie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania wielu spraw życiowych osobom/rodzinom, które samodzielnie nie były zdolne ich rozwiązać,
- pomoc w zakresie poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy poprzez właściwe instytucje oraz wspieranie w uzyskaniu pomocy, -
- monitorowanie w środowisku życia rodzin pracy Asystentów Rodziny, osób zatrudnionych w ramach usług opiekuńczych,
- monitorowanie rodzin/osób objętych procedurą Niebieska Karta, współpraca interdyscyplinarna na rzecz tych rodzin,
- działania interdyscyplinarne na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- wsparcie usługowe w ramach sporządzania dokumentów ZUS, PCPR – dot. dofinansowania dla

osób niepełnosprawnych,

- pomoc w dystrybucji artykułów spożywczych dla osób najbardziej potrzebujących w ramach Programu POPŻ,
- rozmowy wspierające dotyczące trudnych sytuacji osób lub rodzin na wielu poziomach funkcjonowania np. społecznego, zdrowotnego,

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej współpracowali z następującymi instytucjami:

- Sąd - Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Wydział Karny:
 - współpraca z kuratorami sądowymi w ramach pracy socjalnej nad indywidualnym przypadkiem szczególnie w rodzinach objętych kuratelą wobec osób opuszczających zakład karny,
 - współpraca z komornikiem w sprawach potrąceń alimentacyjnych z wypłacanych zasiłków,
 - współpraca asystenta rodziny z kuratorami w sprawach rodzin dysfunkcyjnych, gdzie zagrożone jest dobro i bezpieczeństwo dzieci,
 - informowanie Sądu o sytuacjach w rodzinach - wnioski o wgląd w sytuację rodzin z dziećmi,
- Policja - współpraca z dzielnicowym, który towarzyszy w miarę potrzeb pracownikom socjalnym przy wywiadach w szczególnie trudnych, niebezpiecznych środowiskach, wymiana informacji oraz współdziałanie przy procedurze Niebieska Karta- przeciwdziałanie przemocy, praca w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Prokuratura - zgłaszanie ujawnionych przestępstw i występowanie z wnioskami o ubezwłasnowolnienie podopiecznych w szczególnych sytuacjach,
- Zakłady Karne - przeprowadzanie wywiadów dotyczących sytuacji rodzinnej i materialnej rodzin osób odbywających karę pozbawienia wolności,
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP) - uzyskiwanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej informacji o aktualnych ofertach pracy w konkretnych zawodach i wymiana informacji na temat aktywności bezrobotnych oraz aktywizacja zawodowa dłużników alimentacyjnych,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych - współpraca w zakresie uprawnień do składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz zdrowotne,

- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności - kierowanie podopiecznych do Zespołu w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - współpraca w zakresie uprawnień do składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe oraz w zakresie zaległości w opłaceniu składek,
- Urząd Miasta - wymiana informacji dotyczących ewidencji ludności, sprawy mieszkaniowe,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - współpraca w zakresie informowania i kierowania na posiedzenia Komisji osób nadużywających alkoholu,
- Zespół Interdyscyplinarny - współpraca w zakresie realizacji procedury "Niebieska Karta",
- Urząd Skarbowy - współpraca w zakresie egzekucji nienależnie pobranych zasiłków z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego, wymiana informacji,
 - Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z terenu Polski, przekazywanie wywiadów środowiskowych u osób zobowiązanych do alimentacji i dokumentacji osób kierowanych do domów pomocy oraz wymiana informacji na temat osób ubiegających się o pomoc, współdziałanie w zakresie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- Szpitale i Ośrodki Zdrowia - przygotowanie dokumentów wymaganych do umieszczenia pacjentów w domach pomocy, w sprawach ustalenia wizyt lekarskich w tym domowych,
- Domy Pomocy Społecznej - współpraca w indywidualnych sprawach dotyczących podopiecznych, przekazywanie wywiadów środowiskowych,
- Schroniska i noclegownie dla osób bezdomnych - współpraca z zakresu znalezienia osobom w trudnej sytuacji mieszkaniowej schronienia, współpraca w zakresie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności,
- Szkoły i Przedszkola - współpraca z pedagogami, podejmowanie wspólnych działań w rodzinach dysfunkcyjnych, wymiana informacji o trudnej sytuacji domowej uczniów i potrzebie dożywiania w szkole, przekazywanie przez Ośrodek Pomocy środków finansowych na obiady,
- Parafie z terenu Gminy Tuszyn – współpraca w zakresie potrzeby sprawienia pogrzebu,
- Miejskie Centrum Kultury - współpraca w zakresie organizowania imprez okolicznościowych.

POMOC UKRAINIE

Świadczenie 300,00 zł dla obywatela Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie przyznawał pomoc na podstawie art. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (specustawy) -uprawniony do pomocy był każdy obywatel Ukrainy, który wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów wydanym na podstawie art.2 ust. 4 specustawy i deklarował zamiar pozostania na terytorium RP. Legalność pobytu ustalana była na podstawie zarejestrowania obywatela Ukrainy przez komendanta placówki Straży Granicznej (stempel w paszporcie z datą przekroczenia granicy). W pierwszej kolejności należało w Urzędzie Miasta w Tuszynie złożyć wniosek o nadanie nr pesel, dla każdego członka rodziny. Wniosek ten był niezbędny do otrzymania pomocy i wsparcia. Po otrzymaniu nr pesel należało złożyć wniosek o jednorazowe świadczenie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tuszynie wraz z potwierdzeniem legalności pobytu. Pomoc przysługiwała w wysokości 300,00 zł na osobę i przeznaczona była m.in.: na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Świadczenie przyznawane było bez względu na dochód. Łączna kwota przyznanej pomocy wyniosła **231 329,08 zł**.

Wsparcie obywateli Ukrainy przebywających na terenie naszej gminy ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej obejmowało również:

- pomoc w znalezieniu lokali mieszkalnych,
- pomoc rzeczową – zebranie i przekazanie pomocy, organizowanie żywności, mleka, wody, środków czystości,
- zaspokajanie pierwszych potrzeb bytowych, współpraca – systematyczna z osobami wspierającymi, udostępniającymi lokale mieszkalne,
- pomoc usługowa w likwidowaniu barier językowych,
- udzielanie świadczeń z pomocy społecznej, poradnictwo w sprawie świadczeń rodzinnych i świadczeń z ZUS dla dzieci,

- współpraca ze szkołami na terenie gminy w sprawie posiłków dla dzieci w stołówkach szkolnych,
- pomoc usługowa w sferze spraw urzędowych – szkoły, nabycie praw do świadczeń ZUS,
- wizyty w miejscu pobytu rodzin celem rozpoznania potrzeb i zapewnienia na początku pobytu optymalnych warunków bytowych.

PROGRAM CZYSTE POWIETRZE

W związku z nowelizacją przepisów „Prawo ochrony środowiska”, a także poprzez odesłanie do przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023r . poz. 390 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania z zakresu przyjmowania wniosków o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla osób ubiegających się o dofinansowanie z programu „Czyste powietrze”. W ramach realizacji powyższego zadania w roku 2022, 50 rodzin złożyło wnioski o wydanie ww. zaświadczenia. Wydanych zostało 50 zaświadczeń (dla rodzin).

REJESTR ŻŁOBKÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie działając zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadzi Rejestr Żłobków w Gminie Tuszyn. Na dzień 31.12.2022 r. do Rejestru wpisane były 2 niepubliczne podmioty:

- 1) **Niepubliczny Żłobek Winners s.c., Tuszyn, ul. Króla Władysława Jagiełły, 7 – 10 miejsc w żłobku (żłobek funkcjonował przez cały rok 2022),**
- 2) **Leśny Żłobek, Tuszyn, ul. 3 Maja, 22 - 18 miejsc w żłobku.**

PORADNICTWO PRAWNE I PSYCHOLOGICZNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie dysponował również możliwością zaoferowania pomocy w zakresie poradnictwa prawnego i psychologicznego mieszkańcom gminy Tuszyn. Porady radcy prawnego obejmowały zakres prawa cywilnego, rodzinnego i karnego, natomiast psychologa w zakresie przemocy domowej, uzależnień i interwencji kryzysowej. Spotkania ze specjalistami odbywały się dwa razy w miesiącu. Pomoc w tym zakresie cieszyła się powodzeniem wśród mieszkańców gminy i jest bez wątpienia bardzo potrzebna, gdyż likwiduje barierę w dostępności do usług prawnych i psychologicznych. W 2022 r. wsparcie specjalistów kształtowało się w następujący

sposób:

1. Liczba porad prawnych – 74,

2. Liczba porad psychologicznych – 28.

W aktualnej sytuacji społeczno- gospodarczej pomoc społeczna miała do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów opierała się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często były nieadekwatne z oceną sytuacji osoby potrzebującej pomocy, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. W marcu 2022 r. ośrodki pomocy społecznej stanęły naprzeciw nowym wyzwaniom, a mianowicie w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie, istotna była pomoc uchodźcom z Ukrainy w celu zapewnienia im bezpieczeństwa i przetrwania tego ciężkiego czasu w warunkach możliwie zbliżonych do normalnego codziennego funkcjonowania. Drugim ważnym wyzwaniem w tym czasie dla mieszkańców naszego kraju było zmaganie się z rosnącą inflacją i kryzysem węglowym. Państwo poprzez środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 wsparło obywateli w dofinansowaniu domowych budżetów w formie dodatku węglowego oraz dodatków do innych źródła ciepła. Realizacja tej formy wsparcia zlecona została Ośrodkom Pomocy, poszerzając tym samy katalog jej zadań.

Dzienny Dom „Senior – Wigor” w Tuszynie

Dzienny Dom „Senior-WIGOR” w 2022 r. świadczył następujące usługi: opieka nad osobami starszymi; usługa socjalna (jeden gorący posiłek składający się z dwóch ciepłych dań), zajęcia rekreacyjno – ruchowe (kinezyterapia), usługa fizjoterapeutyczna, zajęcia edukacyjno – kulturowe takie jak: warsztaty literackie, plastyczne i nauka śpiewu i emisji głosu, doradztwo prawne – porady prawne dla seniorów m.in. z zakresu świadczeń emerytalnych i rentowych, prawa spadkowego i innych zagadnień, działanie prozdrowotne (dyżur pielęgniarki z Samorządowej Przychodni Zdrowia w Tuszynie), usługa transportowa (zapewnienie dowozu dla seniorów). Z usług oferowanych przez dzienny dom pobytu mogło skorzystać 20 seniorów nieaktywnych zawodowo

w wieku 60 +. Rzeczywista liczba seniorów objętych wsparciem w roku 2022 to 25 osób, w tym 7 osób z ograniczoną sprawnością. Były to osoby zamieszkałe w gminie Tuszyn.

W Dziennym Domu „Senior – Wigor” w roku 2022 było zatrudnionych 5 pracowników, w tym 1 osoba na podstawie umowy zlecenie. Był również zaangażowany 1 wolontariusz.

Oferta wpisuje się w potrzeby i oczekiwania seniorów, którzy są pensjonariuszami Dziennego Domu "Senior -Wigor" w Tuszynie jak i seniorów z Gminy Tuszyn. Oferta była przygotowana wraz z seniorami i wpisuje się w ich potrzeby i oczekiwania. Oferta skierowana była również do najstarszych seniorów Gminy Tuszyn. Z oferty mogą skorzystać seniorzy o różnym stopniu sprawności. Działania realizowane w ramach Programu są pozytywnie odbierane nie tylko przez samych seniorów, ale całą lokalną społeczność.

Bezpośrednie rezultaty osiągnięte podczas realizacji oferty :

- odzyskanie pewności siebie i zwiększenie samodzielności osób starszych,
- dzięki dostępności do różnego rodzaju zajęć poprawa kondycji umysłowej i treningu pamięci pensjonariuszy,
- zwiększenie przynależności do grupy, a co za tym idzie zmniejszenie poczucia osamotnienia,
- dostępność do wyjazdów, wydarzeń kulturalnych i rozrywkowych, wyjazdów integracyjnych, dzięki działaniom międzypokoleniowym, seniorzy mieli możliwość integracji z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz uczestniczyli ze wspólnych warsztatów i zajęć międzypokoleniowych.

Ministerialny program „Senior-WIGOR” dał wielką szansę osobom starszym, często samotnym, ubogim i wykluczonym społecznie na ciekawe i godne spędzanie dnia codziennego. Za motto postawiliśmy sobie słowa „Dom jest tam gdzie ludzie są razem” i sądząc po opiniach naszych podopiecznych udało nam się stworzyć dla nich właśnie takie miejsce.

Całkowity koszt zadania publicznego 393 943, 24 zł. W tym wkład Gminy Tuszyn 316 183,24 zł oraz wpłaty od adresatów 48 321, 41 zł oraz w tym dotacja z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dofinansowanie zadania realizowanego w ramach Programu Wieloletniego „Senior – WIGOR” na lata 2021-2025 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu Senior – WIGOR” w wysokości 77 760,00 zł.

5.9. Promocja i Ochrona Zdrowia

Samorządowa Przychodnia Zdrowia w Tuszynie jako Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej realizowała świadczenia zdrowotne z zakresu leczenia ambulatoryjnego w godz. 8.00-20.00 od poniedziałku do piątku.

Środki finansowe na realizację zadań statutowych były pozyskiwane z:

I. Kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia na udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie:

1. Podstawowej Opieki Zdrowotnej (zdeklarowanych do lekarza poz 8 403 pacjentów (w tym nieubezpieczonych 495 pacjentów – stan na 31 grudnia 2022 r.). Liczba zadeklarowanych pacjentów do pielęgniarstwa rodzinnej 8 450, położnej 4 604, pielęgniarstwa szkolnej 1 161 uczniów. **Liczba udzielonych w poz porad: 33 009 oraz 5 613 teleporad. Pacjentom z Ukrainy udzielono 210 porad.**

Dla pacjentów zadeklarowanych do Przychodni odbywały się konsultacje specjalistyczne, których zrealizowano: pulmonologicznych – 355, diabetologicznych – 289, kardiologicznych – 106. Wykonano 121 spirometrii i 946 badania EKG w spoczynku.

2. Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej

- Poradnia położniczo - ginekologiczna - (udzielono 3 582 porady),
- Poradnia okulistyczna - (udzielono 2 959 porad),
- Poradnia chirurgii ogólnej - (udzielono 2 365 porad),
- Poradnia Geriatryczna - (udzielono 1 347 porad).

3. Rehabilitacji Leczniczej – wykonano 10 434 zabiegi fizjoterapeutyczne, 1 186 zabiegów w ramach wizyt domowych dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz konsultacji lekarskich 94. Fizjoterapia pocovidowa 541 zabiegów.

4. Opieki Psychiatrycznej i Leczenia Uzależnień – udzielono 38 porad psychiatrycznych i sesje psychoterapii,

5. Leczenia stomatologicznego – udzielono 2 204 świadczenia.

II. Realizacja badań Laboratoryjnych (hematologicznych, biochemicznych, moczu, kału, mikrobiologicznych)– 43 573 laboratorium zewnętrzne,diagnostyka oraz laboratorium w przychodni – 856 badań do kwietnia 2022 r., USG – 1 144 badania, USG ginekologiczne – 709 badań, USG dopler - 192 badania i RTG – 2 734 badania.

III. Świadczeń odpłatnych porad w zakresie:

- ortopedii – 1 430 porad,
- neurologii – 207 porad.

IV. Dzierżawy pomieszczeń: apteka, audiometria.

V. Realizacji świadczeń pielęgniarstwa w Dziennym Domu „Senior Wigor” oraz Zakładzie Aktywności Zawodowej JA-TY-MY.

VI. Programów profilaktycznych.

Realizowano programy promocji zdrowia:

1. **NFZ** - Program profilaktyki raka piersi (*badania mammograficzne*). Przebadano **222** kobiet. Zrealizowano w mammobusie parkującym przy Przychodni,
2. **NFZ** - Program profilaktyki raka szyjki macicy (*badania cytologiczne w poradni położniczo-ginekologicznej*). Pobrano 18 wycinków,
3. **NFZ** - Program profilaktyki gruźlicy w poradni poz – 247 osób,
4. **NFZ** - Program zapobiegania Chorobom Układu Krążenia w poradni poz – 153 osoby,
5. **NFZ** – Profilaktyka 40+ -76 osób.

Podpisano umowy na realizację programów profilaktycznych:

1. Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji w Warszawie – „**Ogólnopolski program koordynacji złamań osteoporotycznych**” dla osób w wieku 50-70 lat, udział wzięło **16 osób**,
2. Centrum Medycznym „Żelazna” sp z o.o. w Warszawie - „**Program w zakresie edukacji i depresji okołoporodowej**”. Umowa do 30 czerwca 2022 roku. Przeprowadzono 76 pogadań,
3. Salve sp z o. o. - „ **Mammografia Dla Zdrowia**” Realizacja indywidualnych spotkań edukacyjnych z zakresu profilaktyki raka piersi,
4. Program UE realizowany z NZOZ PROFAMILIA - **PO MOC W REHABILITACJI – 58 osób**,
5. Program UE realizowany z NZOZ PROFAMILIA **PO MOC W ODCHUDZANIU – 120 osób**.

Ponadto realizowano remonty i malowanie gabinetów oraz pomieszczeń: serwerownia, korytarze, toalety.

- zakupiono meble do gabinetu fizjoterapii, działu ogólnoorganizacyjnego, szafki pod zlew,

- zakupiono: serwer, klimatyzator, 2 dyski zewnętrzne,
- uzupełniono sprzęt medyczny na stomatologię: prostnica, turbina i mikrosilnik oraz na okulistykę oprawki próbne.
- do poradni laryngologicznej zakupiono lampę czołową i dodatkowe wyposażenie medyczne,
- zakupiono aparat EKG, Holter EKG, falę uderzeniową,
- wymieniono komputer do RTG oraz rejestrator temperatury EFENTO,
- wykonano modernizację pomieszczeń po laboratorium i utworzono Poradnię Urazowo Ortopedyczną z gipsownią z pełnym wyposażeniem w potrzebny sprzęt medyczny.
- w ramach dotacji w wysokości 200 000,00 zł przekazanej przez Urząd Miasta w Tuszynie, wymieniono dźwig windowy do przewozu osób.
- utworzono nowe gabinety: Poradnia Pulmonologiczna, Poradnia Kardiologiczna, Poradnia Diabetologiczna, Poradnia Dietetyczna,
- zlikwidowano komórki organizacyjne: Laboratorium Diagnostyczne, Gabinet Zdrowia Psychicznego, Gabinet Dermatologiczny, Gabinet diagnostyczno - zabiegowy – dermatologia,
- przystąpiono do dodatkowych projektów z Narodowego Funduszu Zdrowia:

1. PROFILAKTYKA 40 PLUS,

2. OPIEKA KOORDYNOWANA W POZ,

znacza opieka koordynowana?

Wdrożenie opieki koordynowanej oznacza:

zapewnienie pacjentowi kompletnego procesu diagnostyki i terapii w chorobie przewlekłej (objętej koordynacją), w zakresie opisanym w przepisach prawa, czyli wdrożenie programu zarządzania chorobą (DMP – disease management programm), z utworzeniem indywidualnego planu opieki medycznej

realizację profilaktyki, stosując zasady proaktywnego podejścia do oodopiecznych z listy aktywnej, kwalifikujących się do programów profilaktycznych

wyznaczenie koordynatora, który uczestniczy w ww. procesach korzystanie z budżetu powierzonego, przekazanego do dysponowania w ramach aneksu do umowy z NFZ

**Projekt Realizowany z Funduszu Współpracy Dwustronnej w ramach
Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego
PROGRAM EPI-GUARD - ZMNIJSZENIE DYSPROPORCJI ZDROWOTNYCH
W PROGRAMACH SZCZEPIEŃ I RACJONALNYM STOSOWANIU ANTYBIOTYKÓW
W AMBULATORIJNEJ OPIECE ZDROWOTNEJ W POLSCE**

Jest to realizacja międzynarodowego projektu EPI-GUARD, którego autorem jest Fundacja Instytut Profilaktyki Zakażeń wraz z norweskimi partnerami, Dyrekcją ds. Zdrowia i Instytutem Zdrowia Publicznego we współpracy ze Stowarzyszeniem Higieny Lecznictwa oraz grupą niezależnych ekspertów. Projekt, którego operatorem jest Ministerstwo Zdrowia, dedykowany jest zwiększeniu efektywności programu szczepień ochronnych oraz zapobieganiu lekooporności w wyniku racjonalnego stosowania antybiotyków w podstawowej opiece zdrowotnej.

Samorządowa Przychodnia Zdrowia została zaproszona do realizacji projektu. **Dyrektor Żaneta Karczewska była zaproszona do grupy ekspertów, biorąc czynny udział w tworzeniu i realizacji projektu.**

3. UCZESTNICTWO W STOWARZYSZENIU ZDROWYCH MIAST POLSKICH

Samorządowa Przychodnia Zdrowia w Tuszynie brała czynny udział w inicjatywach proponowanych przez SZMP. W ramach działalności odbywały się szkolenia i konferencje, na których samorządy wymieniały się cennymi praktycznymi informacjami dotyczącymi realizowanych w jednostkach samorządu projektach dotyczących profilaktyki i promocji zdrowia.

Wskazywane były możliwości pozyskiwania środków finansowych do realizacji projektów, jak również korzystanie z projektów rządowych i NFZ, które nie obciążają finansowo samorządów.

5.10. Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona Przeciwpożarowa

Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa na terenie gminy Tuszyn poza działaniami prowadzonymi przez Państwową Straż Pożarną realizowane były również przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Gminy Tuszyn funkcjonuje 12 jednostek OSP,

z których 4 jednostki wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego tj. OSP Tuszyn, OSP Tuszyn Las, OSP Wodzinek oraz OSP Szczukwin, a także 8 jednostek OSP funkcjonujących poza system KSRG tj. OSP Głuchów, OSP Górki Duże, OSP Jutroszew, OSP Kruszów, OSP Modlica, OSP Mąkoszyn, OSP Syski, OSP Wola Kazubowa.

W roku 2022 liczba podejmowanych działań ratowniczo-gaśniczych przez jednostki OSP kształtowała się w następujący sposób: OSP Tuszyn 152 zdarzenia, OSP Tuszyn Las 177 zdarzeń, OSP Wodzinek 34 zdarzenia, OSP Szczukwin 18 zdarzeń, OSP Głuchów 3 zdarzenia, OSP Górki Duże 12 zdarzeń, OSP Jutroszew 7 zdarzeń, OSP Kruszów 11 zdarzeń, OSP Modlica 8 zdarzeń, OSP Mąkoszyn 2 zdarzenia, OSP Wola Kazubowa 6 zdarzeń, OSP Syski 1 zdarzenie.

Do najpoważniejszych zdarzeń zaistniałych w roku 2022 zaliczyć należy przede wszystkim pożar hurtowni materiałów elektrycznych w Tuszynie, który miejsce miał w dniu 06.02.2023 roku. Działania ratowniczo – gaśnicze podczas pożaru prowadziły jednostki OSP Kruszów, OSP Tuszyn Las, OSP Modlica, OSP Tuszyn oraz OSP Wodzinek, a także OSP Bronisin, JRG 7 Łódź, JRG 2 Łódź, JRG 4 Łódź oraz JRG Koluszki. Drugim z najmniejbezpiecznych zdarzeniem był pożar stodoły w Syskach, który miejsce miał w dniu 19.10.2023 roku. Działania podczas pożaru prowadziły jednostki OSP Tuszyn, OSP Tuszyn Las, OSP Wodzinek, OSP Syski, OSP Szczukwin, OSP Mąkoszyn, a także JRG Piotrków Trybunalski, JRG Koluszki oraz JRG 2 Łódź.

W roku ubiegłym strażacy z terenu Gminy Tuszyn odbyli również liczne szkolenia zorganizowane przez Komendę Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Koluszkach.

Dodatkowo, Komenda Powiatowa PSP w Koluszkach przeprowadziła w dniu 09 września 2022 r. w strażnicy OSP Tuszyn Las odprawę służbową z przedstawicielami jednostek OSP z terenu powiatu, w tym z terenu gminy Tuszyn. Odprawa skoncentrowana była na najistotniejszych sprawach dotyczących działalności PSP oraz OSP.

Strażacy z jednostek OSP aktywnie uczestniczyli w akcjach humanitarnych na rzecz Ukraińców, w związku z wojną na Ukrainie. OSP Szczukwin przekazało samochód ratowniczo – gaśniczy marki STAR do partnerskiego miasta Tuszyzna w Ukrainie – Tiaczewa.

Ponadto strażacy z jednostek OSP aktywnie uczestniczyli w propagowaniu ochrony przeciwpożarowej wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju

impresach i eventach okolicznościowych, ale także na osobiste zaproszenie przedstawicieli placówek oświatowych znajdujących się na terenie Gminy Tuszyn.

Na dzień składania raportu, jednostki OSP posiadały na swoim wyposażeniu 30 pojazdów pożarniczych, w tym 4 ciężkie samochody ratowniczo – gaśnicze, 13 średnich, 10 lekkich, 2 specjalne typu podnośnik hydrauliczny oraz drabina, a także 1 samochód operacyjny.

W 2022 r. przeprowadzono na terenie Gminy Tuszyn eliminacje gminne Ogólnopolskiego Strażackiego Konkursu Plastycznego, w których udział wzięło niespełna osiemdziesiątka dzieci i młodzieży z terenu gminy. W roku ubiegłym do jednostki OSP Wola Kazubowa trafił nowy lekki samochód ratowniczo – gaśniczy, natomiast jednostce OSP Szczukwin przekazano z KP PSP powiatu łódzkiego wschodniego z siedzibą w Koluszkach używany, średni samochód ratowniczo – gaśniczy.

Działania Gminy Tuszyn skierowane były również w kierunku doposażenia jednostek OSP w niezbędny sprzęt i dofinansowanie. W ten sposób, dzięki uzyskanej dotacji z Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości udało się zakupić na rzecz jednostek OSP Tuszyn, OSP Tuszyn Las oraz OSP Wodzinek wyposażenie i umundurowanie o wartości 114 360,00 zł.

Wysokość wydatków, jakie zrealizowane były na ochronę przeciwpożarową w 2022 roku przez Gminę Tuszyn wyniosła 467 750,26 zł.

Straż Miejska w Tuszynie

W 2022 r. podjęto 215 interwencji w związku z wykroczeniami, przedmiotowe dane przedstawia tabela:

Lp.	Rodzaj wykroczeń zawartych w:	Środki oddziaływania wychowawczego (art. 41 kw)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie od skierowania wniosku o ukaranie,	Razem
			liczba	kwota			

						przekazanie sprawy innym	
1	Ustawie – Kodeks wykroczeń:						
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	44	1	400	0	0	45
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	0	0	0	0	0	0
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	0	0	0		0	0
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	22	0	0	0	0	22
e)	wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	0	0	0
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	36	0	0	0	0	36
g)	wykroczenia przeciwko mieniu	0	0	0	0	0	0
h)	wykroczenia przeciwko interesom konsumentów	0	0	0	0	0	0
i)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	0	0	0	0	0	0
j)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	2	0	0	0	0	2
k)	szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	10	0	0	0	0	10
2.	przepisach wprowadzających Kodeks	0	0	0	0	0	0

	pracy						
3.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	21	1	200	0	0	22
4.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	0	0	0	0	0	0
5.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	48	0	0	0	0	48
6.	ustawie o ochronie zwierząt	11	0	0	0	0	11
7.	ustawie o odpadach	25	1	200	0	0	26
8.	ustawie - Prawo ochrony środowiska	0	0	0	0	0	0
9.	ustawie - Prawo o miarach	0	0	0	0	0	0
10.	ustawie - Prawo wodne	0	0	0	0	0	0
11.	ustawie o publicznym transporcie drogowym	0	0	0	0	0	0
12.	ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	0	0	0	0	0	0
13.	Ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt	0	0	0	0	0	0
14.	Ustawie o ochronie przyrody	0	0	0	0	0	0
15.	ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	0	0	0	0	0	0
16.	ustawie o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach	0	0	0	0	0	0

	ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych						
17.	ustawie o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	0	0	0	0	0	0
18.	ustawie o bateriach i akumulatorach	0	0	0	0	0	0
19.	ustawie - Kodeks wyborczy	0	0	0	0	0	0
20.	akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	0	0	0	0	0	0
21.	innych	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM		212	3	600	0	0	215

Straż Miejska w Tuszynie, w 2022 r. prowadziła współpracę z Komisariatem Policji w Tuszynie celem weryfikacji realizacji nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, zgodnie ze wskazaniem Komendanta Komisariatu Policji w Tuszynie. Prowadzona była codzienna kontrola przestrzegania przez mieszkańców miasta i gminy Tuszyn określonych ograniczeń nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Tuszynie w okresie rozliczeniowym, na zlecenie Komendanta Komisariatu Policji w Tuszynie przeprowadzili kontrole osób przebywających na kwarantannie lub na izolacji domowej, skontrolowano 5956 osób. Funkcjonariusze rozdawali również maseczki ochronne oraz informowali mieszkańców o zagrożeniach. Patrol Straży Miejskiej współpracował z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy kontroli osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz nie przystosowanych do egzystencji. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej polegała również na dostarczaniu paczek żywnościowych dla osób znajdujących się na kwarantannie lub dla osób potrzebujących. Patrole Straży Miejskiej w Tuszynie udzielali asysty pracownikom Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Tuszynie w czasie kontroli w terenie, udzielano asysty pracownikom referatów Urzędu Miasta w Tuszynie podczas wykonywania przez nich obowiązków w terenie, dostarczano pisma urzędowe dla potrzeb referatów Urzędu Miasta w Tuszynie, oraz biura Rady Miejskiej w Tuszynie. Funkcjonariusze Straży Miejskiej uczestniczyli w spotkaniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Patrole Straży Miejskiej uczestniczyły również w zakresie

zabezpieczenia porządku i spokoju w czasie imprez kulturalnych, sportowych i innych. Współpracowano z Zakładem Wodociągów i Kanalizacji w Tuszynie w zakresie powstałych awarii na terenie miasta i gminy Tuszyn, przekazywano do Zarządu Dróg i Zieleni w Tuszynie informację dotyczące stanu nawierzchni dróg w okresie zimowym oraz uszkodzeń w pasie drogowym

Współpracowano z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Łodzi w zakresie ochrony środowiska. Wykonywano szeroko rozumianą „pomoc Ukrainie” dla potrzeb uchodźców z Ukrainy na terenie miasta i gminy Tuszyn. Przygotowywano i wydawano paczki żywnościowe. Ponadto przewożono osoby do różnych instytucji oraz miejsc zakwaterowania łącznie 29 razy.

W 2022 r. Rada Miejska w Tuszynie podjęła uchwałę NR LXII/451/2022 z dnia 28 września 2022 r. w sprawie rozwiązania Straży Miejskiej w Tuszynie. Termin zakończenia likwidacji został ustalony na dzień 31 stycznia 2023 r. Zamiar rozwiązania Straży Miejskiej w Tuszynie był podyktowany wieloma względami m.in.:

- głównym założeniem utworzenia Straży Miejskiej w Tuszynie w roku 1991 było zapewnienie i ochrona porządku publicznego na terenie miasta i gminy, a w szczególności na obszarze nowo powstałych targowisk tekstylno-odzieżowych, na których odbywał się handel hurtowy i detaliczny. Na przestrzeni kilku lat targowiska w bardzo szybkim tempie się rozwijały, a działalność formacji była niezbędna. Rozkwit targowisk już dawno przeminął. Na targowiskach z roku na rok ubywało sprzedawców, jak również kupujących,
- od dłuższego czasu została zmniejszona struktura Straży Miejskiej w Tuszynie do 4 strażników miejskich i Komendanta,
- rosnące koszty funkcjonowania i utrzymania formacji. Koszty te corocznie ulegały wzrostowi w roku 2022 wynosiły ok. 400 tys. zł. Koszty funkcjonowania Straży Miejskiej były niewspółmiernie wysokie w stosunku do efektów pracy i korzyści jakie dawała działalność formacji,
- niezadowolenie dużej części mieszkańców z dotychczasowego działania Straży, negatywne opinie pojawiały się wiele razy na zebraniach z mieszkańcami,
- brak skuteczności oraz efektywności w działaniach Straży,
- wynik audytu wewnętrznego z zadania zapewniającego przeprowadzonego w Straży

Miejskiej w Tuszynie, końcowe stwierdzenie „ należy rozważyć zasadność funkcjonowania komórki organizacyjnej Urzędu- Straży Miejskiej w Tuszynie”.

5.11. Ochrona Środowiska i Przyrody

Nasadzenia roślinne

Na terenie Miasta Tuszyna 2022 r. w centralnych miejscach dokonano wielu nasadzeń roślinnych na kaskadach i w donicach, gdzie dominowała roślinność kwitnąca .

Na terenie Miasta znajdują się dwa Parki Miejskie, w Dzielnicy Tuszyn Stare Miasto i w Dzielnicy Tuszyn Las przy ul. Domowicza i ul. 3-go Maja.

Projekt „ Rodzinne Ogrody”

W maju 2022 r. na Placu Reymonta w Tuszynie dokonano nasadzeń warzyw w skrzyniach ogrodniczych w ramach podpisanego z Urzędem Marszałkowskim porozumienia o współpracy przy realizacji projektu pn. „Rodzinne Ogrody”. Celem projektu była ochrona naturalnego środowiska przed globalną chemizacją poprzez przywracanie mu pierwotnej równowagi. Rośliny do nasadzeń wybrane zostały zgodnie z zasadą allelopatii, czyli dobrym i złym sąsiedztwem roślin.

Wizualizacja projektu pt. „ Rodzinne Ogrody w roku 2022”.

Nasadzenia warzywne w ramach projektu pt. „Rodzinne Ogrody w roku 2022”.

Stan powietrza

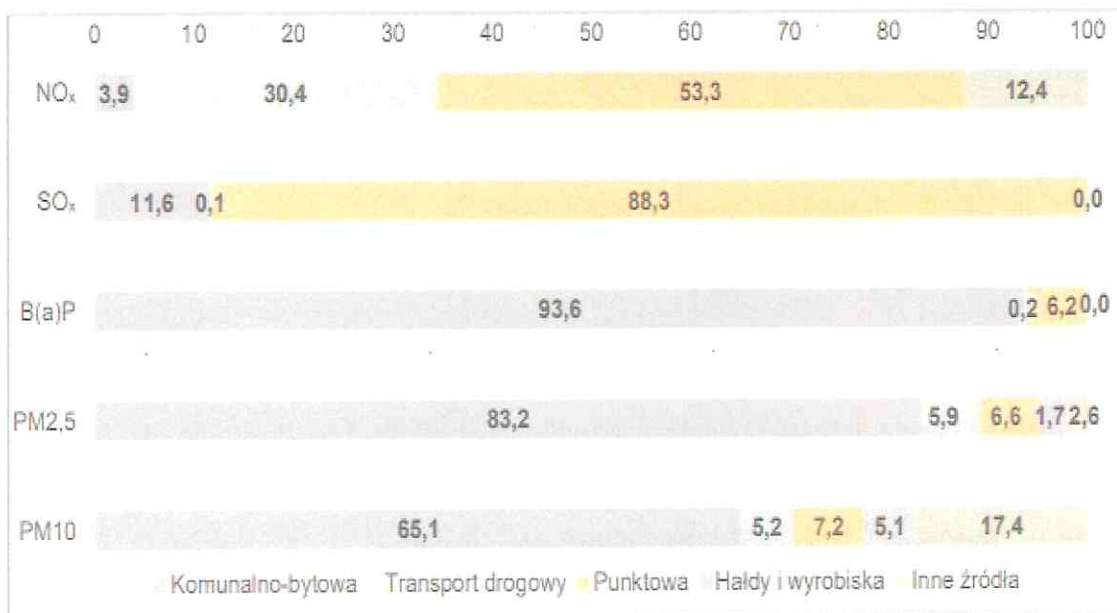
W związku z uchwałą Nr XXXV/690/13 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 oraz planu działań krótkoterminowych Gmina Tuszyn znajduje się w strefie łódzkiej, która została przydzielona do klasy C jakości powietrza dla PM10 pod kątem ochrony zdrowia.

Na podstawie tej oceny Gmina miejsko-wiejska została zakwalifikowana do programu ochrony powietrza. Jako przyczynę podano spalanie węgla i drewna w paleniskach domowych – emisja niska. Na terenie Gminy Tuszyn w roku 2022 nie były prowadzone pomiary manualne oraz pomiary ciągłe na stacjach automatycznych. Jakość powietrza zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa

w Gminie Tuszyn określono metodą uzupełniającą. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie łódzkim jest emisja pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa – w tym głównie pył zawieszony PM10, PM2,5 i benzo(a)piren), z komunikacji (emisja liniowa – w tym głównie tlenki azotu oraz z energetyki zawodowej (emisja punktowa, w tym głównie tlenki siarki, tlenki azotu). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma również napływ zanieczyszczeń z innych obszarów Polski.

Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczeń jest emisja z domów ogrzewanych indywidualnie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, emisja komunikacyjna. Przemysł zlokalizowany na obszarze województwa łódzkiego (głównie energetyka zawodowa) ze względu na dużą wysokość emitorów, w znacznym stopniu eksportuje zanieczyszczenia poza granice województwa. Znaczący udział w całkowitej emisji ma emisja związana z ruchem pojazdów. Zanieczyszczenia komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się opon pojazdów, hamulców, nawierzchni jezdni oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg.

Udziały źródeł emisji w poszczególnych zanieczyszczeniach powietrza w województwie łódzkim [opracowanie: ROCZNA OCENA JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM raport wojewódzki za rok 2022.

O poziomie emisji z terenu województwa łódzkiego decydują trzy główne kategorie źródeł:

1. źródła punktowe, czyli emisja zorganizowana z takich sektorów gospodarki jak: energetyka, ciepłownictwo, przemysł – ze względu na wysoki udział w ogólnej emisji gazów: SOX (88,3%) i NOX (ok. 53,3%). Dominującą rolę w kształtowaniu poziomu emisji punktowej w województwie odgrywa PGE GiEK S.A. – Oddział Elektrownia Bełchatów z siedzibą w Rogowcu w gm. Kleszczów (wysokość emitorów 300 m). Udział Elektrowni w sumarycznej emisji punktowej z terenu województwa stanowi 85% w przypadku SOX i 78% w przypadku NOX,
2. rozproszone źródła komunalno – bytowe, czyli niska emisja z indywidualnie ogrzewanych gospodarstw domowych – ze względu na wysoki udział w zanieczyszczaniu powietrza pyłem drobnym: pył zawieszony PM10 (65,1%) i pył zawieszony PM2,5 (83,2%), a także zawartym w pyłe benzo(a)pirenem (93,6%),
3. transport drogowy, czyli emisja liniowa – ze względu na znaczący udział (30,4%) w zanieczyszczeniu powietrza tlenkami azotu. Najwyższa koncentracja tej emisji ma miejsce w rejonach przebiegających przez województwo autostrad A1 i A2, drogi ekspresowej S8 i gęstej sieci drogowej w Aglomeracji Łódzkiej.

W skali kraju województwo łódzkie ma istotny udział w emisji SOX (19,5%) i NOX (12,6%). Udziały pozostałych bilansowanych zanieczyszczeń wynoszą po ok. 7%.

Ocena wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi:

Tlenek SO₂

W rocznej ocenie jakości powietrza klasyfikacji stref dla SO₂ dokonuje się dla dwóch parametrów: stężeń 1-godzinnych i 24-godzinnych. Ocenę pod kątem stężeń SO₂ w strefach województwa łódzkiego wykonano na podstawie wyników z 7 stanowisk pomiarów automatycznych. Przy klasyfikacji stref jako metodę wspomagającą wykorzystano metodę obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W 2022 r. na terenie stref województwa łódzkiego nie zanotowano przekroczeń obowiązujących dla dwutlenku siarki poziomów dopuszczalnych, zarówno poziomu 1-godzinnego, jak i 24-godzinnego. Obie strefy zostały zakwalifikowane do klasy A.

Lp.	Kod strefy	Nazwa strefy	Klasa strefy dla SO ₂	Klasa strefy dla czasu uśredniania - 1 godz.	Klasa strefy dla czasu uśredniania - 24 godz.
1	PL1001	aglomeracja łódzka	A	A	A
2	PL1002	strefa łódzka	A	A	A

Wyniki klasyfikacji stref w ocenie za 2022 r. dotyczącej SO² – ochrona zdrowia ludzi [Źródło danych: GIOŚ]

W roku 2022 nie zanotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla stężeń 1-godz. i 24-godz. dwutlenku siarki. W ciągu ostatnich 10 lat widoczna była tendencja spadkowa stężeń SO₂. Trend ten utrzymuje się od dłuższego czasu. Jedynie w roku 2017 i 2021 ze względu na niesprzyjające warunki meteorologiczne, stężenia 1-godz. i 24-godz. SO₂ były wyższe niż w roku poprzednim. W roku 2022 spadek stężenia SO₂, w stosunku do roku 2021, nie był duży. W rozkładzie przestrzennym najwyższe stężenia notowane było na terenie aglomeracji łódzkiej, Piotrkowa Trybunalskiego i Radomska, najniższe na terenach pozamiejskich. Mierzone niskie wartości stężeń SO₂ nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Tlenek NO₂

W rocznej ocenie jakości powietrza klasyfikacji stref dla NO₂ dokonuje się w odniesieniu do dwóch parametrów: poziomu dopuszczalnego 1-godzinnego i poziomu dopuszczalnego średniorocznego. Podstawą oceny były wyniki pomiarów z 10 stanowisk pomiarów automatycznych. Przy klasyfikacji stref jako metodę wspomagającą wykorzystano metodę obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W 2022 r. nie zanotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu 1-godzinnego i średniorocznego dwutlenku azotu. Obie strefy zostały zakwalifikowane do klasy A.

Lp.	Kod strefy	Nazwa strefy	Klasa strefy dla NO ₂	Klasa strefy dla czasu uśredniania - 1 godz.	Klasa strefy dla czasu uśredniania - rok
1	PL1001	aglomeracja łódzka	A	A	A
2	PL1002	strefa łódzka	A	A	A

Wyniki klasyfikacji stref w ocenie za 2022 rok dotyczącej NO₂ - ochrona zdrowia ludzi [źródło: GIOŚ]

W roku 2022 stężenie dwutlenku azotu było na podobnym poziomie, co w ostatnich kilku latach. Wartości stężeń NO_2 mierzone na stacjach tła miejskiego kształtowały się w zakresie 35-50% normy średniorocznej i 35-43% normy 1-godzinnej. Poziom stężeń zmierzony przez stacje pozamiejskie nie przekroczył 23% normy średniorocznej i 24% normy 1-godzinnej.

W rozkładzie przestrzennym najwyższe stężenia notowane było na terenie Łodzi, Piotrkowa Trybunalskiego i Radomska, najniższe na terenach pozamiejskich. Stosunkowo wysokie wartości stężeń notowane były przy głównych drogach. Na stacji komunikacyjnej było to 68% poziomu dopuszczalnego średniorocznego i 57% 1-godzinnego. Wzdłuż dróg i ulic o dużym natężeniu ruchu samochodowego, poziom emisji NO_2 był zazwyczaj większy o ok. 50% niż na terenach sąsiadujących. Wpływ na to miały dwa podstawowe elementy: duża emisja komunikacyjna oraz złe warunki przewietrzania. Warunki takie występowały przede wszystkim na terenie miast aglomeracji łódzkiej oraz w wybranych miastach powiatowych, przez które przebiega droga krajowa lub wojewódzka o dużym natężeniu ruchu samochodowego. Na emisję komunikacyjną nakładała się wówczas dodatkowo emisja powierzchniowa. Emisja komunikacyjna NO_2 stała się na wielu obszarach emisją dominującą. Ze względu na wzrastającą każdego roku liczbę pojazdów samochodowych, wpływ emisji komunikacyjnej na jakość powietrza jest z roku na rok coraz większy.

Podsumowanie wyników oceny ze względu na ochronę zdrowia:

W roku 2022 doszło do przekroczenia dobowego poziomu dopuszczalnego $\text{D}_{24\text{h}}=50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pyłu zawieszonego PM_{10} na 9 stanowiskach spośród 24 wziętych do oceny. Nie doszło do przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego $\text{D}_a=40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najwyższe stężenia PM_{10} 24h wystąpiły na terenie aglomeracji łódzkiej, Brzezin, Piotrkowa Trybunalskiego, Radomska, Rawy Mazowieckiej i Zduńskiej Woli. Główną przyczyną przekroczenia poziomu dopuszczalnego była nadmierna emisja niska (powierzchniowa) z dużych obszarów zwartej zabudowy mieszkaniowej, niepodłączonej do sieci ciepłej, spowodowana opalaniem węglem kamiennym. Oprócz wzrostu wielkości emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza w okresie grzewczym, dodatkową przyczyną wzrostu stężenia pyłu w powietrzu były występujące niekorzystne warunki meteorologiczne na danym terenie, sprzyjające koncentracji emitowanych substancji (inwersja termiczna w przygruntowych warstwach atmosfery, mała prędkość wiatru). Inwersja termiczna jest

szczególnie uciążliwym zjawiskiem dla jakości powietrza na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej, gdzie występuje emisja niska z palenisk domowych. Podobnie jak w latach poprzednich, kiedy widoczna była poprawa jakości powietrza (głównie lata 2018-2020), również w roku 2022 na większości stanowisk pomiarowych stężenie pyłu zawieszzonego PM₁₀ nie przekroczyło poziomu dopuszczalnego D_{24h}. Wartość średnia roczna na większości stanowisk zbliżyła się jedynie do poziomu 30µg/m³ (tj. 75% poziomu dopuszczalnego Da=40µg/m³). Zależność od warunków meteorologicznych panujących w okresie jesienno-zimowym była zbyt duża. Oznacza to, że podejmowane do tej pory inwestycje w zakresie zmiany sposobu ogrzewania budynków mieszkalnych były niezadowalające. Bez dalszego zmniejszenia emisji z sektora komunalno-bytowego nie można spodziewać się poprawy jakości powietrza.

Na podstawie matematycznego modelowania jakości powietrza dla roku 2022 wykonanego przez IOŚ-PIB, określono występowanie w Gminie Tuszyn:

- przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ (BaP (PM₁₀) wartości rocznej, cel ochrony – ochrona zdrowia),
- przekroczenie wskaźnika O₃ poziomu długoterminowego (cel ochrony – ochrona zdrowia czas uśredniony 8 godz., cel ochrony – ochrona roślin czas uśredniony – AOT40),

Ze względu na przekroczenia wartości poziomu dopuszczalnego i docelowego stężenia substancji w powietrzu konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych w Gminie Tuszyn.

Obszar przekroczeń dobowej wartości poziomu dopuszczalnego stężenia PM₁₀ na terytorium Gminy Tuszyn wyznaczony został na podstawie modelowania matematycznego obejmował swym zasięgiem otoczenie trasy Łódź – Katowice, na której nasilony ruch komunikacyjny jest głównym źródłem emisji zanieczyszczeń.

Ważną rolę w rozprzestrzaniu się zanieczyszczeń odgrywały czynniki meteorologiczne oraz fizyczno – geograficzne. Stwierdzono, że największym emitentem substancji niebezpiecznych do powietrza były domy prywatne tzw. niska emisja. Powodem takiego stanu rzeczy była bardzo niska efektywność energetyczna poszczególnych budynków na terenie Gminy. Szczególnie chodziło tu o budynki prywatne. Jakość ocieplenia oraz system ogrzewania nie były nowoczesne i efektywne.

Ponad 90% domów na terenie gminy eksploatuje piece węglowe. To one są odpowiedzialne

za powstawanie znacznych zanieczyszczeń powietrza.

Stan wód podziemnych i powierzchniowych

Głównym źródłem zanieczyszczeń dla wód powierzchniowych były w Gminie Tuszyn nawozy mineralne i organiczne oraz chemiczne środki ochrony roślin. Transport biogenów do wód powierzchniowych odbywał się różnymi drogami m.in.: w wyniku spływów powierzchniowych oraz infiltracji do gruntu. Drugą grupę zanieczyszczeń deklasyfikujących rzeki były biogeny, które świadczą o zanieczyszczeniach obszarowych typu rolniczego.

W roku 2022 zgłoszono eksploatację 23 nowych przydomowych oczyszczalni ścieków (3 szt. z terenu Gminy Tuszyn oraz 10 szt. z terenu Miasta Tuszyń) wykorzystywanych na potrzeby własnego gospodarstwa domowego lub rolnego w Gminie Tuszyn.

Ochrona przed substancjami niebezpiecznymi

Koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest zgodnie z założeniami Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032 powinny być finansowane przez środki własne właścicieli – zarządców obiektów budowlanych, środki własne inwestorów prywatnych, środki funduszy ochrony środowiska, środki pomocowe Unii Europejskiej, środki własne jednostek samorządowych oraz kredyty. Inicjatywy samorządu terytorialnego, zmierzające do sukcesywnego usuwania wyrobów azbestowych i likwidacji skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska dają możliwości dofinansowania powyższych działań z funduszy jednostek samorządowych, środków celowych funduszy ekologicznych, a także ze środków funduszy Unii Europejskiej.

Obecnie na terenie Gminy Tuszyn zinwentaryzowano: 4 589 847,00 Mg łącznie wszystkich wyrobów zawierających azbest, w tym u osób fizycznych: 4 532 595,00 Mg oraz 57 251,00 Mg u osób prawnych. W latach 2016-2022 unieszkodliwiono 105 748,00 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym od osób fizycznych 86 083,00 Mg i 19 665,00 Mg od osób prawnych (dane aktualizowane na podstawie informacji przekazywanych przez mieszkańców, a następnie uaktualniane w bazie azbestowej). Pozostało do unieszkodliwienia łącznie 4 484 099,00 Mg wyrobów zawierających azbest, w tym u osób fizycznych 4 446 513,00 Mg i 37 586,00 Mg u osób prawnych. Masa odpadów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia przedstawia się następująco:

1. W01 – płyty azbestowo-cementowe płaskie – 77 064,00 Mg
2. W01 – płyty azbestowo-cementowe faliste – 4 396 035,00 Mg
3. W03 – rury i złącza azbestowo-cementowe – 11 000,00 Mg

5.12. Odpady Komunalne

Odbiór i zagospodarowanie odpadów od mieszkańców Gminy Tuszyn w roku 2022 realizowany był przez firmę FB Serwis (od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.) wyłonioną w wyniku przetargu nieograniczonego.

Na terenie Gminy prowadzono selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, obejmującą frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpady niebezpieczne powstałe w gospodarstwach domowych, popiół z palenisk, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, odpady tekstyliów i odzieży, zużyte żarówki, lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (światłówki), magnetyczne i optyczne nośniki informacji (płyty DVD, CD, kasety VHS), opakowania ze styropianu, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwach domowych wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi.

Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), gdzie w roku 2022 przyjmowane były odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, wytworzone przez mieszkańców nieruchomości położonych na terenie gminy.

Bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbierane były selektywnie zgromadzone odpady komunalne wg następujących frakcji: papier, metal, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe, szkło oraz odpady ulegające biodegradacji i popiół.

Ilość zebranych odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych oraz odebranych z PSZOK w sposób selektywny za 2022 rok przedstawia się następująco w tonach:

1. Ogółem ilość odpadów zbieranych selektywnie – 2 439,8 Mg,
2. Papier i tektura – 159,92 Mg,
3. Szkło – 335,96 Mg,
4. Tworzywa sztuczne – 450,3 Mg,
5. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 10,12 Mg,
6. Odpady wielkogabarytowe – 99,56 Mg,
7. Odpady ulegające biodegradacji – 887,34 Mg,
8. Zmieszane odpady opakowaniowe – 21,52 Mg,
9. Zmieszane odpady z betonu i gruzu ceglanego – 24,4 Mg,
10. Leki - 0,26 Mg,
11. Opony – 18,7 Mg,
12. Lampy fluorescencyjne - 0,321 Mg,
13. Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych – 0,04 Mg,
14. Tekstylia – 7,86 Mg,
15. Pozostałe – 423,5 Mg,
16. Zmieszane odpady komunalne – 2 434,0 Mg.

Na terenie Gminy Tuszyn w roku 2022 odebrano ogółem odpadów 4 603,58 Mg, w tym niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych 2 434,0 Mg oraz odpadów selektywnie zebranych 2 168,58 Mg.

W roku 2022 na podstawie danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji, liczba mieszkańców gminy wynosiła 12 368, zaś zgodnie z danymi pochodzącymi z rejestru mieszkańców gminy (rejestr osób zameldowanych) 12 127 osób. W 2022 r. 130 właścicieli złożyło po raz pierwszy deklaracje na nieruchomości zamieszkałe, dotąd nie funkcjonujące w systemie gospodarki odpadami komunalnymi oraz przeprowadzono jedno

postępowanie zmierzające do określenia opłaty w drodze decyzji administracyjnej.

W roku 2022 - 11 firm na terenie Gminy Tuszyn posiadało wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych, w prowadzonym rejestrze działalności regulowanej wykreślono 2 podmioty.

W ramach Gospodarki Odpadami w Gminie Tuszyn prowadzono działania informacyjne polegające na publikacji na stronach Urzędu Miasta w Tuszynie zalet i sposobu kompostowania odpadów biodegradowalnych, zakazu spalania odpadów w domowych piecach i ogniskach o toksycznym wpływie na zdrowie ludzi

Ponadto funkcjonowała strona internetowa Urzędu Miasta w Tuszynie <http://tuszyn.info.pl/>, na której zamieszczane były wiadomości dot. gospodarki odpadami komunalnymi, informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuszyn wraz z prognozą oddziaływania, Programy Ochrony Powietrza i Plany Działań Krótkoterminowych, dodatkowo prezentowane były eko-ulotki: „W domowym piecu spalanie śmieci truje i rujnuje” oraz „Informacje dotyczące segregacji odpadów”.

5.13. Kultura

W Gminie Tuszyn w 2022 r. działalnością kulturalną zajmowało się Miejskie Centrum Kultury im. Wł. St. Reymonta w Tuszynie przy ul. Noworzgowskiej 20A, w skład którego wchodzi Miejska Biblioteka Publiczna w Tuszynie, filia Miejskiego Centrum Kultury w Tuszynie z filią MBP w Tuszynie przy ul. Prusa 7, świetlica wiejska w Żerominie z punktem bibliotecznym przy ul. Tuszyńskiej 13D, świetlica wiejska w Kruszowie przy ul. Trybunalskiej 19, świetlica wiejska w Szczukwinie przy ul. Glinianej 12, świetlica wiejska w Garbowie przy ul. Kruszowskiej 13 oraz Izba Pamięci w Tuszynie przy ul. 3 Maja 49.

Miejskie Centrum Kultury w Tuszynie w 2022 r. prowadziło różnorodne zajęcia cykliczne oraz warsztaty okazjonalne. Organizowało koncerty, przedstawienia teatralne, konkursy oraz imprezy plenerowe. Pomagało i wspierało inicjatywy zewnętrzne jednostek takich jak, szkoły stowarzyszenia, koła gospodyń wiejskich oraz sołectwa.

Miejskie Centrum Kultury w Tuszynie w 2022 r. organizowało następujące zajęcia cykliczne, które

odbywały się w zależności od specyfiki raz lub dwa razy w tygodniu (z wyłączeniem miesięcy wakacyjnych).

<u>W MCK w Tuszynie, ul. Noworzowska 20A</u>	<u>MCK w Tuszynie, ul. Prusa 7</u>
plastyczne - średnia tygodniowa ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 44	Plastyczne - średnia tygodniowa ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 20
Muzyczne , w tym: nauka gry na keyboardzie, ukulele, perkusji, nauka gry na gitarze klasycznej i basowej, prowadzenie zespołu muzycznego - średnia tygodniowa ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 24	Muzyczne , w tym: nauka gry na keyboardzie, nauka gry na gitarze klasycznej i basowej, prowadzenie zespołu muzycznego - średnia tygodniowa ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 6
Taneczne , w tym zajęcia ruchowe dla przedszkolaków, nauka tańca nowoczesnego - średnia dzienna ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 26
ruchowe dla dorosłych , w tym: fitness, zumba, gimnastyka dla seniorów) - średnia dzienna ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 40	ruchowe dla dorosłych , w tym: fitness, gimnastyka dla seniorów - średnia miesięczna ilość osób, które uczęszczały na zajęcia to – 15
klub malucha , różnorodne zajęcia rozwojowe dla dzieci w wieku 2-3 lata - ilość wejść/odwiedzin w roku to 70
sala zabaw dla dzieci – figloraj , w tym urodziny, ilość wejść/odwiedzin w roku to - 1788
zajęcia wokalne – średnia tygodniowa ilość osób na zajęciach to 14
fotograficzne – średnio na zajęciach 10 uczestników
orkiestra dęta – średnio 20 uczestników na zajęciach

Miejskie Centrum Kultury zorganizowało w 2022 r. 37 wydarzeń/ konkursów/ przeglądów kulturalnych (stacjonarnie lub on-line), poniżej w tabeli przedstawiono dokładny wykaz:

	Nazwa imprezy/wydarzenia	Orientacyjna ilość osób
1	Wystawa Klubu Fotograficznego BLEND A Tuszyn (wernisaż - 11.01.2022)	Wernisaż - 30 wystawa- przechodnio 250
2	Koncert Orkiestry Dętej w kościele św. Witalisa w Tuszynie – 23.01.2022	100
3	XXX WOŚP – 30.01.2022	60
4	Warsztaty plastyczne dla uczniów w SP w Górkach Dużych – 9.02.2022	30
5	Bal karnawałowy dla dzieci – 11.02.2022	32
6	Zimowe warsztaty stacjonarne dla dzieci w wieku 7-12 lat z MCK 14 - 18.02.2022	27
7	Przedstawienie teatralne dla dzieci „Lodowa Kraina” – 22.02.2022	120
8	Koncert z okazji Dnia Kobiet „Ach Kobiety” – 6.03.2022	130
9	Wyjazdowe warsztaty dla uczniów SP w Górkach Dużych w ramach projektu ECO FASHION Lokomotywą po wiedzę - Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi oraz Łódzki Dom Kultury - 1.04.2022	20
10	Wystawa rękodzieła Janiny Kotlickiej - 4.04.- 31.07.2022	Przechodnio 300
11	Rodzinne warsztaty plastyczne „ Wielkanocne Stroiki” - 9.04.2023	17
12	Koncert „Pół żartem, pół retro” - 24.04.2022	110
13	Warsztaty stacjonarne dla uczniów SP w Górkach Dużych – edukacja ekologiczne - 25.04.2022	20
14	Konkurs Plastyczny „Pani Wiosna” - 05.2022	36
15	Wystawa fotograficzna „Wojna ma twarz kobiety” - 17.05.2022	60
16	Wyjazdowe warsztaty dla uczniów SP w Górkach Dużych w ramach projektu ECO FASHION Lokomotywą po wiedzę – Akademickie Centrum Designu, pracownia artystyczna Księży Młyn - 25.05.2022	20
17	IX Przegląd Dorobku Kulturalnego Przedszkoli Miasta i Gminy Tuszyn -	80

	20.05.2022	
18	II Piknik Coolturałny z MCK Tuszyn – 3.06.2022	Przechodnio 300
19	Koncert Jubileuszowy „25 lat Orkiestry Dętej” - 4.06.2022	100
20	Wyjazdowy koncert muzycznego duetu z MCK – w Łodzi i Lipcach Reymontowskich – 11.06.2022	Przechodnio - 200
21	Finał projektu edukacyjno-ekologicznego ECO FASHION Lokomotywą po wiedzę, pokaz mody ekologicznej - 23.06.2022	20
22	Letnie warsztaty stacjonarne z MCK Tuszyn dla dzieci w wieku 7-12 lat – 4-8.07.2022	24
23	Wyjazd do kina Helios w Pabianicach z MCK Tuszyn - 20.07.2022	24
24	Wyjazd do kina Helios w Pabianicach z MCK Tuszyn - 21.07.2022	24
25	Letnie warsztaty stacjonarne z MCK Tuszyn dla dzieci w wieku 7-12 lat – 22-26.08.2022	28
26	Narodowe Czytanie na Placu Reymonta w Tuszynie - 7.09.2022	100
27	Dożynki Gminno-Parafialne w Żerominie - 11.09.2022	Przechodnio 400
28	Ceremonia upamiętniająca mieszkańców Tuszyna pochodzenia żydowskiego – 25.10.2022	40
29	Konkurs na Dynię Halloweenową - 10.2022	15
30	Bal Halloweenowy dla dzieci - 31.10.2022	19
31	11 Listopada Narodowe Święto Niepodległości - 11.11.2022	100
32	IV Gminny Konkurs Recytatorski „Niepodległa Słowem Malowana”	46
33	Bal andrzejkowy dla dzieci – 30.11.2022	27
34	Plejada – XXII Spotkanie Dzieci i Młodzieży Muzykującej z Miasta i Gminy Tuszyn – 25.11.2022	41
35	Rodzinne warsztaty świąteczne – 3.12.2022	15
36	Mikołajki z MCK – przedstawienie „Za pasem święta, ktoś majstruje przy prezentach” – 7.12.2022	100
37	Spotkanie wigilijne dla mieszkańców gminy Tuszyn – 16.12.2022	Przechodnio

1. W miesiącach kwiecień-czerwiec 2022 r. udział MCK w projekcie Łódzkiego Domu Kultury „Lokomotywą po wiedzę – projekt ekologiczno – artystyczny dla dzieci z województwa łódzkiego”. Edycja 2022. Kierowany do dzieci w wieku 7-12 lat, uczęszczających na zajęcia w MCK w okresie szkolnym. Celem projektu była edukacja i pobudzenie w młodych ludziach potrzeby zgłębiania wiedzy w zakresie ochrony środowiska. Ilość uczestników 20 osób. Projekt obejmował realizację 4 typów warsztatów, które bazowały na idei zrównoważonego zarządzania zasobami środowiska, każdy warsztat poprzedzony został prezentacją/prelekcją dotyczącą: tego, czym jest ekologia, w jakim celu dbamy o środowisko naturalne i oszczędzamy energię, czym jest segregacja odpadów i czemu ona służy (pojęcia recyklingu i upcyklingu), jakie nawyki trzeba w sobie wykształcić, abyśmy mogli o sobie powiedzieć, że dbamy o środowisko i rozumiemy zagrożenia, jakie niesie za sobą nadmierny konsumpcjonizm, degradacja ekosystemów, czym jest efekt cieplarniany, nadmierny wyrąb lasów, erozja gleby itd. i co robić, aby ograniczyć zanieczyszczenie środowiska, zapobiec powstawaniu odpadów i jak je zagospodarować i dlaczego warto zastanowić się zanim coś wyrzucimy – jedzenie, odzież, papierowe pudełko. Finałem projektu była prezentacja interaktywnego POKAZU MODY EKOLOGICZNEJ „ECO FASHION” z udziałem odbiorców projektu i publiczności pokazu.

Dzieci skorzystały z następujących warsztatów:

TKANINA 1: WARSZTATY Z PROJEKTOWANIA UBIORÓW Z SUROWCÓW ODZYSKANYCH, które odbyły się w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi;

TKANINA 2: WARSZTATY Z PRAKTYCZNEGO WYKONYWANIA UBIORÓW Z SUROWCÓW ODZYSKANYCH, odbył się w Politechnice Łódzkiej;

TKANINA 3: WARSZTATY Z TWORZENIA MODOWYCH AKCESORIÓW EKOLOGICZNYCH, odbył się w Łódzkim Domu Kultury;

WARSZTATY/PRELEKCJA O IDEI ZRÓWNOWAŻONEGO ZARZĄDZANIA ZASOBAMI ŚRODOWISKA, odbyły się w SP w Górkach Dużych;

oraz WIZYTA W CENTRALNYM MUZEUM WŁÓKIENICTWA W ŁODZI. Wszystkie wyjazdy i warsztaty były bezpłatne dla uczestników, sfinansowane przez ŁDK.

2. Projekt „Filmowe Lato w Łódzkim” zawiązał do Tuszyna, w ramach którego odbyły się warsztaty Zero Waste – tworzenia zabawek optycznych, projekcje filmowe oraz spotkanie z aktorką – Barbarą Wypych.

W MCK w Tuszynie, w fili MCK-u w Tuszynie Lesie oraz w świetlicy wiejskiej w Żerominie udostępniane były bezpłatnie pomieszczenia oraz sprzęt na cykliczne, comiesięczne zebrania dla: Koła Emerytów, Rencistów w Tuszynie, Koła Emerytów, Rencistów w Tuszynie – Lesie, Rejonowego Koła Pszczelarzy w Tuszynie, Koła Wędkarzy z Tuszyna, Spółdzielni Mieszkaniowej z Tuszyna, stowarzyszeń, fundacji, KGW, rad dzielnic i sołectw. Średnia, miesięczna liczba udostępnień sal/pomieszczeń to 6.

BIBLIOTEKA

Miejska Biblioteka Publiczna w Tuszynie, która działa w strukturach MCK tworzą MBP przy ul. Noworzgowskiej 20A, filia MBP przy ul. Prusa 7 oraz punkt biblioteczny w Żerominie przy ul. Tuszyńskiej 13D. MBP w Tuszynie prowadziła elektroniczny system wypożyczeń w programie MAK+. W Bibliotece prowadzony był również punkt ksero.

2022 r.	MBP w Tuszynie	Filia MBP Tuszynie
Czytelnicy ogółem:	Zmniejszenie o 628 osób było ogółem 849 osób	Zmniejszenie o 8 osób było ogółem 166 osób
Uczące się:	327	24
Pracujące:	397	75
Emeryci, renciści i bezrobotni:	125	67
Wypożyczenia ogółem:	Zmniejszenie o 6248 vol. w porównaniu do roku 2021 ogółem wypożyczenia 21096 vol.	Zwiększenie o 323 vol w porównaniu do roku 2021 ogółem wypożyczenia 2849 vol.

W tym dla dzieci i młodzieży:	3410 vol.	389 vol.
Stan księgozbioru:	Zwiększenie o 34 vol.w porównaniu do roku 2021	Zwiększenie o 486 vol. w porównaniu do roku 2021
	ogółem 32662 vol.	ogółem 6451 vol.
W tym lit. piękna dla dorosłych	17494 vol.	3416 vol.
W tym lit. piękna dla dzieci i młodzieży	8233 vol.	1820 vol.
W tym lit. popularnonaukowa	6935 vol.	1115 vol.
Zakupiono książek	587 vol.	168 vol.
W tym ze środków budżetowych	445 vol.	168 vol.
Z dotacji MKiDN	142 vol.	0 vol.
Dary	341 vol.	42 vol.
Czasopisma	4 szt.	1 szt.
Ilość zorganizowanych spotkań dla grup przedszkolnych	4	2

Miejska Biblioteka Publiczna w Tuszynie od września 2020 r. bierze udział w kampanii Instytutu Książki „Mała książka-wielki człowiek”. Jest to projekt przeznaczony dla dzieci w wieku przedszkolnym. Akcja ma na celu zachęcenie rodziców i dzieci do odwiedzania biblioteki i codziennym czytaniu z dziećmi książek. Każde dziecko, które przyjdzie z rodzicem otrzymuje „Wyprawkę Czytelniczą” składającą się z: pierwszej czytanki, broszury dla rodzica (poradnik o korzyściach wyływających z codziennego czytania) oraz z Karty Małego Czytelnika.

Ponadto w MBP w Tuszynie, przy ul. Noworzogowskiej 20A znajduje się cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna pn. „ACADEMICA”. Projekt realizowany był przez Bibliotekę Narodową oraz Naukową i Akademicką Sieć Komputerową, finansowany był z funduszy Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Działanie 2.3: Inwestycje związane z rozwojem

infrastruktury informatycznej nauki.

Świetlica w Żermonie

W Żerominie działała świetlica wiejska, którą średnio w miesiącu odwiedzało 11 dzieci, świetlica działała 3 dni w tygodniu, po 3,5 godziny dziennie. Działał tam również punkt biblioteczny, z którego w 2022 r. skorzystało 36 czytelników. Liczba wypożyczeń to 275, liczba odwiedzin – 87.

W pozostałych świetlicach działają Koła Gospodyń Wiejskich, organizowane były zebrania sołectkie, sale były udostępniane na potrzeby mieszkańców.

5.14. Sport i Rekreacja

Miejskie Centrum Sportu i Wypoczynku w Tuszynie jest jednostką budżetową Gminy Tuszyn, w jego skład wchodzi następujące obiekty:

- 1) Kryta Pływalnia „Oceanik” położona w Tuszynie przy ul. Noworzogowskiej 20, będąca jednocześnie siedzibą Miejskiego Centrum Sportu i Wypoczynku w Tuszynie. W budynku Krytej Pływalni znajduje się Grota Solna z tężnią solankową, a na terenie przyległym do budynku pływalni, znajduje się rekreacyjna siłownia plenerowa;
- 2) Obiekt sportowy „Moje Boisko – Orlik 2012” położony w Tuszynie przy ul. Noworzogowskiej 30;
- 3) Stadion Miejski położony w Tuszynie przy ul. Poniatowskiego 13;
- 4) Hala widowiskowo-sportowa im. Solidarności położona w Tuszynie przy ul. Tysiąclecia 8;
- 5) Boisko wielofunkcyjne w Tuszynie przy ul. Szpitalnej 3;
- 6) Otwarta strefa aktywności położona w Tuszynie przy ul. Poniatowskiego 11.

Celem działalności MCSiW w Tuszynie była realizacja działań z zakresu kultury fizycznej, turystyki i wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia właściwych warunków dla dzieci i młodzieży. Przedmiotem działania MCSiW był całokształt działalności w zakresie kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, a w szczególności:

- a) świadczenie usług dla ludności w zakresie sportu, rekreacji, turystyki i wypoczynku,
- b) udostępnienie bazy MCSiW szkołom działającym na terenie Gminy Tuszyn na realizację zadań programowych w zakresie kultury fizycznej,

- c) udzielanie pomocy szkoleniowej oraz udostępnianie bazy i sprzętu na realizację zajęć sportowych,
- d) propagowanie umiejętności bezpiecznego uprawiania sportu wśród mieszkańców gminy,
- e) kształtowanie, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, zachowań promujących zdrowy sposób spędzania wolnego czasu.

Od początku roku 2022 aż do końca lutego 2022 r. w związku z występującym stanem epidemii oraz obowiązującymi obostrzeniami wynikającymi z Rozporządzenia Rady Ministrów obiekt krytej pływalni należący do zasobów Miejskiego Centrum Sportu i Wypoczynku w Tuszynie pozostawał otwarty w reżimie 30% jego maksymalnego obłożenia. Całkowite poluzowanie obostrzeń dotyczących maksymalnej liczby użytkowników zniesione zostało z początkiem marca 2022 r. i pozostało do końca 2022 r.

MCSiW w Tuszynie na terenie Gminy realizuje swoje działania statutowe poprzez współpracę z lokalnymi klubami i stowarzyszeniami sportowymi, które dzięki udostępnionej bazie administrowanych obiektów prowadzą sekcje piłki nożnej, piłki siatkowej oraz naukę i doskonalenie pływania. Owocna współpraca przekłada się na organizację turniejów o puchar Burmistrza Miasta Tuszyna. Liczne sukcesy towarzyszące grupą piłkarskim oraz siatkarskim przyciągają z roku na rok coraz liczniejsze grupy dzieci i młodzieży uczestniczące w pozaszkolnych, sekcyjnych zajęciach sportowych. Już na początku roku - w styczniu na obiekcie hali sportowej odbył się ligowy turniej piłki nożnej o puchar Burmistrza Miasta Tuszyna. W drugiej kolejności, również na obiekcie hali sportowej, w miesiącu marcu odbył się ligowy turniej mini-siatkówki dziewcząt, którego organizatorem był klub sportowy UMKS Tuszyn. Następnie w miesiącu maju odbył się Finał Mini Ligi Piłki Siatkowej Dziewcząt o puchar Burmistrza Miasta Tuszyna.

Z okazji Dnia Dziecka w dniu 28 maja 2022 r. Miejskie Centrum Sportu i Wypoczynku zorganizowało, pod patronatem Starosty Łódzkiego Wschodniego, „Orlikowy turniej piłki nożnej” jako imprezę sportowo-rekreacyjną dla mieszkańców powiatu łódzkiego wschodniego. Celem organizacji imprezy była popularyzacja kultury fizycznej, aktywnego wypoczynku oraz integracja środowiska lokalnego poprzez sport i rekreację. Ponadto cel imprezy zakładał zapewnienie warunków do zwiększania aktywności społecznej mieszkańców jak i stworzenie warunków do powstawania inicjatyw i podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnych.

Ponadto z początkiem czerwca na obiekcie hali sportowej w Tuszynie odbył się

zorganizowany przez klub UMKS Tuszyn finał mini – ligi piłki siatkowej dziewcząt.

Druga połowa roku przyniosła organizację w dniu 4 września na obiekcie stadionu miejskiego pikniku sportowo-rekreacyjnego, współfinansowanego ze środków budżetu Samorządu Województwa łódzkiego. Uroczyste otwarcie pikniku odbyło się w obecności zastępcy dyrektora Departamentu Sportu i Edukacji w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi p. Sławomira Piętakiewicza oraz dyrektora Miejskiego Centrum Sportu i Wypoczynku w Tuszynie. Wśród zaproszonych gości pojawili się polscy olimpijczycy: Zdzisław Hoffman – lekkoatleta trójskoczek, złoty medalista w mistrzostwach świata w Helsinkach w 1983r. oraz Artur Kozłowski - lekkoatleta z Sieradza, specjalista od biegów na długich dystansach, siedmiokrotny mistrz Polski.

Organizatorzy wydarzenia przeprowadzili szereg konkurencji sportowo – rekreacyjnych: wspólny bieg przełajowy na dystansie 5 km, marsz nordic walking, bieg z przeszkodami dla wszystkich pokoleń pn. „Dzika Rodzinka”. Zapewniono także atrakcje w postaci znanych i lubianych przez najmłodszych dmuchańców. Oprócz uczestnictwa w zawodach sportowych można było wziąć udział w warsztatach z olimpijczykiem Arturem Kozłowskim czy też konkursach wiedzy o sporcie. Przez cały czas pikniku działała strefa animacji dla dzieci, w tym balonowe zoo i malowanie twarzy. Na wszystkich uczestników zawodów oprócz przygotowanych konkurencji i rodzinnych zabaw czekał także poczęstunek. Na zakończenie pikniku nastąpiła uroczysta dekoracja wszystkich uczestników biegu przełajowego oraz marszu z kijkami, a dla zwycięzców ufundowane zostały puchary.

W ostatnim kwartale 2022 r. na obiekcie hali sportowej zostały zorganizowane przez klub sportowy „UMKS Tuszyn” liczne turnieje piłki siatkowej dziewcząt, a do najważniejszych należały:

- turniej piłki siatkowej „Minisingielki woj. łódzkiego” w dniu 16.10.2022 r.,
- turniej piłki siatkowej „Finał minisingielki woj. łódzkiego” w dniu 18.12.2022r.

5.15. Oświata i Edukacja

Sieć szkół i przedszkoli na terenie Gminy Tuszyn w 2022 r.

Szkoły:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Władysława Jagiełły w Tuszynie;
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Władysława Stanisława Reymontaw Tuszynie;
- 3) Szkoła Podstawowa im. Franciszka Kujawińskiego w Górkach Dużych wraz z oddziałem

przedszkolnym;

4) Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Wodzinie Prywatnym wraz z dwoma oddziałami przedszkolnymi;

5) Liceum Ogólnokształcące im. Jana Pawła II w Tuszynie.

Przedszkola:

1) Przedszkole Miejskie nr 2 „Pod Sosnami” w Tuszynie;

3) Zespół Przedszkolny w Tuszynie, w skład którego wchodzi:

- Przedszkole Miejskie Nr 1 w Tuszynie,
- Przedszkole Miejskie Nr 3 w Tuszynie,
- Oddział w Garbowie,
- Oddział w Tuszynie.

Liczba uczniów i oddziałów:

Lp.	wyszczególnienie	liczba oddziałów	liczba uczniów	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP1	20	448	56	49	78	58	48	57	42	60
2.	SP2	21	409	60	49	50	45	74	45	27	59
3.	SPGD	8	76	11	8	12	13	7	8	7	10
4.	SPWP	8	91	10	12	11	10	12	12	12	12
	RAZEM	57	1024	137	118	151	126	141	122	88	141
1.	LO	5	133	48	32	31	22	-	-	-	-
	RAZEM	5	133	48	32	31	22	-	-	-	-

Liczba uczniów w przedszkolach i liczba oddziałów:

Lp.	wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	PM1	5	127
2.	PM2	5	120
3.	PM3	4	99
4.	Oddział Garbów	1	19
5.	Oddział Tuszyn	1	24
6.	Oddział SPWP	2	38
7.	Oddział SPGD	1	25

RAPORT O STANIE GMINY TUSZYN ZA ROK 2022

8	Winners	1	19
9	Winners I	2	21
	OGÓŁEM	22	492

W roku szkolnym 2022/2023 w gminnych przedszkolach, szkołach prowadzonych przez Gminę Tuszyn zatrudnionych było **176** nauczycieli oraz **74** pracowników administracji i obsługi.

Zatrudnienie w szkołach i przedszkolach w roku szkolnym 2022/2023

Lp.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie		w tym		w tym	
		etaty	osoby	nauczyciele		pozostali	
				etaty	osoby	etaty	osoby
1.	SP1	49,68	51	37,68	39	12,00	12
2.	SP2	50,1	56	38,1	43	12,00	13
3.	SPGD	18,73	27	15,48	23	3,25	4
4.	SPWP	25,18	22	16,18	17	4,00	5
5.	LO	15,41	22	11,66	18	3,75	4
	RAZEM	154,1	178	119,10	140	35,00	38
6.	PM2	21,59	25	10,34	13	11,25	12
7.	ZP	45,39	47	22,64	23	22,75	24
	RAZEM	66,98	72	32,98	36	34,00	36
	OGÓŁEM	221,08	250	152,08	176	69,00	74

W roku szkolnym 2022/2023 udzielono:

- 5 nauczycielom urlopu dla poratowania zdrowia,
- 1 nauczycielowi urlopu wychowawczego.

Pomoc materialna dla uczniów i wychowanków w 2022 r.

Forma pomocy	Liczba przyznanej pomocy		Kwota wydatków w zł
	Typ szkoły		
	szkoła podstawowa	szkoła ponadpodstawowa	
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym			
a) stypendium szkolne za wyniki w nauce	172	28	21 048,00

Pomoc materialna o charakterze socjalnym			
a) zasiłki szkolne
b) zasiłki losowe na cele edukacyjne
c) stypendia szkolne	5	8	11 566,16
d) wyprawka szkolna	1	445,00
Darmowe podręczniki i materiały ćwiczeniowe	1036	89534,59
RAZEM	1213	37	122593,75

Dowożenie uczniów do szkół w 2022 r.

wyszczególnienie		Liczba uczniów	Wydatkowana kwota w zł
1.	Dowóz uczniów do szkół	442	408 959,86
2.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych transportem gminnym	19	56 667,68
3.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych indywidualnie przez opiekunów własnymi środkami lokomocji	8	34 808,85
4.	Dowóz uczniów niepełnosprawnych i opiekunów komunikacją publiczną	-	-
RAZEM		469	500 436,39

Wydatki na publiczne jednostki oświatowe prowadzone przez Gminę Tuszyń w roku 2022.

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w dziale „Oświata i wychowanie” oraz „Edukacyjna opieka wychowawcza” w zł.
1	SP1	4 879 014,95
2	SP2	4 750 348,73
3	SPGD	1 744 142,28
4	SPWP	2 089 951,75
5	LO	1 302 167,38
6	ZP	3 552 907,72

RAPORT O STANIE GMINY TUSZYN ZA ROK 2022

7	PM2	1 659 990,04
Razem		19 978 522,85

Dotacje dla niepublicznych jednostek systemu oświaty.

Lp.	wyszczególnienie	Liczba uczniów	Wydatkowana kwota w zł.
1.	Przedszkole „Winners”	27	303 924,26
2.	Przedszkole „Winners I”	20	221 726,55
RAZEM		47	525 650,81

Zwrot kosztów dotacji udzielonych przez inne gminy na uczniów będących mieszkańcami Gminy Tuszyn.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba uczniów	Wydatkowana kwota w zł.
1	Miasto Pabianice	6	36 777,63
2	Gmina Rzgów	16	199 038,27
3	Miasto Piotrków Trybunalski	2	14 648,33
4	Miasto Łódź	11	87 038,56
5	Gmina Moszczenica	2	11 597,04
6	Gmina Czarnocin	6	56 804,58
7	Gmina Andrespol	1	7 442,72
Razem		44	413 347,13

Dochody z tytułu zwrotu kosztów dotacji udzielonej przez Gminę Tuszyn na uczniów będących mieszkańcami innych gmin.

Lp.	wyszczególnienie	Liczba uczniów	Dochód w kwocie zł
1.	Gmina Moszczeni-	2	7 958,52

	ca		
2.	Miasto Pabianice	1	4 754,00
3.	Gmina Rzgów	2	15 971,80
4.	Gmina Dłutów	3	26 251,27
5.	Miasto Łódź	6	42 694,78
6.	Gmina Czarnocin	6	61 408,96
7.	Gmina Grabica	2	9 681,18
8.	Gmina Zelów	1	7 691,40
RAZEM		23	176 411,91

PROGRAMY REALIZOWANE W 2022 R. PRZEZ SZKOŁY PROWADZONE PRZEZ GMINĘ TUSZYN

„Posiłek w szkole i w domu” w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Władysława Stanisława Reymonta w Tuszynie

- kwota wykorzystanej dotacji: 61 480,00 zł
- środki własne: 21 200,00 zł

Dotacja celowa przyznana z budżetu państwa została wykorzystana na:

- modernizację instalacji elektrycznej i hydraulicznej oraz doposażenie stołówki szkolnej, co znacznie poprawiło jakość warunków przygotowywanych posiłków oraz ich spożywania przez uczniów podczas pobytu w szkole,

„Rządowy Program „Aktywna Tablica” realizowany w Szkole Podstawowej im. Franciszka Kujawińskiego w Górkach Dużych”

- kwota wykorzystanej dotacji: 20 800,00 zł
- środki własne: 5 200,00 zł

Dotacja celowa przyznana z budżetu państwa została wykorzystana na:

- zakup pomocy dydaktycznych do terapii dla uczniów mających problemy w edukacji szkolnej spowodowanych zaburzeniami wymagającymi terapii logopedycznej lub psychologicznej;
- zakup komputera oraz specjalistycznego oprogramowania do prawidłowego funkcjonowania pomocy dydaktycznych wykorzystywanych jako narzędzia terapii TIK na lekcjach, gdzie uczą się uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – uczniowie posiadający różnorodne

zaburzenia rozwojowe, utrudniające lub uniemożliwiające prawidłowy proces kształcenia,

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” realizowany w Szkole Podstawowej nr 1 im. Władysława Jagiełły w Tuszynie

- kwota wykorzystanej dotacji: 12 000,00 zł

- środki własne: 3 000,00 zł

Dotacja celowa przyznana z budżetu państwa została wykorzystana na:

- zakup elementów wyposażenia(regały z przegrodami), laptopa z oprogramowaniem oraz książek będących nowościami wydawniczymi i lektur do biblioteki szkolnej,

„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” realizowany w Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Pawła II w Tuszynie

- kwota wykorzystanej dotacji: 4 000,00 zł

- środki własne: 1 000,00 zł

Dotacja celowa przyznana z budżetu państwa została wykorzystana na:

- zakup książek będących nowościami wydawniczymi do biblioteki szkolnej,

Projekt grantowy „Dostępna Szkoła” realizowany w Szkole Podstawowej Nr 1 im. Władysława Jagiełły w Tuszynie i w Szkole Podstawowej Nr 2 im. Władysława Stanisława Reymonta w Tuszynie

- kwota przyznanego grantu: 1 921 243,00 zł

- kwota wykorzystanego grantu w Szkole Podstawowej Nr 1 : 17 962,70 zł

- kwota wykorzystanego grantu w Szkole Podstawowej Nr 2 : 42 304,51 zł

W Szkole Podstawowej Nr 1 środki z grantu zostały wykorzystane na:

- wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń specjalistów zatrudnionych w celu pełnej realizacji potrzeb uczniów wskazanych w orzeczeniach, opiniach i innych dokumentach dostarczanych przez rodziców oraz potrzeb zdiagnozowanych przez nauczycieli. W szkole Podstawowej Nr 1 w Tuszynie opłacono 0,5 etatu logopedy oraz 0,4 etatu specjalisty SI.

W Szkole Podstawowej Nr 2 środki z grantu zostały wykorzystane na:

- wynagrodzenia oraz pochodne od wynagrodzeń specjalistów zatrudnionych w celu pełnej realizacji potrzeb uczniów wskazanych w orzeczeniach, opiniach i innych dokumentach dostarczanych przez rodziców oraz potrzeb zdiagnozowanych przez nauczycieli. W Szkole

Podstawowej Nr 2 w Tuszynie opłacono 0,6 etatu logopedy o specjalisty SI oraz 0,5 etatu pedagoga i psychologa;

- udział nauczycieli w studiach podyplomowych podnoszących kompetencje i kwalifikacje kadry mających na celu zwiększenie dostępności w edukacji.

VI. Podsumowanie

Raport o stanie gminy sporządzony został na podstawie wymogu ustawowego - art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Obowiązek sporządzenia dokumentu spoczywa na organie wykonawczym gminy – Burmistrzu w terminie do dnia 31 maja 2023 r. za poprzedni rok kalendarzowy.

Raport o stanie gminy został opracowany na podstawie zebranych informacji od pracowników merytorycznych Urzędu Miasta oraz pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Tuszyn. W opracowaniu zostały opisane ważne obszary tematyczne, a w szczególności: sytuacja ekonomiczna, demograficzna, realizacja zadań gminy w zakresie oświaty i wychowania, gospodarki przestrzennej, pomocy społecznej, gospodarki mieszkaniowej, gospodarki wodno - kanalizacyjnej, realizacji inwestycji oraz pozyskiwania środków zewnętrznych.

Raport za rok 2022 jest już piątym tego typu dokumentem, który będzie szczegółowym materiałem merytorycznym dla Rady Miejskiej, Jednostek Pomocniczych Gminy Tuszyn pozwalającym, na głębszą analizę i zmierzającym do jeszcze lepszej realizacji zadań samorządowych, w konsekwencji poprawie warunków życia mieszkańców oraz mającym wpływ na rozwój całej gminy.

Warto przypomnieć, że 2022 rok był szczególnym w historii samorządu Gminy Tuszyn, jak również wszystkich samorządów w Polsce. Zaledwie nastąpił powrót do normalności po burzliwym okresie pandemii COVID-19, a już w lutym dotarła informacja o wojnie na terytorium Ukrainy. Wybuch wojny na Ukrainie był dla nas ogromnym sprawdzianem. Od początku inwazji samorząd gminy musiał podejmować wiele nowatorskich działań związanych z m.in.: organizacją miejsc zbiorowego zakwaterowania uchodźców wojennych, nadawaniem numerów PESEL o statusie UKR, rejestrowaniem przybyłych uchodźców na teren gminy, organizacją pomocy humanitarnej zarówno

na miejscu ale również z naszej gminy organizowany był transport z pomocą humanitarną do miasta partnerskiego Tiaczew oraz Bucza na Ukrainie.

Ponadto na samorząd zostały nałożone dodatkowe zadania, jak chociażby sprzedaż węgla dla gospodarstw domowych, a w związku z zawirowaniami na rynku paliw i energii wypłacane były przez MOPS w Tuszynie dodatki osłonowe, węglowe, energetyczne i gazowe dla mieszkańców.

W roku 2022 Gmina Tuszyn przekazała pomoc finansową w formie dotacji celowej w kwocie 200 tys. zł na rzecz Samorządowej Przychodni Zdrowia na wymianę i modernizację windy.

Pomimo nowych wyzwań realizowane były także przedsięwzięcia inwestycyjne i inne zadania ze wsparciem ze środków zewnętrznych m.in.:

- w obszarze drogowym:
 - na rozbudowę ul. Niedas Leśny – środki z Funduszu Dróg Samorządowych – dofinansowanie w kwocie **314 987,00 zł**,
 - na remont odcinka ul. Aleksandrówek w Garbowie - środki z Samorządu Województwa – dofinansowanie w kwocie **112 230,00 zł**
- w obszarze gospodarka komunalna i ochrona środowiska:
 - na kompleksową termomodernizację budynku w gminie Tuszyn, ul. Szpitalna3 – środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO Województwa Łódzkiego – dofinansowanie – **942 306,85 zł**,
- w obszarze jednostek ochotniczych straży pożarnych
 - na nabycie wyposażenia i sprzętu ratownictwa dla OSP w Tuszynie, OSP w Tuszynie-Lesie oraz OSP w Wodzinku- środki z Funduszu Sprawiedliwości – kwota **51 991,83 zł**,
 - w ramach projektu „Sołectwo na plus”- środki z dotacji celowej z udziałem środków europejskich
 - na utworzenie siłowni zewnętrznej w Kruszowie - **12 000,00 zł**,
 - na zakup altany oraz wyposażenia wraz z grillem w sołectwie Dylew - **12 000,00 zł**,
 - „Wierzbowy Raj” - zagospodarowanie terenu wiejskiego w sołectwie Kruszów – **99 959,30 zł**.

Ponadto w 2022 r. realizowane były projekty tzw. miękkie m.in.:

- w ramach **Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020. Oś Priorytetowa V: Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia – REACT-EU**

Działanie 5.1: Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia.

Koncepcja realizacji grantu opierała się na dokonaniu zakupów, które w ramach realizacji projektu zapewnią m.in. podniesienie stopnia zabezpieczeń zasobów systemów informatycznych poprzez zakup oprogramowania DLP eliminującego internacjonalne i przypadkowe zagrożenia związane z wyciekiem danych, centralne zarządzanie bezpieczeństwem danych (spełnienie wymogów ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych – RODO) urzędu. W ramach tego projektu zakupiono sprzęt komputerowy (stacjonarne komputery) dla pracowników Urzędu Miasta w Tuszynie w ilości szt 10 za kwotę **45 706,80 zł**,

- w ramach II grantu PGR Cyfrowa Gmina - w dniu 21.10.2021 r. Burmistrz Miasta Tuszyna za pośrednictwem ogłoszenia w biuletynie informacji publicznej pod adresem: https://bip3.alfatv.pl/pliki/archiwum/archiwalny.tuszyn.info.pl/TUSZYN_4BI/INDEXF41D.HTM?job=wiad&idg=15&id=501&x=5&y=&n_id=1312, zaprosił uprawnionych mieszkańców Gminy Tuszyn do udziału w programie - "Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR". Gmina Tuszyn wnioskuje o dofinansowanie na podstawie oświadczeń złożonych przez rodziców uczniów (opiekunów prawnych), bądź pełnoletnich uczniów szkół średnich, zamieszkałych na terenie Gminy Tuszyn, która otrzymała pozytywną opinię KOWR w zakresie funkcjonowania na jej terenie PGR w obrębach Żeromin, Żeromin Zdrój, oraz których krewni w linii prostej (tj. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie) pracowali w zlikwidowanym PGR. Po wstępnej weryfikacji wniosków, w dniu 08-02-2022 złożono wniosek o grant w konkursie Granty PPGR, zaś w dniu 05.04.2022 r. została podpisana Umowa o powierzenie grantu nr 2088/2022. W dniu 28.09.2022 r. opublikowano ogłoszenie postępowania pn. "Zakup o dostawa sprzętu komputerowego w ramach realizacji konkursu grantowego "Cyfrowa Gmina" - oraz konkursu grantowego "Cyfrowa gmina- Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR", zakupiono 32 sztuk laptopów Lenovo V15 G2 ITL 82KB016JPB i3-1115G4/8GB/256GB SSD z oprogramowaniem Windows 11, Libre Office oraz torbami na sprzęt 15,6" HP i Myszami Logic LM-12. za kwotę **76 555,20 zł**. Sprzęt oficjalnie przekazano umowami darowizny 10 stycznia 2023 r.

Z ważnych wydarzeń Gmina Tuszyn została liderem Projektu pn. „Lokalne Partnerstwo do Spraw Wody 2022”, realizowanego przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach. Projekt powołano do podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej gospodarki wodą na obszarze powiatu łódzkiego-wschodniego. W projekcie biorą udział wszystkie gminy z terenu naszego powiatu, spółki wodne działające na terenie Gminy Brójce i Gminy Rzgów oraz zarządzający wodą na terenie powiatu. Projekt ma na celu zastosowanie innowacyjnego podejścia dla działań związanych z łagodzeniem skutków suszy na obszarach wiejskich województwa łódzkiego.

BURMISTRZ
Małecki
mgr inż. Witold Małecki

Spomaga drabko
SEKRETARZ GMINY
[Signature]
mgr inż. Beata Krawczyk

Spis Treści

I. Wstęp.....	1
II. Informacje ogólne.....	1-5
2.1. Ogólna charakterystyka gminy.....	1-3
2.2. Ludność gminy	3-5
2.3. Realizacja zadań z zakresu Urzędu Stanu Cywilnego i Ewidencji Ludności.....	5
III. Realizacja planów, programów i polityk.....	6-18
3.1. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.....	6-7
3.2. Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Tuszyn na lata 2018-2023.....	7-8
3.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2021	8-10
3.4. Roczny Program Współpracy Gminy Tuszyn z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r.....	10-12
3.5. Współpraca Gminy Tuszyn z klubami sportowymi w 2022 r. na podstawie Uchwały NR XX/115/11 Rady Miejskiej w Tuszynie z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego, polegającego na tworzeniu warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu na terenie Gminy Tuszyn oraz wskazania celu publicznego z zakresie sportu jaki gmina zamierza osiągnąć.....	12-13
3.6. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.....	13-16
3.7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Tuszyn w 2022 r.....	16
3.8. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Tuszyn na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.....	16

3.9. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tuszyn na lata 2019-2032 oraz Prognoza oddziaływania na środowisko Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Tuszyn na lata 2019-2032.....	17-18
IV. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Tuszynie	18
V. Obszary Tematyczne	18-153
5.1. Gospodarka Przestrzenna.....	18-19
5.2. Finanse Gminy	20-32
5.3. Gospodarka Komunalna	32-38
5.4. Gospodarka Mieszkaniowa.....	39-43
5.5. Inwestycje realizowane przez Gminę Tuszyn w 2022 r.....	43-73
5.6. Układ drogowy Miasta i Gminy Tuszyn	74-75
5.7. Gospodarka Nieruchomościami	75-80
5.8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tuszynie, jako Instytucja Polityki Społecznej na terenie Gminy Tuszyn.....	80-108
5.9. Promocja i Ochrona Zdrowia	109-112
5.10. Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona Przeciwpożarowa	112-119
5.11. Ochrona Środowiska i Przyrody.....	119-127
5.12. Odpady Komunalne.....	127-129
5.13. Kultura	129-136
5.14. Sport i Rekreacja	136-138
5.15. Oświata i Edukacja	138-145
VI. Podsumowanie.....	145-148
Spis Treści	149-150